

www.navy.ro

MARINĂ ROMÂNĂ

REVISTA FORTELOR NAVALE ROMÂNE

MAI - Iunie

Ochiul Flotei

▲ 17 mai 2010, Baza Aeriană Mihail Kogălniceanu.
Ceremonia oficială de deschidere a exercițiului Black Sea Rotational Force 10.
Foto: Ștefan CIOCAN

◀ 21 mai 2010,
Hotelul Europa,
Eforie Nord.
„Sub semnul unității!”
Lucrările Reuniunii
Comitetului
Comandanților Forțelor
Navale din țările
riverane Mării Negre,
semnate ale
Acordului
BLACKSEAFOR
s-au încheiat.
Foto: Ștefan CIOCAN

▲ 11 iunie 2010, Marea Neagră.
Antrenament în comun al elicopterelor IAR 330 Puma Naval și MH-60, de pe distrugătorul USS Oscar Austin.
Foto: USS Oscar Austin

► 16 iunie 2010,
Nava Purtătoare de Rachete
Pescărușul, Portul Militar Mangalia.
Instantaneu din timpul pregătirii finale
a navei pentru lansarea de rachetă.
Verificarea instalației de lansare,
după ambarcarea rachetei la bord.
În prim plan, locotenent-comandorul
Laurențiu Bucur, comandantul
navei și aspirantul Veronica-Adriana
Nadanie.

Foto: Ștefan CIOCAN

► 24 iunie 2010,
Portul Militar Constanța.
Emoția revederii cu cei dragi,
pentru cadeți, la revenirea
din marșul de instrucție executat
la bordul NS Mircea.

Foto: Ștefan CIOCAN

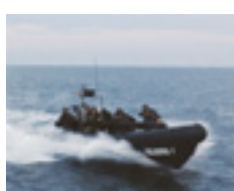
Coperta 1: Antrenamentele membrilor
GNFOS pentru DVDAY la ROUSOFEX 10.
(Foto: Ștefan CIOCAN)

Coperta 4: Sosirea Navei Școală *Mircea*
dintr-un nou marș de instruire practică
în Marea Neagră și Marea Mediterană.
(Foto: Ștefan CIOCAN)

SUMAR

ȘTIRI DIN FLOTĂ	4
PAVILION NATO BLACK SEA ROTATIONAL FORCE 10	7
COOPERARE REGIONALĂ BLACKSEAFOR 2010 (III)	14
EVENIMENT Reuniunile CBSN și BSNC	16
MARCOMET 2010	21
INSTRUCȚIE VECTORUL 2010	24
ROUSOFEX 10	26
IN MEMORIAM	32
ADIO ARME	35
SCHIMB DE EXPERIENȚĂ	38
INTELLIGENCE	43
PSIHLOGIE NAVALĂ	45
ALMA MATER JURNAL DE BORD, 2010	48
MAGAZIN TIMONA	53
PROMOVAREA CARIEREI	56
ANIVERSĂRILE MARINEI	58

Locotenent-comandor
ing. **Mihai EGOROV**

Sacrificiul suprem

5 iulie 2010, aerodromul Tuzla. O zi tristă în care timpul parcă s-a oprit în loc pentru familia Forțelor Navale Române. O zi aparent banală pentru „luptătorii tăcuți”, așa cum își spuneau membrii echipelor GNFOS, s-a transformat într-o secundă, în cea mai neagră zi din istoria recentă a Forțelor Navale Române.

Trebuia să fie o zi de antrenament de rutină de parașutare, la care participau nouă scafandri GNFOS și cinci colegi din Forțele Aeriene, la bordul unei aeronave AN-2. Ce s-a întâmplat în fatidicul moment 17.40, doar comisia de anchetă va putea preciza. Cert este că aeronava se pregătea să decoleze pentru lansarea parașutiștilor, moment în care a pierdut brusc înălțime și s-a prăbușit. Impactul cu solul a fost devastator pentru oameni dar și pentru aeronavă, care a ars în întregime. Șapte scafandri de luptă și patru membri ai echipajului aeronavei și-au pierdut viața după impactul cu solul, iar unul din cei trei răniți a decedat mai târziu la spital.

Imaginile de la locul accidentului au fost cutremurătoare și-i vor marca cu siguranță pe fiecare dintre cei prezenți pe aerodromul din Tuzla. Acolo erau...colegii noștri, parte din elita scafandrilor de luptă.

Plecaseră dimineață de acasă să-și îndeplinească obligațiile de serviciu, plecaseră să-și execute misiunea planificată în acea zi, misiune pe care o executaseră anterior de zeci sau sute de ori. Plecaseră poate în graba cotidiană fără să-și trezească copiii sau să-și sărute soția, plecaseră doar cu gândul că se vor revedea peste câteva ore, la finalul zilei.

Destinul a fost tragic pentru cei 12 pentru care Dumnezeu hotărâse însă o altă misiune și i-a luat prea devreme lângă el. Ce au putut înțelege din viață, colegii noștri scafandri la 22, 28 sau chiar 36 de ani, din care, cu siguranță, o bună parte i-au petrecut la serviciu alături de colegii lor, sub apă, în elicoptere sau avioane, în tabere de instrucție, pregătindu-se să-și servească Patria? Erau buni, erau foarte buni în ceea ce făceau, iar ceea ce făceau, făceau cu pasiune. O pasiune pentru care își sacrificau

ore și zile de antrenament departe de familie, ore și zile în care munceau din greu să devină cei mai buni.

Mai aveau multe de demonstrat în carieră – abia terminaseră cu felicitări exercițiul ROUSOFEX -, mai aveau multe de arătat în viață, mai aveau atâtea momente în care să fie alături de cei dragi, mai aveau atâtea de povestit copiilor, iubitelor, soțiilor, mai aveau poate nevoie de o moleculă de timp pentru a învăța să trăiască și pentru ei.

„Dacă ar fi ușor, oricine ar putea să o facă” – deviza scafandrilor, deviză sub semnul căreia și-au consumat întreaga existență în familia Forțelor Navale. O familie rămasă de luni, 5 iulie, mai săracă, mai mică, o familie care și-a pierdut din păcate opt dintre cei mai buni membri ai săi. De luni, 5 iulie, suntem mai goi pe dinăuntru, mai triști, mai îndurerăți. Într-o perioadă în care armata participă alături de populația civilă la lupta cu natura și la salvarea de vieți omenești, destinul și-a luat tributul de sânge din cadrul Forțelor Navale și Aeriene Române. Un preț mult prea mare plătit de cei 12 pentru un țel nobil: acela de a fi cel mai bun!

Cuvintele sunt poate prea reci și goale de conținut în aceste momente pentru familiile celor decedați în accidentul de la Tuzla. Cum să le spui copiilor maestrului militar clasa a II-a Florin Cișmașu că tatăl lor, cel mai bun maestru militar în anul 2009 din Forțele Navale, nu-și va mai petrece serile cu ei? Cum să alini suferința soției maestrului militar clasa a II-a Cătălin Rădoi? Ce trebuie să fie în sufletul părinților sau prietenilor celor decedați?

Într-o existență în care fatalismul are un rol bine stabilit, timpul poate că-i va ajuta să-și cicatrizeze rănilor provocate de dispariția celor dragi, iar colegii și familia Forțelor Navale Române, le vor fi alături și-i vor sprijini în greaua încercare prin care trec.

Și cine știe dacă, peste ani, vreunul din copiii eroilor scafandri de acum, nu va pași pe drumul bătorit de tatăl său, pentru care „Onoare și patrie” au reprezentat **sacrificiul suprem**.

Foto: Ștefan Ciocan

Miercuri, 9 iunie, sala de festivități a Comandamentului Flotei a fost gazda celei de-a patra ediții a decernării Premiilor „Clubului Amiralilor”, instituite pentru stimularea creației și publicării lucrărilor, cârților, articolelor sau revistelor cu tematică navală. Evenimentul, a adunat laolaltă, reprezentanți ai Statului Major General și Statului Major al Forțelor Navale, reprezentanți ai Universității Naționale de Apărare „Carol I”, ai Universității Maritime din Constanța, comandanți ai marilor unități de marină, reprezentanți ai ligilor și asociațiilor neguvernamentale la care sunt afiliați marinarii și nu în ultimul rând, membrii Clubului Amiralilor. Cele opt domenii la care s-au acordat premii au fost: teorie și artă militară; știință și tehnică de marină; legislație maritimă și fluvială; istorie navală și geografie maritimă și fluvială; navigație, transport maritim și activități portuare; publicistică de marină; protecția ecologică a apelor navigabile și domeniul enciclopedic de marină. În cadrul domeniului publicistică de marină a fost premiată și revista *Marina Română* pentru aparițiile din anul 2009. (M.E.)

În perioada 13-14 mai, Președintele Comitetului Militar al NATO, amiralul Giampaolo Di Paola, a efectuat o vizită oficială în România la invitația șefului Statului Major General, amiralul dr. Gheorghe Marin. Pe timpul vizitei, președintele Comitetului Militar al NATO a avut, convorbiri oficiale cu ministrul apărării naționale, domnul Gabriel Oprea și a susținut o prelegere la Universitatea Națională de Apărare „Carol I”. În cadrul întâlnirii bilaterale, amiralul Giampaolo Di Paola a discutat cu amiralul dr. Gheorghe Marin despre suplimentarea efectivelor românești în cadrul misiunii NATO din Afganistan. Șeful Statului Major General a arătat că participarea Armatei României va cuprinde două batalioane de manevră, ofițeri de stat major în comandamentul mixt româno-american, mai multe echipe OMLT, o structură întărită de sprijin logistic. Cei doi înalți responsabili militari au mai discutat despre procesul de transformare a Armatei României în contextul transformării NATO, despre participarea românească în cadrul structurilor de comandă și forțe a NATO, precum și despre contribuția noastră la Forța de Răspuns a Alianței. (M.E.)

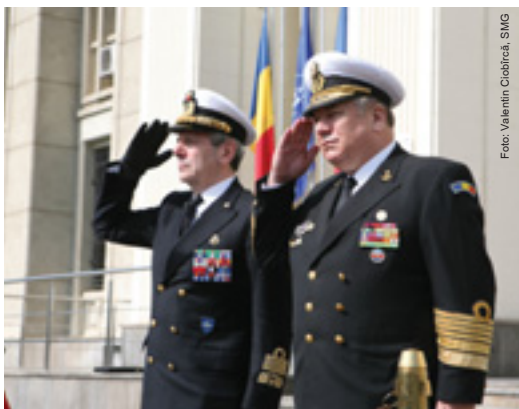
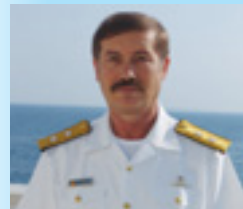

Foto: Valentin Ciobirică, SMG

Foto: Ștefan Ciocan

Cu prilejul sărbătoririi Zilei Independenței de Stat a României, Zilei Victoriei Coaliției Națiunilor Unite în cel de-al doilea Război Mondial și a Zilei Europei din data de 9 mai, precum și a sărbătoririi Zilei Eroilor și a Înnălțării Domnului, pe 13 mai, reprezentanții Forțelor Navale Române au participat la activități comemorative și aniversare, organizate în garnizoanele Constanța, Mangalia, Brăila, Babadag și Tulcea. La aceste activități au fost prezenți reprezentanți ai Forțelor Navale, autorităților publice locale, Bisericii Ortodoxe Române, Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Administrației și Internelor, Ligii Navale Române, Clubului Amiralilor, Ligii Maiștrilor Militari de Marină, veterani de război, ofițeri în rezervă și în retragere. La Cercul Militare au fost organizate simpoziioane aniversare iar la monumentele eroilor din garnizoanele de marină au fost organizate ceremoniile militare și religioase și au fost depuse coroane de flori. (O.B.)

Prin ordinul Ministrului Apărării Naționale numărul M.P. 521 din 1 iulie 2010, contraamiralul dr. Constantin Aurel Popa, a fost numit în funcția de șef al Statului Major al Forțelor Navale.

În baza Decretului președintelui României, numărul 602 din 29 iunie, contraamiralul Dorin Dănilă, șeful Statului Major al Forțelor Navale a fost înaintat la gradul de viceamiral și trecut în rezervă cu noul grad.

În baza Decretului Președintelui României, numărul 574 din 4 iunie, contraamiralul de flotilă dr. Romulus Hăldan, șeful Instrucției și Doctrinelor la Statul Major al Forțelor Navale a fost trecut în rezervă.

În baza Decretului Președintelui României, numărul 569 din 4 iunie, contraamiralul de flotilă Virgil Dospinescu, comandantul Bazei Logistice Navale la Statul Major al Forțelor Navale a fost trecut în rezervă.

Foto: Valentin Ciobirică, SMG

Comitetului Militar al NATO, președintele Comitetului Militar al Uniunii Europene și comandantul Comandamentului Aliat Întrunit de la Napoli. Conferința a evidențiat relațiile de strânsă vecinătate și a reiterat solidaritatea și angajamentele asumate cu prilejul edițiilor anterioare, cu scopul de a menține și de a dezvolta un mediu de securitate sigur și stabil în Balcani. Șefii apărării din Balcani și-au exprimat dorința de a progresa în întărirea cooperării și în dezvoltarea relațiilor, luând în considerare și rolul semnificativ al NATO și al Uniunii Europene în această regiune. (L.M.)

La sediul Comandamentului Flotei a avut loc, joi, 10 iunie, o lecție vizită a cursanților de la cursul de conducere strategică, de la Universitatea Națională de Apărare. Cursanții, printre care s-au aflat și ofițeri de marină, au fost primiți de comandantul Flotei, contraamiralul dr. Aurel Popa, care le-a prezentat specificul Comandamentului Flotei și a unităților din componența ei. Conducătorul cursului, colonelul dr. Tudor Borcea, conferențiar universitar în cadrul Universității Naționale de Apărare, a apreciat interesul acordat pentru acest gen de activități, precizând că această vizită reprezintă o activitate de documentare și informare și în același timp un studiu de stat major pe întreg teritoriul țării. Scopul acestei activități a fost acela de a lega problemele care țin de teoria managementului strategic, de teoria conducerii strategice cu ceea ce se întâmplă în structuri și cu problemele din practică. (C.O.)

Foto: Ștefan Ciocan

Foto: Ștefan Ciocan

pasagerilor călătorie plăcută. Aproximativ 130 de turiști români și străini s-au plimbat timp de trei ore de la Constanța la Mamaia și retur, încântați de posibilitatea de a naviga cu nava-școală, pe care au făcut practică zeci de generații de marinari. La bord au urcat foarte mulți tineri, dar și marinari ieșiți de mult la pensie, care au venit în croazieră doar pentru a mai pune o dată piciorul pe nava pe care au învățat meserie. Pe parcursul călătoriei, turiștii au făcut fotografii, au ascultat explicațiile marinarilor de la bord și un scurt istoric al navei-școală *Mircea* și au admirat orașul și stațiunea Mamaia din largul mării. (O.B.)

Schimbare la comanda Forțelor Navale Române

Foto: Ștefan Ciocan

Lt. cdor ing. **Mihai EGOROV**

Sâmbătă, 3 iulie, în Portul Militar Constanța s-a desfășurat ceremonia de predare - primire a funcției de șef al Statului Major al Forțelor Navale. La activitate au participat ministrul apărării naționale, domnul Gabriel Oprea, șeful Statului Major General, amiralul dr. Gheorghe Marin, șefii Statelor Majore ale Forțelor Terestre și Aeriene, reprezentanți ai Ministerului Administrației și Internelor, ai Bisericii Ortodoxe Române, ai administrației publice locale, comandanți de mari unități și unități din Forțele Navale, membrii Clubului Amiralilor, ofițeri și maiștri militari de marină activi și în rezervă.

Au fost citite Decretul prezidențial de avansare la gradul de viceamiral și de trecere în rezervă a contraamiralului Dorin Dănilă precum și ordinul ministrului apărării naționale de numire în funcția de șef al Statului Major al Forțelor Navale a contraamiralului dr. Aurel Popa, fost comandant al Flotei. De asemenea, contraamiralul dr. Aurel Popa, a primit steagul de identificare și marca de comandament a șefului SMFN.

În alocuțiunea sa, viceamiralul Dorin Dănilă a mulțumit echipei pe care a condus-o pentru sprijinul acordat în îndeplinirea misiunilor și a urât succes contraamiralului dr. Aurel Popa, în misiunea, nu ușoară, de a conduce destinele Forțelor Navale. „Meseria armelor nu este doar o profesie, ci un mod de viață. Am încercat împreună cu membrii Forțelor Navale să continuăm lucrurile bune făcute de predecesori, să contribuim la construirea unei categorii de forțe performantă cu o experiență compatibilă și comparabilă cu cea a marinelor aliate. Forțele Navale sunt în plin proces de

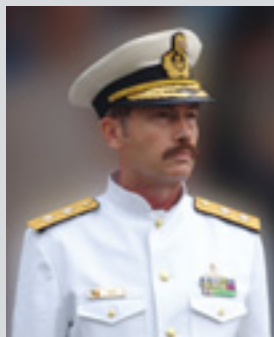

Foto: Ștefan Ciocan

modernizare, proces dificil care nu poate avea finalitate decât lucrând împreună în spiritul virtuților care au călăuzit marinarii militari de-a lungul timpului: coeziune, curaj, inițiativă, spirit de echipă și de sacrificiu.”

Preluând comanda Forțelor Navale Române, contraamiralul dr. Aurel Popa a menționat necesitatea lucrului în echipă în vederea îndeplinirii tuturor misiunilor. „Preiau cu deosebită onoare comanda Forțelor Navale, încredințat că împreună cu personalul din subordine, în echipă, vom găsi modalitățile prin care să facem această categorie de forțe mai puternică, mai eficientă, capabilă să răspundă atât cerințelor naționale de securitate dar în același timp să facă față angajamentelor asumate de Armata României în domeniul maritim, în cadrul Alianței Nord-Atlantice și Uniunii Europene.”

Ministrul Gabriel Oprea a mulțumit viceamiralului (r) Dorin Dănilă pentru activitatea și eforturile depuse în timpul mandatului său și i-a felicitat pentru succesele obținute de Forțele Navale. De asemenea, ministrul i-a urât succes noului șef al SMFN, asigurându-l de tot sprijinul pentru îndeplinirea în cele mai bune condiții a misiunilor Forțelor Navale. ■

Contraamiral dr. Aurel Popa

Contraamiralul Aurel Popa s-a născut în Galați, pe data de 24 iulie 1954. După absolvirea, în 1980, a Institutului de Marină „Mircea cel Bătrân” din Constanța, a fost desemnat să comande o vedetă torpiloare. A îndeplinit această funcție timp de trei ani, fiind apoi promovat comandant de secție în cadrul aceleiași unități de vedete torpiloare pe aripi portante. În perioada 1988-1990 a fost ofițer-student al Facultății Interarme din cadrul Academiei de Înalte Studii Militare (actuala Universitate Națională de Apărare) din București. La absolvire a fost numit comandantul Vedetei Torpiloare Mari 202. În anul 1994 a fost promovat comandant al Divizionului de Vedete Torpiloare, funcție pe care a îndeplinit-o până în anul 2001 când a fost numit locțiitor al comandantului și șef de stat major al Academiei Navale „Mircea cel Bătrân”. În perioada 2003-2004, a fost împuternicit prin ordin al ministrului Apărării, comandant al Academiei Navale. A activat apoi, între anii 2004-2006, ca șef al Serviciului Instrucție în cadrul Statului Major al Forțelor Navale, contribuind semnificativ la concepția și implementarea în cadrul Forțelor Navale a noului sistem de instrucție. În perioada 2006 - 2007 a îndeplinit funcția de comandant al Flotei de Fregate, iar începând cu luna ianuarie 2007 a fost numit locțiitor al Comandantului Flotei. În perioada martie 2009 - iunie 2010 a îndeplinit funcția de Comandant al Flotei. De-a lungul carierei, a absolvit Colegiul de Comandă și Stat Major - perfecționare în conducerea marilor unități operative din Marina Militară în anul 1997 și Colegiul de război - seria a X-a în anul 2002. În februarie 2009 a absolvit „Navy Executive Business Course” la Universitatea North Carolina, SUA. Din iulie 2007 este doctor în științe militare. La data de 23 octombrie 2009 a fost înaintat la gradul de contraamiral. ■

Pavilion
NATO

BLACK SEA ROTATIONAL FORCE 10

Un angajament care a evoluat în parteneriat
și s-a transformat de fapt într-o prietenie

Text: **Bogdan DINU**
Olivia BUCIOACĂ
Foto: **Ștefan CIOCAN**

Black Sea Rotational Force 10 s-a desfășurat între 17 mai și 24 iunie (cel puțin în România deoarece a continuat până aproape de sfârșitul lunii iulie în Bulgaria în zona de antrenament de la baza Novo Selo) în baza de la Mihail Kogălniceanu și zona de antrenament de la Babadag. Exercițiul a fost organizat de Corpul Infanteriei Marine al Statelor Unite ale Americii din Europa (MARFOREUR) în cooperare cu Forțele Navale Române și a avut ca scop întărirea relațiilor de cooperare regională dintre armatele statelor participante prin antrenarea militarilor în cadrul operațiilor de menținere a păcii. Au fost implicați peste 300 de militari ai Statelor Unite ale Americii, României, Ucrainei și Republicii Macedonia. România a participat cu peste 150 de militari din cadrul Batalionului de Infanterie Marină al Forțelor Navale, din cadrul Forțelor Terestre și al Forțelor Aeriene.

Baza aeriană Mihail Kogălniceanu, 17 mai 2010, ceremonia oficială de deschidere a exercițiului. Vreme schimbătoare, cu ceva nori și vânt, dar cu o lumină aparte care cred că i-a determinat pe militarii americani să afirme că aici în Dobrogea s-au antrenat ca „într-o pictură.” Pe platou, un pluton american, două de români, steaguri, imnuri naționale, adică un ceremonial scurt, tipic american. Ne reține atenția slujba de binecuvântare în limba română și engleză a preoților militari Nicolae Argatu din Forțele Navale Române și Russell Hale din US Navy. Discursurile comandanților aduc primele lamuriri despre exercițiu pentru

ziariști. „Misiunea noastră pentru următoarele trei luni va fi aceea de a conduce activități multilaterale de cooperare și securitate cu națiunile partenere din regiunile Mării Negre, Balcani și Caucaz în scopul de a întări capacitatea noastră militară de a acționa colectiv, de a promova stabilitatea regională și de a construi relații de durată cu națiunile partenere.” a afirmat locotenent-colonelul Tom Gordon, comandantul Batalionului 1 Tancuri din USMC, dar și comandantul Black Sea Rotational Force 10 (în continuare BSRF 10). Comandorul Adrian Filip (șeful Instrucției și doctrinei la Statul Major al Forțelor Navale), directorul exercițiului, a completat: „Este un exercițiu pentru antrenarea militarilor în operații de menținere a păcii. O altă semnificație a exercițiului este și strângerea legăturilor cu militarii statelor din zona Mării Negre și Balcani. Este unul din cele mai mari exerciții desfășurate până acum, iar Forțele Navale Române au fost desemnate de Statul Major General ca organizator al exercițiului.”

BSRF 10 sau Security Cooperation MAGTF? BSRF 10 este denumirea întregului exercițiu și cea mai cunoscută. Corpul Infanteriei Marine al Statelor Unite ale Americii din Europa preferă să o numească Security Cooperation Marine Air-Ground Task Force Black Sea, prima de acest fel deplasată în regiune și reprezintă angajamentul MARFOREUR de a asigura o prezență prin rotație a infanteriștilor marini americani în Europa de Est. 40% din cerințele de cooperare și securitate din teatrul european al MARFOREUR au fost îndeplinite de această grupare de forțe. „Inima” grupării este formată din Batalionul 1 Tancuri al Corpului Infanteriei Marine al Statelor Unite ale Americii (în continuare USMC) cu baza la Twentynine Palms, California, mai exact plutonul

Foto: Staff Sgt. Christopher Furry, USMC MARFOREUR
Ambarcarea parașutiștilor și militarilor români din forțele speciale într-un avion Hercules 130KC aparținând USMC pentru salturi cu parașuta la Baza Aeriană de la Câmpia Turzii, în cadrul unui exercițiu comun din cadrul BSRF 10.

cercetare din compania stat-major și deservire, aproximativ 100 de militari care au rămas permanent în zonă pe durata exercițiilor. Și dacă plutonul de cercetare a fost elementul de luptă terestru, în diferitele etape ale exercițiului a fost utilizat și elementul de luptă aerian reprezentat de două avioane Hercules KC 130 de la Marine Aerial Refueler Transport Squadron 452 și Marine Aerial Refueler Transport Squadron 234. Pe 2-3 și 8-9 iunie au avut loc la baza aeriană de la Câmpia Turzii antrenamente cu parașutiști și militari români din forțele speciale. Aproximativ 75 de militari români au efectuat mai multe salturi de la înălțimi de 400 și 3000 de metri, atât cu deschiderea automată a parașutei, cât și salturi libere. Avioanele au mai fost folosite pentru transportul militarilor (americani și macedonieni), precum și la diferite misiuni de transport a echipamentelor. În lumina acestor elemente, locotenent-colonelul Tom Gordon avea perfectă dreptate când ne declara: „*Armata Statelor Unite a mai lucrat împreună cu Armata Română. Dar este pentru prima dată când Infanteria Marină a Statelor Unite se antrenează în comun cu Batalionul de Infanterie Marină al Forțelor Navale Române, frații noștri, și acest lucru e foarte important pentru noi. Dar cum noi acționăm ca o grupare de forțe întrunite, ne vom antrena în egală măsură și cu Forțele Terestre, Navale, Aeriene, Infanteria Marină și Forțele Speciale române. Adică o singură echipă, o singură luptă, cum ne place nouă să spunem.*”

Simpozioane și ateliere de lucru. În exercițiu au fost implicate 13 națiuni, chiar dacă pe „teren” au fost doar patru (în România), prin prezența la mai multe simpozioane și ateliere de lucru, pe teme diferite cum ar fi cooperarea civilă-militară, intelligence sau operații amfibii, desfășurate în România și alte țări, la care națiunile respective și-au trimis reprezentanți. Desfășurat în perioada 25-27 mai, la Hotelul Golden Tulip din Mamaia, la simpozionul pe tema cooperării civilă-militare au participat reprezentanți din toate țările implicate în exercițiul Black Sea Rotational Force 10, Statele Unite ale Americii, România, Ucraina și Republica Macedonia. Din partea Statelor Unite ale Americii, locotenent-colonelul Tom Gordon a prezentat modul în care au acționat infanteriștii marini în sprijinul populației sinistrate după dezastrul din Bangladesh, provocat de unul dintre cele mai devastatoare cicloane tropicale. Comandorul Adrian Filip, directorul exercițiului: „*Prezentarea pe care a făcut-o locotenent-colonelul Tom Gordon a fost deosebit de interesantă. Din discuțiile pe care le-am avut, noi am urmărit ca la următoarea rotație a forțelor din 2011 să facem câteva activități de planificare și să încercăm o simulare prin*

Instantaneu din timpul FINEX-ului susținut de militari români din Batalionul de Infanterie Marină și Batalionul 341 Infanterie, la finalul primei etape a exercițiului BSRF 10.

care România, alături de alte state, să planifice o operație de ajutorare a unei populații sinistrate sau a unei zone sinistrate. Am considerat că este deosebit de interesant și benefic pentru partea română să aibă și o asemenea experiență.” În paralel, partea română a venit cu experiența proprie și a prezentat diferite activități la care a participat pe domeniul cooperării civilă-militare.

Trei etape, patru națiuni, un singur instructor. BSRF 10 a început pe 17 mai, dar primii militari americani au ajuns la Mihail Kogălniceanu încă de pe data de 8 mai, după parcurgerea a 6000 de mile. Chiar și așa, aici îi așteptau deja vehiculele tactice (asigurate integral de americani, în principal HUMVEE și camioane de 7 tone, o tehnică adecvată exercițiilor) sosite nu din SUA, ci din Norvegia, grație Programului USMC de Prepoziționare a echipamentelor și provizilor. Astfel, din șase depozite de la Trondheim, prin ambarcare rapidă pe navele din port s-au redus semnificativ timpii și costurile aducerii lor din SUA.

Cronologic, exercițiul a cuprins trei etape, similare ca durată, aproximativ două săptămâni, și ca antrenamente, toate supravegheate și conduse de militari americani. Astfel, între 17 și 28 mai s-au antrenat infanteriștii marini (două plutoane și o grupă de cercetare în cele două săptămâni, aproximativ valoarea unei companii, cu oameni selectați din toate subunitățile batalionului pentru o mai bună valorificare ulterioară a experienței) și un pluton din Batalionul 341 Infanterie „Rechinii Albi”. Au urmat macedonienii (aduși de americani pe calea aerului), compania Scorpion formată din patru plutoane, Batalionul 1 al Brigăzii 1 a Armatei Macedoniei, între 31 mai și 11 iunie (un antrenament util pentru ei, dacă avem în vedere că la începutul lunii iulie urmau să plece în misiune în Afganistan pentru șase luni). La final, au fost ucrainenii din Brigada 30 Infanterie Mecanizată, între 14-24 iunie (au ajuns la Babadag cu autobuzele) care s-au antrenat cu un pluton din Batalionul 341 Infanterie. Indiferent de etapă și participanți, antrenamentele au fost aceleași, cu tot ceea ce ține de operațiile de menținere a păcii, trageri cu armamentul de infanterie, antrenamente cu echipamente de vedere pe timp de noapte, operații de convoiere, operații militare pe teren urban, familiarizarea cu armele non letale și introducerea în programul USMC de arte marțiale MCMAP (mai mult de 14 ore). Antrenamentele au inclus nu mai puțin de 14 segmente diferite.

Media Day, 27 mai 2010, BTA Babadag. Am fost prezenți și la prima Media Day pe data de 27 mai, în poligonul Babadag, la FINEX sau exercițiul final al militarilor români din Batalionul de Infanterie Marină și Batalionul 341 Infanterie,

evaluati de instructorii americani. Praful fin care se așternea peste tot, ne-a dus cu gândul la Afganistan, ca și vestele și căștile de protecție balistică pe care am fost nevoiți să le purtăm peste tot (ca o curiozitate, nu am înțeles de ce nu au mai fost necesare la tragerile de la cea de a doua zi dedicată presei!). „*A fost o bună oportunitate, suntem impresionați de mândrii soldați români de aici unde s-a acumulat multă experiență de luptă într-o zonă de antrenament așa de mică. Am fost în măsură să ne împărtășim reciproc tacticile, tehnicile și procedurile. Soldații români care au experiență în Afganistan și infanteriștii marini în Kosovo s-au întâlnit cu infanteriștii marini americani, au discutat împreună, au învățat unii de la alții, și-au împărtășit impresiile din Irak și Afganistan. Din fericire nu mai trebuie să luptăm împreună în viitorul apropiat, dar lecțiile pe care le-am învățat aici azi vor fi importante în cazul în care va trebui să luptăm împotriva unui dușman comun în viitor*”, ne-a declarat locotenent-comandorul Tom Gordon, comandantul BSRF 10. Deși exercițiul era în desfășurare, sunt deja formulate planuri de viitor: „*Acum ne-am concentrat pe pregătirea individuală a soldaților și pe deprinderea tehnicilor specifice misiunilor de menținere a păcii, cum să conducă un convoi, cum să evite*

Participanți la simpozionul cu tema cooperarea civilă-militară desfășurat între 25-27 mai.

dispozitivele explozive improvizate, cum să efectueze o scotocire sau să imobilizeze un terorist. Acesta este nivelul de bază. Când ne vom întoarce la anul sperăm să lucrăm cu subofițerii și ar fi și mai bine dacă am putea lucra la nivel de comandă, cu ofițerii, într-un exercițiu care să implice un post de comandă. Ar fi extraordinar. Dar acestea sunt detalii care vor fi stabilite în viitor. Acum ne concentrăm pe stabilirea unei relații între infanteriștii marini români sau soldați și cei americani pentru că aceste relații sunt importante deoarece se transformă din fericire în prietenii care ne permit să construim un parteneriat de durată în viitor.” Nu este pentru prima dată când Batalionul de Infanterie Marină participă la astfel de exerciții, ca să nu mai vorbim de experiența din Kosovo, așa că apare firesc întrebarea ce aduce nou o astfel de experiență. „*Cred că fiecare zonă este diferită. Infanteriștii marini americani nu au mai fost în Kosovo de foarte multă vreme deoarece în principal am acționat în Irak și Afganistan. Așadar împărtășim acum tacticile, tehnicile și procedurile pe care le-am învățat acolo dar suntem foarte interesați să aflăm ce au învățat infanteriștii marini români în Kosovo pentru a ne instrui și pe noi în egală măsură. Cred că fiecare dintre noi va fi mai bun dacă ne vom instrui și vom munci împreună pe baza acelorași noțiuni.*” Tot partenerii

americani ne-au relatat despre tenacitatea militarului român, dovedită în special în timpul antrenamentelor cu arme neletale (spray cu piper sau Oleoresin Capsicum și Taser, un dispozitiv care transmite un impuls electric cu durată de cinci secunde asupra agresorului). Locotenentul Marc Tucker, comandantul plutonului de cercetare: „*Vă spun cu sinceritate că soldatul român este tenace. În cele două săptămâni de antrenament am avut oportunitatea de a aplica programul infanteriei marine americane de arte marțiale, cu multe exerciții de angajament fizic și de fiecare dată soldații români au dat dovadă de tenacitate, totdeauna gata de luptă și cred că asta impresionează înainte de toate, nu renunță niciodată, o trăsătură de caracter extraordinară.*” Am aflat cum au stat lucrurile și de la maiorul Marius Gheorghiescu, șef operații la Batalionul 307 Infanterie Marină, mai ales că este pentru prima dată când se antrenează în comun cu infanteriștii marini americani: „*Este prima oară când am desfășurat în comun un exercițiu la acest nivel și a fost chiar unul reușit. Pot să afirm că este temelia unei colaborări de lungă durată în ceea ce privește instrucția tactică. Am insistat mult pe instrucția în teren a pușcașilor marini și a subofițerilor. A fost o experiență reușită, extrem de utilă și*

Militari ucrainenii din Brigada 30 Infanterie Motorizată la o ședință de tragere din poligonul Babadag în ultima etapă a exercițiului BSRF 10.

ar fi interesant ca aceste activități să fie cât mai dese.” A doua zi, pe 28 mai, a avut loc și ceremonia de „absolvire” a cursului în care soldatul Marius Dumitru din Batalionul de Infanterie Marină a primit o monedă omagială din partea locotenent-colonelului Tom Gordon pentru rezultatele și motivația dovedite pe parcursul cursului. De asemenea, comandanții români au primit plachete realizate din arborii căzuți din pădurea de la Belleau din Franța, bătălia din primul război mondial, unde infanteriștii marini americani și-au câștigat porecla de „Devil Dog”.

17 iunie, ultima etapă, trageri reale la BTA Babadag. Cea de-a treia fază și ultima a exercițiului Black Sea Rotational Force 10 s-a desfășurat, timp de două săptămâni, tot în poligonul de la Babadag, unde infanteriștii marini americani s-au antrenat în comun cu infanteriștii români și ucrainenii. În ultima zi, care a culminat și cu Media Day, nu mai puțin de 65 de militari de la Batalionul 341 Infanterie de la Topraisar și 35 de militari ucrainenii de la Brigada 30 Infanterie Mecanizată au executat trageri la distanțe mici cu muniție reală, alături de militari americani din Corpul Infanteriei Marine al Statelor Unite ale Americii din Europa. Un antrenament în care militari români, obișnuși să tragă la distanțe mari, s-au familiarizat cu pozițiile și tehnicile de

Ceremonia oficială de închidere a BSRF 10 din România s-a desfășurat la Baza Aeriană Mihail Kogălniceanu. În imagine drapelul Statelor Unite ale Americii, Ucrainei, României și al Corpului Infanteriei Marine al Statelor Unite ale Americii.

tragere la distanțe mici ale partenerilor americani. Primii au deschis focul asupra țintelor infanteriștii marini americani. La scurt timp după exercițiul demonstrativ, infanteriștii români și ucrainieni le-au urmat exemplul, au încărcat armele și au lovit țintele cu aceeași precizie. Locotenent-colonelul Tom Gordon: „Infanteriștii marini americani împreună cu militarii români au fost angajați într-un antrenament de luptă, specific operației de menținere a păcii. Țintele au fost relativ aproape, iar militarii americani și români le-au înfruntat conform scenariului stabilit. De asemenea, ceea ce am vrut să demonstrăm aici este capacitatea noastră de a ne implica în luptă de la distanțe necunoscute.”

După ce s-au antrenat în comun cu omologii lor americani în prima fază a exercițiului Black Sea Rotational Force 10, 5 infanteriști marini de la Batalionul 307 Infanterie Marină au fost prezenți și de această dată, cu rol de observatori. Locotenentul Geanin Stoian, Batalionul 307 Infanterie Marină Babadag: „Am rămas un grup de observatori din partea Batalionului 307 Infanterie Marină, în special pentru a asigura legăturile administrative între partea americană și partea română, a observa și a adănci modulul de instrucție pentru a-l putea adapta și folosi dacă este nevoie la programul nostru de instrucție.” Am profitat de ocazie pentru a afla și ce a însemnat antrenamentul în comun cu infanteriștii marini americani: „A fost o experiență nouă, dar ceea ce am aflat este că nu suntem foarte diferiți de ei. Practic avem aceleași principii, aceleași tactici, pur și simplu a fost doar un schimb de mici detalii pe care noi le aplicăm și ei nu le aplică și invers pe care ei le aplică și noi nu le aplicăm. Fiecare a avut de învățat de la ceilalți, noi de la ei și ei de la noi”, ne-a mai declarat locotenentul Geanin Stoian. Fiind ultima fază a exercițiului Black Sea Rotational Force 10, am aflat care sunt concluziile, după șase săptămâni de antrenamente în comun. Locotenent-colonelul Tom Gordon: „Nu ar fi bine să spun că avem favoriți. Noi suntem ca frații oriunde am fi și ne putem antrena împreună. Totul s-a desfășurat la un nivel profesionist, am câștigat experiență pe timpul antrenamentelor cu infanteriștii marini români și așteptăm cu nerăbdare să venim și anul viitor pentru a ne antrena împreună.” Comandorul Adrian Filip, directorul Black Sea Rotational Force 10: „A fost un exercițiu deosebit în care militarii români, ucrainieni și macedonieni s-au instruit alături de militarii americani. Partea de organizare și de conducere a exercițiului a fost efectuată de către militarii din cadrul MARFOREUR și a fost pentru noi o experiență deosebită. A fost un exercițiu foarte bine planificat. S-au executat absolut toate activitățile planificate. Programul a fost undeva de la

ora 8.00 dimineața până la 21.00, un program plin care a avut 80% din activități, activități practice în teren. Am avut o bună relație cu conducerea acestui exercițiu, cu statul major al acestuia, a fost un parteneriat deosebit alături de militarii americani, alături de locotenent-colonelul Tom Gordon, conducătorul acestui exercițiu.”

24 iunie, Baza aeriană Mihail Kogălniceanu, ceremonie de închidere la nivel înalt. BSRF 10 s-a încheiat acolo unde a debutat, adică tot la baza aeriană Mihail Kogălniceanu. De data aceasta cu un ceremonial de o anvergură mult mai mare. Au fost prezenți Mark Gitenstein, ambasadorul Statelor Unite ale Americii la București, generalul de brigadă Paul Brier, comandantul Corpului Infanteriei Marine al SUA din Europa (MARFOREUR), generalul-maior Valeriu Nicuț, locțiitor pentru operații și instrucție al șefului Statului Major General, contraamiralul Dorin Dănilă, șeful Statului Major al Forțelor Navale, numeroși generali și amirali, dar și oficialități locale. La ceremonie s-au aflat și ofițeri superiori ucrainieni alături de efectivele militare care au participat la ultima fază a exercițiului. Discursurile oficiale au ținut să marcheze importanța acordată exercițiului, militară și politică deopotrivă. Atenți la detalii, ca întotdeauna, locotenent-colonelul Tom Gordon a început prin a ține un moment de reculegere în memoria celor doi militari români, sublocotenenții postmortem Dan Ciobotaru și Paul Caracudă, decedați în ziua precedentă în Afganistan. Pentru noi a fost o oportunitate de a afla câteva scurte concluzii de la ceea ce a fost Black Sea Rotational Force 10 în România. „Cea mai importantă concluzie a acestui exercițiu este aceea că nu este o concluzie. Este un început pentru un exercițiu mai mare și mai bun în viitor. Am pus bazele succesului lucrând strâns cu militarii români, am remarcat determinarea lor într-un angajament multinațional găzduit de Forțele Navale și sperăm să dezvoltăm acest exercițiu în viitor, atât în ceea ce privește obiectivele cât și dimensiunile.” La rândul lui generalul de brigadă Paul Brier, comandantul MARFOREUR a declarat: „Personalul meu deja lucrează împreună cu oamenii dumneavoastră pentru a coordona activitățile din anul viitor care se vor extinde atât în ceea ce privește durata cât și dimensiunea. Aceste activități vor include antrenamente pentru operațiile de menținere a păcii, antrenamente pentru contrainsurgență, simpozioane, acțiuni aeriene bilaterale, lucrul cu școlile de subofițeri și extinderea proiectelor și relațiilor noastre cu comunitatea locală.”

Locotenent-colonelul Tom Gordon, comandantul Black Sea Rotational Force 10.

Comandorul Adrian Filip, directorul exercițiului Black Sea Rotational Force 10.

Parteneriatul Maritim Strategic

Foto: Mihail Egorov

Consortiile de Securitate Maritimă și Marele Necunoscut

Căpitan-comandor prof. univ. dr. **Ioan CRĂCIUN**
JOINT OPS Department Director,
NATO School, Oberammergau,
Germany

Există puține îndoieli că economia globală se bazează pe rutele maritime comerciale și depinde de transporturile maritime ca să funcționeze. Peste 90% din comerțul la nivel mondial „călătorește” pe mare și nimeni nu poate pune la îndoială importanța comerțului pentru sistemul economic mondial. Și să nu ne limităm doar la a aprecia că un procent important de materii prime sau mărfuri sunt mutate de la sursă la piață pe dimensiunea maritimă, trebuie pur și simplu să recunoaștem că volumul comerțului global nu se poate desfășura fără industria maritimă. Cu toate acestea însă majoritatea intereselor economice la nivel mondial sunt dependente de uscat și într-o măsură mai mică de aer. Uscatul este locul unde oamenii locuiesc, lucrează și călătoresc, așa că este firesc ca viziunea terestră să fie definitorie pentru societate. Atunci când mărfurile sunt achiziționate în piețele locale puțini consumatori se gândesc că produsele au călătorit câteva sute sau chiar mii de mile marine sau că 70% din Pământ este acoperit de apă. Și aproape că uitasem de dimensiunea maritimă până la recenta creștere a actelor de jaf armat și a pirateriei în largul mărilor și oceanelor sau în apele teritoriale. Da, noile riscuri și amenințări la adresa transporturilor

maritime pe marea liberă sau în zonele de litoral au readus domeniul maritim în actualitate și au reinventat conceptul și mecanismele de securitatea maritimă.

Am prezentat deja într-un articol anterior conceptul „Forța Navală - 1000 de Nave” lansat în 2005 de șeful Operațiilor Navale americane la acea dată, amiralul Michael G. Mullen, concept care nu a reprezentat doar ideea creării unei „forțe navale cu 1000 de nave” ci a deschis calea către crearea unui mecanism de cooperarea internațională, denumit *Parteneriatul Maritim Strategic*, destinat să asigure securitatea acelei părți a mărilor și oceanelor lumii pe care omenirea o folosește în comun, adică apele internaționale. Și astfel, ideea de securizare a intereselor comune în domeniul naval, evidențiată inițial de amiralul Mullen, a fost proiectată dincolo de națiuni, state și forțele lor navale pentru a proteja interesele unei game cât mai diverse de entități multinaționale, federale, de stat, locale și din sectorul privat prin crearea unui adevărat *parteneriat maritim* la nivel global.

Dacă acest lucru include întreaga industrie comercială maritimă, cu toate conglomeratele multinaționale din acest domeniu a căror interese trec dincolo de granițele naționale, atunci lucrurile devin extrem de complicate și costisitoare și de aceea e nevoie de părghii speciale de sensibilizare și conștientizare colectivă, e nevoie de o nouă abordare a relației dintre sectorul public și cel privat și este nevoie de crearea unor adevărate

consorții care să sporească forța de securizare a domeniului maritim. Ideea consorțiilor maritime nu este una nouă și și-a demonstrat deja utilitatea doar că ea trebuie dezvoltată și implementată cu mai multă încredere și îndrăzneală.

Promovate încă la scară relativ mică, consorțiile care probabil au cunoscut în ultima perioadă cea mai cuprinzătoare dezvoltare au fost cele destinate monitorizării spațiului maritim. Monitorizarea traficului naval, identificarea riscurilor și amenințărilor la adresa acestuia precum și implementarea măsurilor cu privire la siguranța și securitatea navelor și echipajelor acestora (cunoscut ca Maritime Domain Awareness - MDA, sau Global Maritime Situation Awareness - GMSA), au reprezentat o preocupare constantă a tuturor actorilor din domeniul maritim.

Deși, utilitatea monitorizării situației de securitate din spațiul maritim este unanim recunoscută, există încă bariere semnificative pentru cooperarea și schimbul de informații dintre sectorul public și cel privat. Concurența comercială și națională, neîncrederea, precum și provocarea reprezentată de imensitatea spațiului maritim și numărul mic de active deschise pentru supravegherea oceanelor reprezintă principalii piloni ai acestor bariere. Și dacă combinăm acești factori, cu aspectele tehnice și cele juridice referitoare la schimbul de date și informații vom înțelege exact de ce această cooperare este descurajantă, nu imposibilă.

Realimentare pe mare între fregata Regale Ferdinand și tancul SPS Marques de la Ensenada la NOBLE MIDAS 07.

Spre exemplificare să analizăm destul de bine cunoscuta inițiativă a Comandantului Forțelor Navale SUA în Europa (Commander of US Naval Forces in Europe - CNE), amiralul Harry Ulrich, de a lega sistemele de supraveghere ale aliaților NATO din Marea Mediterană pentru a crea și exploata în comun o imagine operațională unică, nesecretă a acestei regiuni. Mai mult decât atât, amiralul Ulrich a analizat posibilitățile Sistemului de Identificare Automată, Automatic Identification System - AIS (sistem care, în conformitate cu prevederile Organizației Internaționale Maritime (International Maritime Organization - IMO) trebuie să fie instalat la bordul tuturor navelor cu deplasament mai mare de 300 tdw) și a realizat că datele și informațiile oferite de acest sistem pot contribui decisiv la crearea imaginii operaționale unice în Mediterană. Și astfel, ideea inițială a fost extinsă iar CNE lucrează de mai mulți ani în cooperare cu *Volpe Center* (unul dintre liderii mondiali în materie de echipamente de management al traficului maritim în zone aglomerate) pentru a dezvolta o rețea neclasificată de colectare și partajare a datelor AIS care să contribuie la sporirea siguranței și securității tuturor participanților la traficul naval. Cunoscut sub numele de Sistemul Informațional pentru Siguranță și Securitate Maritimă (Maritime Safety and Security Information System - MSSIS), sistemul, dezvoltat sub auspiciile NATO, și-a demonstrat rapid utilitatea în consolidarea imaginii operaționale în zona Mediteranei și a avut un impact decisiv asupra modului de operare a forțelor de securitate maritimă, în special a celor implicate în operația NATO, ACTIVE ENDEAVOUR.

Foto: Bogdan Dinu

Antrenamente în comun între fregata Regina Maria și HMS St Albans.

Într-un adevărat consorțiu de securitate maritimă. Acesta ar putea marca începutul unei noi ere maritime într-un moment în care dependența noastră de domeniul naval la nivel mondial este de așteptat să crească.

Cu siguranță, participarea în rețele de tip consorțiu se va extinde, cel mai probabil, pe baza unor înțelegeri regionale ce vor fi coordonate prin centre operaționale de securitate maritimă. Un exemplu concret ar putea fi oferit de modul în care sunt coordonate mișcările navelor la trecerea prin Golful Aden, zonă în care pirateria a cunoscut o dezvoltare fără precedent. Traficul naval din această zonă este dirijat prin intermediul Oficiului pentru Transporturi Maritime al Marii Britanii (United Kingdom's Maritime Transportation Office - UKMTO) din Dubai, Emiratele Arabe Unite sau de către Centrul de Securitate Maritimă din Cornul Africa al Uniunii Europene (Maritime Security Center Horn of Africa - MSCHOA) situat la Northwood, Marea Britanie. Mai mult, aceste centre, în mod voluntar, s-au interconectat la serviciile MSSIS primind și oferind în același timp analize de securitate din zona proprie de responsabilitate. Și astfel, puterea consorțiului de securitate maritimă în spiritul Parteneriatului Maritim Global își dovedește din nou utilitatea și ne sugerează nevoia de a explora noi oportunități de acest tip. Și poate că nu este departe ziua în care vom afla că sistemul SCOMAR a devenit subiectul unui consorțiu maritim de securitate pentru zona Mării Neagre pentru că în fond într-o lume interconectată, dependentă de domeniul maritim, nu ne mai putem permite să tratăm mările și oceanele noastre ca pe Marele Necunoscut. ■

USS OSCAR AUSTIN LA CONSTANȚA

Bogdan DINU

Între 8 și 11 iunie s-a aflat la Constanța pentru o escală de patru zile distrugătorul american *USS Oscar Austin* (DDG 79). Cu acest prilej, o delegație condusă de comandantul navei, căpitan-comandorul Jeffrey J. Hope, a avut întâlniri cu conducerea Flotei și cu autoritățile locale. Pe parcursul vizitei în România, marinarii americani au desfășurat ateliere de lucru, împreună cu membri din echipajele fregatelor românești. De asemenea, la plecare, pe data de 11 iunie, nava americană a efectuat exerciții navale în comun cu un elicopter al Forțelor Navale Române. La aceste exerciții, elicopterul Puma naval a realizat apunări pe distrugătorul *USS Oscar Austin*. Programul echipajului *USS Oscar Austin* a mai cuprins vizite la Academia Navală „Mircea cel Bătrân”, la Muzeul Marinei Române, activități sportive, precum și un tur al principalelor obiective turistice din municipiul Constanța.

Acestea sunt informațiile oficiale. Pentru cititorii noștri fideli merită să detaliez puțin aspectele legate de navă. Este un distrugător din clasa *Arleigh Burke* sau mai corect, este prima navă dintr-o subclasă sau variantă, a treia și ultima, denumită Flight IIA. Deosebirea de restul navelor clasei de până la ea constă, în principal, în prezența permanentă la bord a două elicoptere MH-60 în hangare. Este mai lung cu 1,4 metri și un deplasament de 9600 tone (prima variantă are 8362). Primele două nave ale subclasei păstrează tunul de 127 mm de 54 de calibre ceea ce nu îi permite să utilizeze submunii. Ca o pranză legată de artileria distrugătoarelor americane, proiectul DDG 1000 dezvoltat pe baza programului distrugătorului DD(X) și aflat în construcție cu prima unitate din cele trei proiectate ale

clasei Zumwalt (DDG 1001) va avea un tun calibrul 155 mm inclus în Advanced Gun Szsstems (AGSs) cu o rază de acțiune de 76 de mile marine proiectat pentru a satisface cerințele Infanteriei Marine americane de sprijin de artilerie.

USS Oscar Austin a părăsit Norfolk, Statele Unite, pe data de 21 mai și este parte componentă a Grupului de Luptă al portavionului *USS Harry S. Truman*, alături de crucișătorul *USS Normandy* (CG 60), distrugătoarele *USS Winston S. Churchill* (DDG 81), *USS Ross* (DDG 71) și fregata germană *Hessen* (F 221) aflată pentru prima oară timp de aproape două luni sub comandă americană. Plecarea a fost inițial programată pentru luna octombrie a anului trecut dar din mai multe motive a fost amânată. La plecare, contraamiralul Patrick Driscoll, comandantul Grupului de Luptă al portavionului *Harry S. Truman* a declarat presei că „Suntem gata

să acționăm în sprijinul trupelor de la sol, să executăm Strategia Maritimă a țării noastre și să protejăm interesele noastre naționale. Deplasarea unei asemenea forțe aduce stabilitate, o prezență și descurajare, așa că misiunea este una importantă.” La data escalei în Constanța, atât comandantul navei, căpitan-comandorul Jeff Hope cât și atașatul naval al Statelor Unite ale Americii la București, prezent pe navă, căpitan-comandorul Joseph W. Vandellac, au confirmat faptul că nava continuă să facă parte din Grupul de Luptă al portavionului *Harry S. Truman*. La întrebarea noastră dacă cele trei idei forță menționate de contraamiralul Patrick Driscoll (stabilitate, prezență, descurajare) sunt valabile și aici în Marea Neagră, căpitan-comandorul Joseph W. Vandellac ne-a răspuns: „Toate sunt de actualitate și în Marea Neagră. Tot timpul avem nevoie de stabilitate și suntem preocupați de existența unei asemenea stabilități pretutindeni în lume iar Marea Neagră nu face excepție.”

Mai mulți analiști și site-uri de specialitate (www.debka.com și altele) au precizat că „este pentru prima dată de la instalarea noului președinte american, în urmă cu 14 luni, când sunt trimise întăriri în zona Golfului Persic.” La data redactării articolului *USS Harry S. Truman* se afla în Marea Mediterană în drum spre Suez iar cel de-al doilea portavion, *USS Dwight D. Eisenhower* acționa undeva sub comanda Flotei a 5-a americane. Trebuie să menționăm și stadiul excelent al relațiilor dintre Forțele Navale Române și U.S. Navy caracterizate astfel de căpitan-comandorul Joseph W. Vandellac: „Este fenomenal, grozav, nici nu aș putea cere mai mult. Știu că nu pot spune totul în două cuvinte dar este cu adevărat fenomenal. Relația noastră este una minunată.” ■

Foto: Ștefan Ciocan

Comandor dr. Ion CUSTURĂ
Statul Major al Forțelor Navale

Pornind de la promisiunea făcută în ultimul articol de a reveni cu detalii asupra evoluției negocierilor în Grupul de Experți la Nivel Înalt pe problematica BLACKSEAFOR (HLEG/ High Level Experts Group) articolul de față va fi dedicat în cea mai mare parte activității acestui grup.

Grupul de Experți la Nivel Înalt pe problematica BLACKSEAFOR (BSF) este un forum de nivel politico-militar format din experți aparținând unor structuri reprezentative din ministerele de externe, ministerele apărării și din forțele navale ale fiecărui stat membru al BSF cu rol de analiză și negociere a solicitărilor uneia sau mai multor părți referitoare la modul de aplicare sau de actualizare a cadrului organizatoric și funcțional stabilit pe baza Acordului de Constituire a Grupului de Cooperare Navală la Marea Neagră din 2001, acord negociat practic de acest forum și supus apoi spre aprobare factorilor de decizie politică.

În unul dintre articolele anterioare aminteam că în anul 2006 în cadrul națiunilor BSF s-au conturat două tendințe: una care susținea și continuă să susțină adoptarea unor documente care practic exced Acordul BSF declarându-

se gata chiar și pentru modificarea acestuia și o a doua, care se pronunță și încă se pronunță pentru menținerea activităților grupării în limitele misiunilor și acțiunilor stabilite prin Acord, fără a modifica litera și spiritul acestuia, deoarece cadrul creat prin documentul de bază al grupării permite atingerea unor performanțe deosebite, până în prezent neutilizându-se la capacitate maximă posibilitățile de instrucție, de interoperabilitate și de creștere a încrederii reciproce oferite de Acord. În acest context, România a preluat poziția de lider pentru promovarea celei de-a

Exerciții pe mare la activarea „Aprile 2006” a BSF.

doua tendințe, și, în ciuda argumentelor evidente pe care le-a prezentat părților pe timpul întâlnirilor Grupului de Experți la Nivel Înalt (HLEG), neacceptate de către susținătorii primei tendințe, a propus o perioadă de gândire/„reflecție” mai profundă de către factorii de decizie politico-militari ai fiecărui stat membru asupra acestor aspecte și o sistare a întâlnirilor acestui forum. Deși nu a fost primită cu entuziasm de către reprezentanții părților susținătoare a „curentului schimbării” Acordului, propunerea întreruperii temporare a fost acceptată în cele din urmă și a durat până în toamna anului 2009, mai precis pe 28 septembrie 2009, când lucrările au fost reluate pe timpul întâlnirii de la București.

La această întâlnire toate statele participante au salutat reluarea lucrărilor HLEG BSF și au declarat că grupul se poate întâlni regulat, așa cum își desfășura activitatea înainte de perioada de reflecție. Lucrările s-au concentrat în principal pe afirmarea pozițiilor divergente pe care le-am prezentat anterior, partenerii turci și ruși susținând nevoia de schimbare și adaptare a misiunilor și implicit de finalizare a documentelor care reflectă aceste schimbări, inițiate în anii anteriori. Pentru prima dată partea turcă a susținut insistent desfășurarea activărilor BSF

neplanificate, argumentând cu statutul de „on-call force” al grupării și cu faptul că s-ar putea constitui gruparea în condițiile în care ar fi constituită numai din patru nave, din patru națiuni diferite. La această poziție a aderat cu mare entuziasm și partea rusă.

Tot cu această ocazie, pentru prima dată, o națiune BSF, Georgia, a anunțat că nu poate prelua comanda grupării din motive financiare și datorită lipsei unei nave adecvate pentru ambarcarea comandamentului grupării. De fapt, mai voalat, au fost invocate și urmările războiului ruso-georgian din august 2008 în cursul căruia au fost distruse aproape toate navele georgiene și au fost provocate mari pagube infrastructurii portuare. Desigur că acest război, deși a durat doar trei zile a pus sub semnul întrebării „gradul de securitate” al statelor din bazinul Mării Negre și chiar continuarea inițiativei BLACKSEAFOR, al cărei principal

ca BLACKSEAFOR să-și mențină profilul și structurile actuale, respectiv de instrument de întărire a încrederii și inter-operabilității între forțele navale, mai ales în condițiile în care Operațiunea BLACK SEA HARMONY (OBHS) devine principalul instrument regional de securitate maritimă, menționând necesitatea aplicării conceptului de diviziune a muncii între BLACKSEAFOR și OBHS, conform căruia OBHS va constitui un instrument operațional și va prevedea un cadru pentru rețele de cooperare bilaterală între statele riverane, iar BLACKSEAFOR va continua să joace un rol foarte important în instruirea forțelor participante și creșterea interoperabilității acestora. În continuare a susținut sistarea dezbaterilor privind transformarea structurii de comandă și schimbul de informații clasificate (în cadrul BLACKSEAFOR pot fi schimbate doar informații neclasificate, de natură portuară - „harbour-type of information”)

Navale din Marea Neagră (CBSN); organizarea unor întâlniri anuale ale șefilor promoțiilor academiilor navale ale statelor membre BSF, fie pe timpul ceremoniilor de schimbare a comenzii BSF, fie la date apropiate de acest eveniment; invitarea echipelor de comandă ale navelor BSF la Centrul de Instruire, Simulare și Evaluare pe timpul vizitelor grupării în portul Constanța și desfășurarea unor exerciții pe simulator, care să pregătească activitățile mai complexe ce urmează a fi desfășurate pe mare pe timpul activărilor.

Partea bulgară a propus printre altele, instruirea personalului și asigurarea interoperabilității elementelor multinaționale pe timpul activărilor BSF, oferind astfel posibilitatea cooperării cu navele altor organizații internaționale sau multinaționale, asigurând în acest fel deschiderea către asistența mutuală și cooperarea cu alte inițiative regionale și, în particular, cu NATO și UE; lărgirea

Exercițiu de boarding pe corveta Contraamiral Eustațiu Sebastian la activarea „Aprile 2007” a BSF.

Aspect din timpul activării „Aprile 2009” a BSF.

obiectiv îl constituie creșterea încrederii și securității regionale. Poziția părții georgiene pe timpul primei activări din 2008, neretrăgându-și ofiterii din statul major al grupării și continuarea trimerii acestora la toate activitățile pregătitoare ale viitoarelor activări, a demonstrat că factorul de decizie politico-militară încă mai consideră inițiativa drept un factor stabilizator în ecuația stabilității și cooperării în această regiune.

Poziția părții române a fost fermă, declarându-se pentru sprijinul deplin al inițiativei prin participarea în continuare a Forțelor Navale Române la activitățile viitoare BSF și îndeplinirea tuturor obligațiilor stipulate în Acordul BLACKSEAFOR, dar respingând procesul de transformare a BLACKSEAFOR, precum și de afiliere sau implicare a grupării în Operațiunea BLACK SEA HARMONY. În acest sens s-a pronunțat

deoarece aceste două inițiative conduc implicit la necesitatea modificării Acordului. Este inacceptabilă amendarea „spiritului și substanței” BLACKSEAFOR prin discutarea și agreearea unor documente la nivel tehnic de tipul celor amintite mai sus.

Pe timpul lucrărilor HLEG de la București au fost formulate propuneri din partea unor state.

Partea turcă a propus: să se stabilească un Grup de Lucru BSF pe linie logistică, în scopul identificării unor soluții de sprijin reciproc între forțele nominalizate în grupare, cum sunt cele practicate în țările NATO; activarea neplanificată a grupării BSF, despre care am amintit anterior.

Propunerile părții române au vizat invitarea șefilor Poliției de Frontieră/ Pazei de Coastă ai statului gazdă, cu ocazia reuniunilor Șefilor Forțelor

și întărirea activităților pe elemente separate de contracțiune împotriva amenințărilor asimetrice la adresa securității Mării Negre, aliniind astfel activitatea BSF la tendințele actuale pe plan mondial în domeniul maritim.

Toate aceste propuneri au fost dezbătute, unele cu un „grad de fermitate ridicat” și, deoarece părerile au fost împărțite, iar timpul la dispoziție a fost scurt (13 ore), s-a hotărât ca ele să fie discutate mai pe larg cu ocazia următoarei întâlniri.

Pentru partea română, în urma lucrărilor acestui HLEG, a reieșit clar că trebuia luată decizia de preluare a comenzii BSF cu un an înainte, datorită anului oficial al imposibilității asumării comenzii de către partea georgiană.

Despre ultima întâlnire a acestui grup de lucru voi prezenta detalii într-un articol ce va urma. ■

Reuniunea Comandanților Forțelor Navale din țările riverane Mării Negre

În perioada 20-21 mai s-au desfășurat la Hotelul Europa din Eforie Nord, Reuniunea Comandanților Forțelor Navale din țările riverane Mării Negre (Chief of Black Sea Navies – CBSN) și Reuniunea Comitetului Comandanților Forțelor Navale din țările riverane Mării Negre, semnate ale Acordului BLACKSEAFOR (Black Sea Naval Commanders Committee – BSNCC).

Aceste evenimente se desfășoară anual și sunt organizate de țara care urmează să preia comanda Grupului de Cooperare Navală în Marea Neagră – BLACKSEAFOR. Forțele Navale Române vor prelua în luna august comanda grupului BLACKSEAFOR de la Bulgaria. La reușita celor două reuniuni au contribuit atât grupul de experți români care a elaborat documentele supuse aprobărilor, ofițerii din secretariatul reuniunilor, dar și structurile administrative fără aportul cărora, aceste reuniuni nu-și puteau atinge scopurile.

În cadrul reuniunii CBSN au avut loc dezbateri și schimburi de idei referitoare la identificarea de noi modalități pentru creșterea securității în regiunea Mării Negre iar în cadrul celei de-a doua Reuniuni, au fost analizate concluziile rezultate în urma activității anterioare, s-au stabilit programul BLACKSEAFOR pentru activarea 2010-2011 și de perspectivă pe următorii cinci ani, cu porturile de vizită, au fost planificate misiunile considerate de interes deosebit pentru Gruparea Navală BLACKSEAFOR și s-au supus aprobării Comitetului proiectele noulor documente BLACKSEAFOR.

Comandorul Constantin Ciorobea, șef de stat major al Componentei Operaționale Navale din cadrul Statului

Reuniunea Comitetului Comandanților Forțelor Navale din BLACKSEAFOR. De la dreapta la stânga: viceamiralul Alexander Troyan, Federația Rusă; contraamiralul Plamen Manushev, Bulgaria; viceamiralul Viktor Maximov, Ucraina; contraamiralul Dorin Dănilă; amiralul Ugur Yigit, Turcia; comandorul Besik Shengelia din partea Georgiei.

Major al Forțelor Navale și comandatul Grupării pe parcursul celei de-a X-a activării BLACKSEAFOR: „Cele două reuniuni au subliniat încă o dată faptul că acest Grup de Coordonare Navală la Marea Neagră este constituit în scopul de a contribui la întărirea prieteniei, bunelor relații și a încrederii reciproce între statele riverane Mării Negre, precum și pentru a întări pacea și stabilitatea în regiune prin dezvoltarea cooperării și interoperabilității între Forțele Navale ale Marinelor țărilor riverane Mării Negre. De asemenea, organizarea reuniunilor a reprezentat o posibilitate pentru ofițerii din Forțele Navale să-și continue pregătirea în cadru internațional privind conducerea unor forțe multinaționale.”

Grupul de Cooperare Navală în Marea Neagră, BLACKSEAFOR este o inițiativă

regională, înscrisă în eforturile țărilor riverane de a întări încrederea, prietenia și buna înțelegere între statele riverane, de a dezvolta cooperarea și interoperabilitatea între forțele lor navale. Acest parteneriat militar regional reunește nave aparținând tuturor Forțelor Navale riverane Mării Negre și s-a născut din dorința unanimă a țărilor din jurul bazinului pontic de a forma o grupare navală care să execute instrucție în comun pentru îndeplinirea misiunilor și, totodată, să poată interveni în activități de sprijin umanitar.

Care a fost agenda de lucru a celor două reuniuni, care au fost culisele pregătirii lor și care sunt perspectivele pentru Grupul de Cooperare Navală în Marea Neagră, BLACKSEAFOR puteți afla din reportajul următor. (M.E.)

Din culisele reuniunilor CBSN și BSNCC

Comandor dr. Constantin CIOROBEA, Componenta Operațională Navală

Grupul de lucru Pre-BSNC

Grupul de lucru Pre-BSNC a avut loc în perioada 17 - 19 mai la Căminul Militar Constanța în scopul pregătirii documentelor pentru Reuniunea anuală a comandanților forțelor navale din Marea Neagră (CBSN) și Reuniunea Comitetului comandanților Forțelor Navale din Marea Neagră (BSNCC).

Grupul de lucru Pre-BSNC a avut pe agendă următoarele: prezentarea lecțiilor învățate în urma activării 2009-2010; programul BLACKSEAFOR pentru perioada 2010-2011 și programul pentru următorii 5 ani; propuneri de încadrare a statului major COMBLACKSEAFOR și ofițerilor de legătură din cadrul OPBLACKSEAFOR; pregătirea agendelor de lucru pentru CBSN și BSNCC; stabilirea unui grup de lucru pe linie de logistică; stabilirea unui grup de lucru pentru aniversarea a 10 ani de la constituirea BLACKSEAFOR; activările neplanificate ale BLACKSEAFOR; participarea reprezentanților BLACKSEAFOR la evenimente internaționale; studiul documentelor BLACKSEAFOR.

Prezentarea lecțiilor învățate în urma celor două faze ale activării 2009-2010 („August 2009” și „Aprilie 2010”) a fost făcută de către reprezentantul Forțelor Navale bulgare. Singura problemă majoră identificată pe timpul celor două faze ale activării 2009-2010 a fost reprezentată de modul în care a funcționat sistemul de comunicații.

Programul BLACKSEAFOR pentru fazele „August 2010” și „Aprilie 2011” ale activării BLACKSEAFOR 2010-2011 a fost prezentat de către reprezentantul Forțelor Navale Române.

Toți reprezentanții au fost de acord cu următoarele propuneri: activarea „August 2010” să se desfășoare în perioada 10-30 august cu vizitarea porturilor Constanța, Sevastopol și Istanbul. Referitor la activarea din „Aprilie 2011”, reprezentanții au fost de acord să se desfășoare în perioada 9-27 aprilie 2011, cu următoarea ordine de vizitare a

Foto: Ștefan Ciocan

Aspect din timpul lucrărilor Pre-BSNC.

porturilor: Varna, Sevastopol și Novorossiysk. Programul pentru următorii cinci ani, agreeat de toate delegațiile a fost inclus în agenda de lucru BSNCC în vederea aprobării.

România a prezentat propunerile de încadrare a OPBLACKSEAFOR și COMBLACKSEAFOR, astfel: OPBLACKSEAFOR - contraamiralul dr. Niculae Vălsan; COMBLACKSEAFOR - comandorul dr. Constantin Ciorobea. Propunerile de încadrare a statului major COMBLACKSEAFOR și ofițerilor de legătură din cadrul OPBLACKSEAFOR vor fi transmise pe timpul planificării din luna iunie 2010.

Pentru pregătirea agendelor de lucru pentru BSNCC, membrii Pre-BSNC au stabilit următoarele puncte ce au fost incluse în agenda de lucru BSNCC, în vederea aprobării: Grupul de lucru pe linie de logistică va fi format din câte un expert din fiecare țară participantă; președintele grupului de lucru va fi din partea națiunii care este la conducerea BLACKSEAFOR; Grupul de lucru se va întruni pe perioada desfășurării grupurilor de lucru pentru planificarea activităților

BLACKSEAFOR, dacă președintele consideră că este necesar.

Turcia a propus ca fiecare țară să nominalizeze un număr de nave care să fie menținute în stare „GATA DE LUPTĂ” și să fie apte să acționeze în cadrul BLACKSEAFOR în termen de ore. Comanda acestei grupări să fie luată de țara în apropierea căreia se va executa operația fără a fi nevoie de un stat major internațional. În urma discuțiilor membrii Pre-BSNC au fost de acord cu următoarele propuneri, care au fost incluse în agenda de lucru BSNCC în vederea aprobării: Grupul BLACKSEAFOR va executa activarea neplanificată a BLACKSEAFOR, în conformitate cu prevederile Acordului și a documentelor BSN-01 și BSN-02. Pentru conducerea activărilor neplanificate, este necesar să se îndeplinească o serie de cerințe, incluse în documentele de aprobat în cadrul BSNCC.

Delegația turcă a prezentat stadiul documentelor BLACKSEAFOR. Membrii Pre-BSNC au discutat pe marginea documentelor BSN-08 (Peace Support Operations), BSN-11 (Sub-Concept for Defensive Operation against Terrorism) and BSN-12 (Sub-Concept for CBRN Defense at Black Sea and Harbors). Reprezentantul României a menționat faptul că aceste documente fac referire la misiuni și operații care nu sunt incluse în acordul BLACKSEAFOR și este necesară decizia HLEG. Aceste documente rămân în discuție la nivel HLEG.

S-a discutat documentul BSN-15 (Procedures and Common Ships' Aviation Facilities for Helicopter Operations), iar reprezentantul României a declarat că România este de acord cu propunerea ca acest document să fie aprobat de BSNCC cu mențiunea ca țările participante să fie de acord să fie introduse anexe ce cuprind proceduri specifice operațiilor cu elicopterul.

Reprezentantul României a prezentat agendele de lucru pentru reuniunile CBSN și BSNCC. Membrii Pre-BSNC au fost de acord cu acestea.

Foto: Ștefan Ciocan

Foto: Ștefan Ciocan

Foto: Ștefan Ciocan

Aspecte din timpul lucrărilor BSNC.

Foto: Ștefan Ciocan

Contraamiralul Dorin Dănilă semnând documentele la finalul BSNC.

CBSN 2010

Reuniunea anuală a comandanților Forțelor Navale din Marea Neagră (CBSN) a avut loc pe data de 20 mai 2010 în sala de conferințe a hotelului Europa din Eforie Nord. Au participat din partea Bulgariei, contraamiralul Plamen Manushev și contraamiralul de flotilă Rumen Nicolov, din partea Turciei, amiralul Ugur Yigit și contraamiralul Fikret Gunes, din partea Ucrainei, viceamiralul Viktor Maximov, din partea Georgiei, comandorul Besik Shengelia și din partea Rusiei, viceamiralul Alexander Troyan.

Reuniunea CBSN a avut pe agendă printre altele: mesaje de la Președinția României și Ministerul Afacerilor Externe, prezentarea șefului Statului Major General, amiralul dr. Gheorghe Marin, cu tema, „Romanian contribution to enhancing peace and stability in the South - Eastern Europe”; prezentarea de către șeful Forțelor Navale ale Turciei, amiralul Ugur Yigit, a temei, „Turkish Navy's Maritime Security Efforts”; prezentarea viceamiralului Maurizio Gemignani, comandantul Comandamentului Maritim al NATO de la Napoli a temei, „Black Sea Countries' contributions to the maritime security operation conducted by NATO in the Mediterranean Sea”; prezentarea șefului Statului Major al Forțelor Navale Române, contraamiralul Dorin Dănilă, „The increase of confidence and interoperability among the naval forces in Black Sea Region”.

Tema centrală a mesajelor din partea președinției României și din partea Ministerului Afacerilor Externe a fost susținerea valorii strategice a regiunii Mării Negre, pe măsura conștientizării importanței sale reale de către toți actorii politici cu interese în zonă, globali

și regionali, a definirii și aplicării unor politici specifice acestui spațiu și necesitatea intensificării cooperării cu organizațiile internaționale pentru asigurarea unui climat de stabilitate în regiunea Mării Negre.

BSNC 2010

Reuniunea Comitetului comandanților Forțelor Navale din Marea Neagră (BSNC) a avut loc pe data de 21 mai 2010 în sala de conferințe a

hotelului Europa din Eforie Nord. Pe agenda Reuniunii BSNC s-au aflat: prezentarea de către COMBLACKSEAFOR (Bulgaria) a lecțiilor învățate în urma activității 2009-2010; prezentarea de către OPBLACKSEAFOR (România) a Programului BLACKSEAFOR pentru perioada 2010-2011 și a programului pentru următorii 5 ani; studiul documentelor BLACKSEAFOR; informare privind istoricul și evoluția High Level Experts Group (HLEG); propuneri ale grupului Pre-BSNC; semnarea BSNC Decision Sheet, de către toți reprezentanții țărilor partenere.

În urma prezentării „Lecțiile învățate din Activările BLACKSEAFOR din „August 2009” și „Aprilie 2010”, prezentate de comandantul autorității operaționale BLACKSEAFOR (OP-BLACKSEAFOR), contraamiralul de flotilă Rumen Nikolov, s-au făcut recomandări pentru îmbunătățirea activităților viitoare, astfel: participarea la grupurile de planificare a șefului de stat major al grupării BLACKSEAFOR și al ofițerului cu operațiile din COMBLACKSEAFOR în vederea planificării, coordonării și finalizării ACTOPORD; planificarea unei ședințe de lucru pe linie de operații pe timpul vizitelor în porturi pentru discutarea și coordonarea activităților pe mare și a evenimentelor viitoare.

BSNC a aprobat programul BLACKSEAFOR pentru fazele „August 2010” și „Aprilie 2011” ale activității BLACKSEAFOR 2010-2011 astfel: activarea „August 2010” va avea loc în perioada 10-30 august, porturile de vizită fiind Constanța, Sevastopol și Varna; ceremonia de preluare a comenzi se va desfășura la Constanța pe data de 14 august. Pentru activarea „Aprilie 2011”, s-a stabilit următoarea ordine de vizitare a porturilor: Gölçük/Istanbul, Sevasto-

pol și Novorossiysk, Șeful Forțelor Navale ale Turciei a declarat că țara sa este onorată să găzduiască aniversarea a 10 ani de la constituirea BLACKSEAFOR, în aprilie 2011, toate părțile au salutat această propunere, astfel că ceremoniile pentru aniversarea a 10 ani de la constituirea BLACKSEAFOR se vor desfășura în Turcia.

BSNC a aprobat programul BLACKSEAFOR pentru următorii 5 ani, următoarea reuniune CBSN / BSNC urmând a se va desfășura în luna mai 2011, în Federația Rusă.

BSNC a decis ca documentele BSN-08 (Peace Support Operations), BSN-11 (Sub-Concept for Defensive Operation against Terrorism) and BSN-12 (Sub-Concept for CBRN Defense at Black Sea and Harbors) să rămână în discuție în cadrul HLEG, România menționând faptul că aceste documente fac referire la misiuni și operații care nu sunt incluse în acordul BLACKSEAFOR. BSNC aprobat documentul BSN-15 (Procedures and Common Ships' Aviation Facilities for Helicopter Operations) și au convenit să permită țărilor participante să introducă anexe suplimentare ce cuprind proceduri specifice pentru operațiile cu elicoptere.

BSNC a aprobat nominalizarea contraamiralului dr. Nicolae Vălsan ca OPBLACKSEAFOR și a comandurului Constantin Ciorobea ca și COMBLACKSEAFOR.

BSNC a aprobat propunerile grupului Pre-BSNC. Grupul BLACKSEAFOR va executa activări neplanificate, în conformitate cu prevederile Acordului și a documentelor BSN-01 și BSN-02. Pentru conducerea activărilor neplanificate, este necesar să se îndeplinească următoarele cerințe: consensul tuturor țărilor participante; grupul BLACKSEAFOR va fi compus din 4-6 nave; Statul major COMBLACKSEAFOR și ofițerii de legătură din cadrul OPBLACKSEAFOR va fi aprobat pe timpul reuniunii BSNC (participarea cu personal ce va încadra statul major este decizia fiecărei țări participante). În vederea îndeplinirii obiectivelor unei activări BLACKSEAFOR neplanificate, pe timpul activării August 2010 se va planifica un antrenament, conform SOP întocmit de partenerul turc.

Șefii Statelor Majore ale Forțelor Navale ale Bulgariei, Rusiei, Turciei, Ucrainei și comandantul Gărzii de coastă a Georgiei și-au exprimat recunoștința lor, Forțelor Navale Române pentru modul deosebit în care au fost organizate reuniunile. ■

Foto: Ștefan Ciocan

„Dorim să avem un BLACKSEAFOR eficient”

Interviu cu domnul contraamiral dr. Nicolae Vălsan, loțiitorul șefului Statului Major al Forțelor Navale

Lt. cdor ing. Mihai EGOROV

- Care au fost principalele puncte de pe agendele de lucru dezbătute la cele două reuniuni?

- Prima zi a fost dedicată unor discuții politico-militare în legătură cu teme privind securitatea Mării Negre și a modului în care BLACKSEAFOR este implicat în procesul de eficientizare a activităților pentru creșterea încrederii și interoperabilității între Forțele Navale din statele riverane Mării Negre. La această primă reuniune i-am avut ca invitați pe comandanții marinelor din cele șase state riverane Mării Negre, pe viceamiralul Maurizio Gemignani, comandantul Comandamentului Maritim al NATO de la Napoli, pe reprezentantul Președinției României, generalul de brigadă Constantin Popescu din cadrul Consiliului Suprem de Apărare a Țării și pe domnul Dorel Ioniță, director pe probleme de securitate la Departamentul pentru probleme de securitate în cadrul Ministerului Afacerilor Externe. De asemenea, la lucrări a participat, amiralul dr. Gheorghe Marin, în calitate de reprezentant al conducerii Ministerului Apărării Naționale. Prima zi a fost înconunată de succes, prezentările au fost apreciate de către toți participanții, problematica n-a ridicat obiecții sau puncte de vedere diferite din cadrul participanților. În cea de-a doua zi am discutat pe marginea activităților BLACKSEAFOR. Șefii Statelor Majore ale Forțelor Navale din statele riverane Mării Negre au luat câteva hotărâri importante. Această reuniune a aprobat programul BLACKSEAFOR pentru perioada august 2010-august 2011 și în perspectivă pe următorii cinci ani. S-au stabilit succesiunea vizitelor în porturi și antrenamentele care se vor desfășura pe mare. O altă problemă im-

portantă aprobată este compunerea conducerii BLACKSEAFOR.

- BLACKSEAFOR se află în al nouălea an de existență. Mai este actuală această grupare?

- Deoarece această grupare are ca obiectiv întărirea prieteniei dintre forțele navale, creșterea încrederii dintre statele de la litoralul Mării Negre și o contribuție astfel la securitatea Mării Negre, toți participanții au fost de acord că este o inițiativă necesară. De asemenea, luând în considerare eforturile care s-au realizat până acum pentru ca această grupare să funcționeze și faptul că activitățile BLACKSEAFOR au fost bine primite de populațiile statelor care înconjoară Marea Neagră, s-a hotărât să fie aniversată împlinirea a 10 ani de la înființarea BLACKSEAFOR, Turcia oferindu-se ca gazdă a acestei manifestări. În aprilie 2011, se va face o trecere în revistă a tuturor activităților care s-au desfășurat în cei 10 ani de existență a BLACKSEAFOR. Noi am analizat și aici în cadrul Comitetului Șefii Statelor Majore ale Forțelor Navale din țările semnatare ale Acordului BLACKSEAFOR faptul că gruparea a ajuns la o anumită maturitate, are documentele necesare dar există posibilitatea de a fi eficientizată și să abordeze toate misiunile într-un cadru mai dezvoltat. Acordul prevede anumite misiuni pe care trebuie să le îndeplinești. S-a discutat nuanțat, posibilitatea ca în orice moment BLACKSEAFOR să fie pregătit pentru a interveni în situații de căutare-salvare sau în situații de dezastre naturale, poluare pe mare, etc, cazuri care sunt prevăzute în acord. Am discutat de asemenea faptul că ar putea fi nevoie ca anumite nave să fie chemate la aceste activări, în funcție de anumite misiuni. Aceste aspecte va trebui să le dezvoltăm prin documente specifi-

ce, proceduri standard de operare, să vorbim aceeași limbă, chiar dacă suntem națiuni diferite și limba comună a BLACKSEAFOR este limba marinăriei și a bunelor intenții pentru securitatea țărilor.

- Va rămâne BLACKSEAFOR o grupare care să acționeze la chemare?

- Acesta este statutul grupării. România susține în continuare ca Acordul să nu fie modificat și ca activitățile operaționale să nu fie decât cele asumate prin acord. Celelalte, care sunt de luptă împotriva altor tipuri de pericole să fie rezolvate în alte structuri de securitate care sunt deja inițiate regionalmente aprobate de țările noastre și care să nu facă consum de resurse suplimentare prin suprapunerea unor responsabilități operaționale sau acționale.

- La Reuniunea Comandanților Forțelor Navale din țările riverane Mării Negre a participat și viceamiralul Maurizio Gemignani, comandantul Comandamentului Aliat de la Napoli. Care a fost mesajul adresat participanților?

- Mesajul domnului viceamiral Maurizio Gemignani a fost în următorul sens: Marea Neagră și Marea Mediterană sunt mări care au legătură iar securitatea unei zone nu poate fi dissociată de securitatea celeilalte zone. Viceamiralul Gemignani a mulțumit marinelor militare din zonă, care au contribuit cu nave la operația ACTIVE ENDEAVOUR din Marea Mediterană. Noi suntem conștienți că luptând acolo împotriva terorismului facem un efort și pentru ca Marea Neagră să fie mai sigură și mai stabilă din punct de vedere al riscului de terorism. Mesajul dănsului a fost de mulțumire pentru statele în special membre NATO, care au transmis informații în legătură cu traficul naval prin sistemul MSSIS la comandamentul de la Napoli și și-a manifestat încrederea că

prin inițiativele de securitate de la Marea Neagră, prin celelalte inițiative de securitate ale NATO și Uniunii Europene putem combate terorismul, traficul ilegal și putem stabiliza zonele în care ne desfășurăm activitatea.

- **Pirateria este în acest moment o amenințare globală. Ce rol pot juca marinele militare ale statelor riverane Mării Negre în acest efort global de luptă împotriva acestui flagel?**

- Zona Mării Negre este o zonă cu risc scăzut de piraterie, dar faptul că pirateria se manifestă în anumite zone ale globului ne îngrijorează și noi, ca țară trebuie să fim responsabili cu cetățenii noștri care lucrează în domeniul comerțului maritim și care au fost în anumite situații capturați de piraiți și au suferit ei și familiile lor. România este deschisă cooperării pentru lupta împotriva pirateriei. Forțele Navale Române au trimis un ofițer la Comandamentul Maritim Aliat Northwood, în punctul de comandă al operației Atlanta a UE și participăm concret prin informații la combaterea pirateriei din Somalia. Suntem deschiși dialogului și atunci când vom avea posibilități vom trimite forțe care să lupte cu piraiții din Somalia.

- **Care sunt obiectivele Forțelor Navale în calitate de viitor comandat al Grupului naval de cooperare în Marea Neagră, BLACKSEAFOR?**

- Trebuie să înțelegem că la Marea Neagră sunt șase țări riverane care în cadrul BLACKSEAFOR au drepturi egale. În acest sens România prioritizează activitățile BLACKSEAFOR în concordanță cu celelalte cinci state. Comitetul Șefilor Statelor Majore a hotărât în legătură cu aceasta să facem anumite exerciții specifice în legătură cu procedurile standard de operare care n-au fost aprobate până acum de Comitet. La această întâlnire am aprobat subconceptul de operare al elicopterelor în siguranță la bordul navelor BLACKSEAFOR. În următoarea perioadă avem alte subconcepțe de exersat și antrenat pe mare – proceduri și activități de practică marinărească, proceduri și activități de asigurare a protecției împotriva armelor de distrugere în masă a navelor grupării, avem de exersat de asemenea proceduri de implementare a regulilor de angajare. Sunt o parte dintre priorități pentru că noi în permanență trebuie să răspundă celorlalte subconcepțe de acțiune ale BLACKSEAFOR astfel încât la chemare, cum este spiritul BLACKSEAFOR, să poată interveni pentru oricare din misiunile pe care le avem stabilite.

- **La finalul celor două reuniuni, care este principalul mesaj al acestor zile?**

- În opinia noastră a fost o întâlnire de succes. Faptul că nu au fost niciun fel de comentarii din partea șefilor Statelor Majore ale Forțelor Navale participanți la această reuniune dovedește că grupul de planificare și-a făcut bine temele, am avut documente foarte bine consolidate care au fost acceptate prin consens de toți participanții. BLACKSEAFOR va funcționa în continuare spre eficientizarea activității lui. Acesta este mesajul României: dorim să avem un BLACKSEAFOR eficient care să contribuie la pacea și stabilitatea din regiunea Mării Negre și de asemenea să-și realizeze scopul, să avem interoperabilitate foarte bună și încredere între forțele navale ale țărilor de pe litoralul Mării Negre. ■

Aspect din timpul lucrărilor BSNC.

Foto: Ștefan Cișcan

„Este foarte important să construim încrederea între noi”

Interviu cu domnul viceamiral Maurizio Gemignani, comandantul Comandamentului Maritim al NATO de la Napoli

Lt. cdor ing. Mihai EGOROV

- Domnule viceamiral, sunteți comandantul Comandamentului Maritim al NATO de la Napoli și comandant al operației ACTIVE ENDEAVOUR, operație la care Forțele Navale Române participă din anul 2005. Cum apreciați participarea Forțelor Navale Române dar și a celorlalte forțe navale din Marea Neagră la ACTIVE ENDEAVOUR?

- Participarea Forțelor Navale Române la operația ACTIVE ENDEAVOUR este importantă, fermă și este foarte important ca acest gen de operații să vadă cum lupta împotriva pericolului amenințării teroriste poate fi susținută de toate marinele din interiorul Mării Mediterane sau în această situație, din exteriorul Mării Mediterane din Marea Neagră. În acest moment operația ACTIVE ENDEAVOUR este pregătită să primească contribuția statelor din Marea Neagră în ceea ce privește informațiile

Foto: Ștefan Cișcan

transmise prin sistemul AISS, și prin participarea directă a navelor din România, Bulgaria, Ucraina, Turcia și Rusia.

- **Mai este de actualitate operația ACTIVE ENDEAVOUR?**

- În opinia mea, sunt multe interese astăzi pentru această operație. În primul rând, nu se poate spune cu certitudine când va dispărea terorismul maritim internațional. Al doilea motiv este reprezentat de faptul că în spiritul acestei operații, NATO poate dezvolta câteva concepte interesante și importante. Și nu în ultimul rând, prin ACTIVE ENDEAVOUR, NATO poate fi în contact și-și poate îmbunătăți relațiile cu alte state din afara NATO.

- **Pirateria este în acest moment o amenințare globală, în combaterea căreia este implicat și NATO. Ce rol pot juca marinele militare ale statelor riverane Mării Negre în acest efort global de luptă împotriva acestui flagel?**

- Implicarea directă în combaterea pirateriei nu poate prevedea toate forțele care pot lupta cu aceste probleme în Golful Aden și zona Somaliei. O posibilitate ar fi să stipulăm cooperarea în orice direcție prin schimbul de informații. Cea mai importantă parte a jocului pentru statele noastre este să ia parte la operație prin participarea cu nave, dar și prin schimbul de informații, cooperarea, explicațiile pentru agențiile noastre navale și industriale, a ceea ce se întâmplă putând fi aspecte foarte importante pentru lupta împotriva pirateriei.

- **Ați participat la această reuniune a comandanților Forțelor Navale din Marea Neagră în calitate de invitat. Care a fost mesajul dumneavoastră adresat participanților?**

- Am transmis un singur mesaj participanților. Este foarte important să facem pași înainte cu cooperarea între noi, să construim încrederea între noi, să organizăm activitățile maritime astfel încât să eliminăm suprapunerile și în același timp să găsim cele mai bune modalități de a lupta împotriva terorismului sau a oricărui activități ilegale în Marea Neagră.

- **În cadrul Comandamentului Maritim al NATO de la Napoli, își desfășoară activitatea și ofițeri de marină români. Cum apreciați pregătirea acestora și activitatea pe care o desfășoară?**

- Îi apreciez foarte mult pe românii care-și desfășoară activitatea în cadrul Comandamentului pe care-l conduc și mă bucur foarte mult de prezența lor acolo, cu noi.

- **Ce părere aveți despre Forțele Navale Române?**

- În opinia mea, Forțele Navale Române sunt o putere regională, se îndreaptă în direcția bună și suntem mândri că putem contribui la creșterea acestei forțe navale. ■

Securizarea mediului maritim

MARCOMET 2010

Contraamiral dr. Nicolae VÂLSAN

În perioada 23 - 26 mai s-a desfășurat în orașul Split din Croația, Conferința comandanților Marinei Militare din NATO, MARCOMET 2010. Tema conferinței a fost: „Realizarea și susținerea unei reale abordări cuprinzătoare pentru securizarea mediului maritim”. La conferință au participat 117 persoane din care 49 din structuri NATO, 5 din țara gazdă, 40 din state NATO, 15 din țări PfP, Dialogul Mediteranean, Inițiativa de Cooperare de la Istanbul, Țările de Contact și 8 invitați de la alte organizații și instituții.

În deschidere, viceamiralul Maurizio Gemignani, comandantul Comandamentului Maritim al NATO de la Napoli, a subliniat că rezultatul așteptat de la această Conferință este reevaluarea rolului forțelor maritime și stabilirea rolului și misiunilor forțelor maritime ale NATO pentru următoarele două decade.

Organizatorii au dorit să prezinte analize care să răspundă unor întrebări de actualitate pentru domeniul securității maritime: „Care este contextul modern și de ce este domeniul maritim important?”, „Care este importanța domeniului maritim în sistemul internațional?”, „De ce este nevoie de o abordare cuprinzătoare?”, „Care va fi contribuția NATO în domeniul maritim?”, „Care va fi contribuția maritimă la operațiile întrunite?”, „Care este rolul operațiilor de securitate maritimă în contracararea terorismului și a pirateriei?”, „Ce rol va avea cooperarea maritimă?”, „Cum este abordată securitatea în Noua Strategie Maritimă a Alianței?”, „Care va fi cadrul conceptual al operațiilor întrunite?”

Pentru a analiza și a răspunde la întrebări au fost alese personalități militare și civile din structuri ale NATO și din instituții și organizații internaționale. Astfel, au făcut expuneri în cadrul Conferinței: profesorul dr. Rob de Wijk de la Centrul de Studii Strategice din Haga; domnul Jonathan Parish, senior ofițer cu planificarea al Secretarului General NATO; profesorul Geoff Till, director al Centrului Corbett de la Colegiul King (Marea Britanie); domnul Diego Ruiz Palmer, șeful Secției Planificare din Direcția Operații a Statului Major Internațional al NATO; domnul James Wood, șeful proiectului Supravegherea maritimă la Agenția Europeană de Siguranță Maritimă; domnul Neil Smith de la Loyds Londra; domnul Gen. Mr. Jaap Willems, de la Comandamentul Aliat pentru Transformare, ACOS, C4I; domnul amiral Mark

Fitzgerald, comandantul JFC Napoli și al COMUSNAVEUR-AFRICA; comandorul Randy Stroud, locțiitorul directorului COE DAT (Centrul de Excelență NATO de Apărare Împotriva Terorismului de la Ankara); locotenent-comandorul Martin Fink (Marina Olandeză), asistent al consilierului juridic la JFC Napoli; domnul Cyrus Mody, de la Biroul Maritim Internațional al IMO; comandorul Athanasios Makris, director NMIOTC (Centrul de Excelență NATO pentru Operații de Interdicție Maritimă, Creta, Grecia); domnul John Randon, director la Rendon Corporation; comandorul Paul Chivers, COMUKMARFOR și Șef de Stat Major al Comandamentului Operației UE Atalanta; comandorul Pedrag Stepanovic, Șef de Stat Major al Marinei Militare din Croația; contraamiralul Marc du Boucheron, de la Comandamentul Aliat pentru Operații – Locțiitor al Șefului Direcției Operații de Sprijin; contraamiralul fl. dr. Ion Dumitrașcu, de la Comandamentul Aliat pentru Operații – Locțiitor al Șefului Direcției Cooperare Militară.

Formatul Conferinței, calitatea expunerilor, discuțiile purtate pe marginea expunerilor și cu diverse personalități din NATO și din alte instituții și organizații, implicate în securitatea maritimă, au permis cristalizarea unei imagini mai clare referitoare la principalele probleme care există pe plan internațional în acest domeniu. Temele comune ale statelor NATO în domeniul maritim sunt acțiunea în afara zonei de responsabilitate, transformarea capabilităților cu accent sporit pe forțe expediționare, dezvoltarea parteneriatelor, NATO nefiind singur, greutatea obținerii consensului și nevoia de suport public.

Analizii care au prezentat concluziile lor, academice, referitoare la mediul actual de securitate au susținut că: multipolaritatea, care se previzionează, este mai puțin stabilă față de bipolaritatea din perioada post-belică a secolului XX, iar inter-polaritatea este un scenariu fără credibilitate; politica echilibrului puterii a rămas în urmă; un real pericol îl reprezintă declanșarea reciprocă a crizelor de sistem; conflictele între state vor deveni o reală posibilitate; recesiunea și securitatea economică vor fi principalele griji în domeniul securității; este necesară restructurarea forțelor în forțe armate expediționare pentru operații de luptă susținute; Vestul, în special Uniunea Europeană, trebuie să se adapteze, dar acesta va fi un proces dureros. Pentru a răspunde provocărilor actuale NATO trebuie: să facă alegerile politice corecte; să stabilească o prioritate

pentru misiuni; să clarifice care sunt instrumentele politice și militare necesare; să identifice cerințele în domeniul resurselor; să explice publicului care este rolul Alianței; să-și asigure o importanță continuă și să-și asigure succesul.

Perspectiva istorică a importanței maritime ne arată că marea rămâne în continuare critică pentru securitatea și prosperitatea internațională și că Marinele Militare ale NATO se confruntă cu dilema alegerii în cadrul priorităților moderne și post-moderne, iar NATO însuși trebuie să lămuirească natura rolului său global. Referindu-ne la „*Dimensiunea maritimă a NATO într-o lume în schimbare*” putem conchizi că: destinul comun al NATO este pe mare: neglijarea dimensiunii maritime a securității Alianței este în detrimentul națiunilor; nu trebuie neglijată moștenirea maritimă și capacitățile NATO din acest domeniu; capacitățile colective maritime ale Alianței asigură o capacitate transoceanică în interiorul și în afara zonei de responsabilitate; optimizarea nu implică în mod necesar reduceri; noua Strategie Maritimă a Alianței își propune să sporească avertizarea politică și să realizeze sprijinul pentru un angajament de substanță pentru tot spectrul de misiuni; noul concept de operații maritime de securitate stabilește nivelul și condițiile pentru un susținut sprijin maritim al NATO, care are scopul de a impune legile internaționale pe mare (law enforcement). „*Revoluția maritimă a NATO este în derulare dar nu este terminată. Trebuie să ne asigurăm că această revoluție va avea succes.*”

Terrorismul maritim și protecția infrastructurii critice sunt domenii de mare interes pentru securizarea mediului maritim. Din prezentările și discuțiile din cadrul Conferinței au rezultat următoarele concluzii pentru acest domeniu: protecția infrastructurii critice este o chestiune foarte serioasă; majoritatea infrastructurii critice este în mod inerent vulnerabilă la atac – accesibilă și identificabilă; există foarte multă infrastructură critică dispusă pe mare; există, de asemenea, foarte multă infrastructură critică pe uscat care poate fi ușor atacată dinspre mare; în mod curent teroriștii au exploatat în mod consistent și sistematic vulnerabilitățile infrastructurii critice atât de pe uscat cât și de pe apă; domeniul este caracterizat de o dinamică care se poate schimba rapid. Întrebarea retorică care a pus-o conferențiarul a fost: „NU DACĂ ... CI CÂND?”

Cum se dorește să arate „Noua Strategie Maritimă a Alianței” și la ce întrebări trebuie să răspundă aceasta? În conținutul Noii Strategii Maritime a NATO trebuie să se regăsească: Securitatea maritimă ca o îngrijorare globală; Viitoarele contribuții maritime la securitatea Alianței; Modul de realizare a Strategiei Maritime. Domeniului maritim i se atribuie următoarele roluri esențiale: descurajarea și apărarea colectivă; răspunsul la crize și prevenirea; diplomația, raza de acțiune și parteneriatul prin angajament înaintat; securitatea maritimă. Problemele care trebuie rezolvate: metodele de interacțiune cu alte organizații; nivelul de efort și cerințele naționale; suveranitatea; apărarea versus securitate – definirea operațiilor tip articol 5; preocupări privind aria geografică – a ajunge pe glob versus prezența globală; realizarea capacității devine o cale de asigurare a securității globale.

Abordarea cuprinzătoare pe care trebuie să o realizeze țările NATO pentru a rezolva problemele care afectează securitatea globală presupune acțiunea coordonată în domeniile politic, militar, economic, social, în infrastructură, în domeniul informațiilor, în ceea ce privește impunerea legii, iar rezultatul trebuie să fie reformarea statelor și societăților care sunt vizate. Soluțiile împărtășite la nivel global sunt: contribuția națiunilor, realizarea rețelilor de schimb de informații, cooperarea, colaborarea, îmbunătățirea capacităților colective. Capacitatea parteneriatelor este dictată de abordarea cuprinzătoare. Parteneriatele maritime – trebuie să se bazeze pe trinoul: local, național, regional.

Pirateria este un flagel care afectează securitatea maritimă și contracararea ei necesită o abordare cuprinzătoare din partea organizațiilor internaționale civile și militare (ONU, UE, NATO, IMO), cât și din partea națiunilor individuale. Succesul acțiunilor

contra pirateriei poate fi asigurat prin acțiunea coordonată a NATO, Operația Ocean Shield, a UE, Operația Atalanta, a grupării de forțe americane, CTF 151, a IMO, a instituțiilor internaționale de shipping, a marinelor militare din țări individuale precum Japonia, China, Federația Rusă etc. Misiunea curentă contra pirateriei a NATO – Ocean Shield – contribuie la efortul comunității internaționale de a descuraja, apăra împotriva și întrerupe activitățile piratești, ca și asistarea realizării capacităților regionale în Golful Aden și Bazinul Somaliei. Ca parte a efortului internațional, NATO a jucat un rol important în a ajuta să se mențină deschise liniile maritime de comunicații, 20000 de nave comerciale străbătându-le în fiecare an, conducând la o semnificativă scădere a activităților piratești din Golful Aden în ultimele 12 luni, chiar dacă observăm, din păcate, extinderea lor în întreg Oceanul Indian. Cooperarea, colaborarea și coordonarea sunt o necesitate absolută pentru succesul actual și viitor al operației întrunite combinate împotriva pirateriei. Coordonarea tactică cu UE și CTF 151 trebuie să continue să fie strânsă și pe baza acestor relații abordările să fie coordonate perfect între actorii participanți, nu numai pentru acțiunile pe mare, dar și cu comunicațiile strategice și pentru crearea capacităților militare și civile de impunere a legilor. O

Aspect din timpul lucrărilor MARCOMET 2010.

parte importantă a strategiei NATO de combatere a cauzelor pirateriei pe termen lung, realizarea capacității pentru sporirea capacităților în domeniul securității maritime regionale, are deocamdată un drum lung de străbătut. Acționând sub patronajul Grupului de Contact al ONU pentru Pirateria din Cornul Africii, NATO și partenerii din UE și CTF 151 au o abordare unitară dar eforturile sunt acum încă în stadiu incipient. Măsurile propuse de realizare a capacității sunt în stadiul de evaluare la nivelul Consiliului Nord Atlantic. Prelungirea de Consiliul Nord Atlantic, pe 5 martie 2010, până la sfârșitul lui 2012, a misiunii NATO împotriva pirateriei, este un semnal clar că NATO rămâne angajat în acest efort combinat.

Ceea ce au identificat participanții la Conferință ca fiind viitoarele acțiuni în domeniul contracarării pirateriei sunt: extinderea mandatului operațiilor militare care sunt în derulare sub mandat ONU; continuarea cooperării cu comunitatea industriei de shipping prin adoptarea de către toți armatorii a practicilor de bună conduită ale IMO pentru toate navele care tranzitează zonele periculoase; continuarea legăturilor cu Kenia, Seychelles și celelalte state din regiune; stabilirea unei zone de interes militar special în sudul Omanului; realizarea capacităților maritime pentru statele din regiune.

Punctul de vedere al organizațiilor civile privind fenomenul pirateriei a fost expus de un reprezentant al Biroului Internațional Maritim: pirateria globală trebuie să fie luată în serios; raportarea numai la un singur punct, este mai ușoară, critică și necesară; este de apreciat valoarea unui centru de raportare independent; încurajarea guvernelor să aloce resurse și să acorde prioritate combaterii pirateriei; în Nigeria violența este „mai mare decât

în Somalia”; în Somalia se constată că navele care trec mai departe de coastă sunt, totuși, atacate de pirai; prezența navelor militare este necesară, utilă și trebuie să fie menținută. Tendințele juridice în domeniul contracarării pirateriei care au fost prezentate în cadrul Conferinței sunt următoarele: Marinele Militare au succes în contracararea atacurilor piratești; să fie realizată o abordare regională pentru trimiterea în judecată a celor vinovați; să nu se mai realizeze eliberarea după capturare fără judecare; operațiile contra pirateriei nu schimbă cadrul legal internațional, dar determină națiunile să fie conștiente de necesitatea optimizării sistemului legal național; politica națională a statelor este încă îngreunată de sistemul național de trimitere în judecată.

Dimensiunea maritimă a securității este previzionată în noul concept strategic al NATO, astfel: *descurajarea extinsă* – SSBNs/SLBMs; *apărarea colectivă* – Structurile de comandă ale NATO, Imaginea Maritimă Recunoscută (MCCIS), Grupurile Navale Permanente, Operația Active Endeavor în Marea Mediterană (din 2001 – până în prezent); *răspunsul la crize* – Grupurile Navale Permanente, Forțele cu Nivel de Reacție Ridicată (HRF Maritime), Operațiile Maritime din Marea Adriatică (1993-1997), Operațiile Maritime din Oceanul Indian (2008 - prezent), Construirea Capacităților Maritime Regionale (Africa); *angajament înaintat* –

Family Photo la MARCOMET 2010. De la dreapta la stânga: contraamiralul dr. Nicolae Vălsan, locțiitorul șefului SMFN, contraamiralul Ante Uric, comandantul Marinei Militare din Croația și contraamiralul de flotilă dr. Ion Dumitragu, de la Comandamentul Aliat pentru Operații Shape.

Grupurile Navale Permanente, PASSEX, TTPs/SOPs/STANAGs, Grupul de Lucru NATO pentru Armamente; *prezența persistentă* – toate forțele maritime, Avertizarea privind Situația Maritimă (MSA), Imaginea Operațională Comună (MSSIS), Centrul NATO de Shipping, Centrul de Cercetare Submarină al NATO; *interacțiunea multidimensională* – comandamentele NATO și forțele, agențiile naționale de impunere a legii, organizațiile internaționale, companiile de shipping și firmele de asigurare; *abordarea cuprinzătoare* – nu se rezumă numai la operațiile pe uscat. La Conferință s-a apreciat că în Noul Concept Strategic trebuie să se acorde o mai mare prioritate „Sporirii Avertizării privind Situația Maritimă – Maritime Situational Awareness”.

În cel de-al 9-lea an, Operația Articol V a NATO de apărare împotriva terorismului ACTIVE ENDEAVOR (OAE) continuă să se transforme dintr-o operație bazată pe platforme într-una bazată pe rețea. Operația continuă să capitalizeze cele mai noi cuceriri din domeniul tehnologiei și să extindă cooperarea în contracararea terorismului. La începutul acestui an SACEUR a promulgat a 3-a revizuire a Planului de Operații al OAE. În ea este detaliată o rețea de schimb al informațiilor militare și informațiilor capabilă să determine informații care să declanșeze o capacitate la chemare reactivă. Această schimbare la o conducere bazată pe informații, bazată pe rețea a fost prevăzută pentru a asigura o mai mare avertizare privind situația pentru a permite, ca folosind resurse mai puține, să se obțină un efect mai mare în interiorul ariei de operații.

Numărul de nave urmărite în Marea Mediterană a crescut la mai mult de 7000 în 24 de ore. Este vorba despre numai o

treime din traficul real. Așa cum cred că sunteți de acord rămâne o semnificativă porțiune care trebuie să fie acoperită. Angajarea sporită cu UE, Dialogul Mediteranean, PIP, Organizațiile Internaționale, Agențiile de Impunere a Legii și altele asemenea instituții și organizații ajută la dezvoltarea Avertizării privind Situația Maritimă (MSA) în regiune. Între timp se continuă valorificarea avantajului oferit de navele NATO care tranzitează Mediterana și de Avioanele de Patrulare Maritimă (MPA) și AWACS ale NATO pentru a acoperi unele zone, în timp ce se continuă căutarea unor noi surse, cum ar fi, de exemplu, senzorii bazei pe sateliți. Pe măsură ce rețeaua NATO de Avertizare privind Situația Maritimă se maturizează spre punctul din care unitățile dislocate nu mai sunt considerate elemente esențiale pentru eficacitatea ei, Consiliul Nord Atlantic va aproba transformarea operației într-un Plan Permanent de Apărare (Standing Defence Plan - SDP) pentru Apărarea Maritimă împotriva Terorismului. Acest SDP va fi adaptat să corespundă cu Strategia Maritimă a Alianței și cu Concepția privind Operațiile de Securitate Maritimă.

Noul Concept strategic se va adresa mediului de securitate în continuă schimbare, stabilind funcțiile de bază ale Alianței și va identifica implicațiile pentru transformarea viitoare a NATO, împotriva peisajului riscurilor emergente, cererilor de angajare operațională și constrângerilor în ceea ce privește resursele. Conceptul pentru Operațiile Joint ale Alianței ar trebui să aibă un cadru bazat pe o analiză profundă și pe recomandările elaborate de grupul de experți. Un „nou concept NATO pentru operațiile joint” nu poate fi transmis astăzi, deoarece acesta nu există. „Cadrul Conceptual pentru Operațiile Alianței” a fost realizat de ambele comandamente strategice și va fi aprobat de Comitetul Militar în primăvara lui 2011. Ne aflăm la începutul acestui proces.

Unele idei și gânduri pot fi propuse, rezulta direct din lecțiile învățate din participarea la operațiile maritime, dar pot rezulta, de asemenea, din analiza și recomandările grupului de experți. Următoarea declarație a fost transmisă de către grupul de experți: „*agresiunea militară convențională este improbabilă, dar nu poate fi ignorată. Cele mai probabile amenințări, în decada care urmează, sunt cele neconvenționale care vor avea implicații evidente pentru starea de pregătire a NATO, definirea securității, reconsiderarea conceptului privind un atac definit de art. 5 al Tratatului, strategia de descurajare, nevoia de transformare, abilitatea de a lua decizii, bazarea pe ajutorul țărilor și organizațiilor din afara Alianței.*”

Grupul de experți consideră că cele patru misiuni de bază ale NATO ar trebui să fie: menținerea abilității de descurajare și apărare a țărilor membre împotriva oricărei amenințări, indiferent de punctul de origine al acesteia; contribuția la securitatea largă a întregii regiuni Euro-Atlantice; folosirea mijloacelor de consultare transatlantice pentru problemele de securitate și de management al crizelor, împreună cu toate problemele permanente cu care se confruntă Alianța; sporirea scopului și managementul parteneriatelor.

Preocupările actuale din domeniul securizării mediului maritim atât ale NATO cât și ale altor organizații și instituții internaționale ne relevă faptul că domeniul maritim se situează, în continuare, în prim planul preocupărilor privind securitatea internațională în era globalizării de la începutul mileniului III. NATO este o organizație în continuă transformare care-și menține porțile deschise pentru toți cei care-i însușesc valorile democratice și doresc să beneficieze, dar să și contribuie la securitatea euro-atlantică. Multitudinea de întrebări la care și-a dorit să răspundă această Conferință MARCOMET 2010, dovedește preocupările din mediile doctrinare ale Alianței pentru soluționarea problemelor cu care se confruntă națiunile membre.

Sper că această scurtă informare privind preocupările actuale ale mediilor de specialitate din domeniul securității maritime din NATO să fie de interes pentru cititori și să contribuie la o corectă documentare a celor care se pregătesc să facă parte din structurile Alianței sau să ia parte la misiuni ale NATO sau ale Uniunii Europene.

Instrucție

Căpitan ing. Cosmin OCHEȘEL

În perioada 14-18 iunie Forțele Navale au participat la un amplu exercițiu militar VECTORUL 2010.

Au fost angrenate 16 nave militare, două elicoptere Puma Naval precum și alte forțe și mijloace din structura Forțelor Navale.

Punctul de comandă de bază al exercițiului a fost organizat în cadrul subunității Centrului radioelectronic și observare Callatis de la Midia. Locțiitorul șefului de stat major al Comandamentului Flotei, comandorul Vasile Necula: „În punctul de comandă de bază se desfășoară activități de conducere a forțelor din subordine. Aceste activități se derulează în baza planului de acțiune aprobat de comandantul Flotei. Sunt activități pentru dirijarea forțelor în vederea ocupării dispozitivului pentru lansarea rachetelor de la Capul Midia și de pe mare. Pe parcursul acțiunilor nu au fost evenimente deosebite și datorită faptului că forțele implicate își cunosc bine misiunile pe care le au de executat.”

O latură importantă a exercițiului a constat în asigurarea legăturilor, misiune încredințată Batalionului 110 Comunicații și Informatică. Locotenent-colonelul Ionel Țigănuș comandantul unității: „Printre misiunile pe care le avem de executat cea mai importantă sarcină o reprezintă asigurarea legăturilor radio și fir pentru forțele implicate în exercițiu în condiții cât mai bune. Ca element de noutate folosim containerele de comunicații pe care le-am primit în dotare anul trecut pentru asigurarea legăturilor cu Divizionul 150 Rachete Navale; de asemenea am făcut interconectarea prin aceste containere de comunicații a legăturilor din Romtelecom cu cei de la rachete navale cât și cu cei din punctul de comandă.”

Vineri 18 iunie, în cadrul exercițiului cu trupe și trageri reale VECTORUL 10, condus de Comandamentul Flotei, au avut loc lansări de rachete navale.

Astfel, nava purtătoare de rachete *Pescărușul* și o instalație mobilă de lansare de la litoral, aparținând Divizionului 150 Rachete Navale, au lansat câte o rachetă anti-navă tip P-21 ambele rachete atingându-și țintele.

Chiar dacă partea vizibilă a acestei misiuni durează în general câteva minute, de la comanda start, până la impactul rachetei cu ținta, pregătirea unei lansări de rachete este minuțioasă angrenând forțe și mijloace din diferite structuri. Etapa finală a pregătirii lansării, aceea a ambarcării rachetelor la bordul navei purtătoare de rachete *Pescărușul*, comandată de locotenent-comandorul Laurențiu Bucur, și respectiv la instalația mobilă de lansare, s-a desfășurat miercuri 16 iunie, în Portul Militar Mangalia și joi 17 iunie în poligonul Capul Midia.

Punctul culminant al exercițiului VECTORUL 10 a fost lansarea de rachete care a avut loc vineri 18 iunie. În poligonul de la Capul Midia, au fost

Foto: Ștefan Ciocan

Pregătirea rachetei P-21 pentru ambarcare pe NPR Pescărușul.

Foto: Ștefan Ciocan

Ambarcarea rachetei la IML

Foto: Ștefan Ciocan

Aspect din Punctul de comandă al exercițiului VECTORUL 2010.

prezenți ministrul apărării naționale, domnul Gabriel Oprea, șeful Statului Major General, amiralul dr. Gheorghe Marin, șefii categoriilor de forțe ale armatei, comandanți de mari unități din cadrul Forțelor Navale. Briefingul de prezentare a misiunii, a fost scurt, concis, insistându-se pe misiunile reale executate până în acel moment.

Misiunea de lansare a fost deschisă de nava purtătoare de rachete *Pescărușul*. Nava a început patrularea în raion și odată identificată ținta au început activitățile specifice lansării rachetei.

La primirea ordinului de lansare, echipajul navei și-a îndeplinit misiunea reușind să trimită racheta în ținta descoperită.

După ce prima rachetă și-a atins ținta, instalația mobilă de lansare a început căutarea țintei.

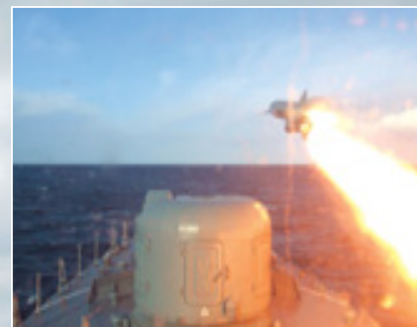
Aici imaginile vizualizate de cei aflați în poligon au fost mai spectaculoase pentru personalul care a asistat la lansare datorită și distanței mai mici față de locul lansării. Racheta a pornit spre țintă într-un zgomot asurzitor lăsând în urma ei o flacără puternică și nori de praf.

Implicând forțe și mijloace complexe, exercițiul de antrenament pe mare și în teren cu trageri de luptă, VECTORUL 2010, a fost o reușită atât pentru planificatori cât și pentru cei care au executat pe mare sau în teren, secvențele planificate.

Foto: Mihail Egorov

Ministrul Apărării Naționale, felicitând comandanți unităților prezenți în poligon.

Lansarea rachetei P-21 de la bordul NPR Pescărușul.

Foto: Ion Burghişan

VECTORUL 2010

ROUSOFEX 10

O ediție cu un exercițiu joint, integrat și multinațional

Text: Bogdan DINU
Foto: Ștefan CIOCAN

Oricunde în lume forțele speciale au, așa cum spunea unul dintre interlocutorii noștri, o aură aparte dar și un statut special derivat măcar din misiunile pe care le au de îndeplinit. Adevărul este că dincolo de titulatura din denumire, „luptătorii din umbră” cum sunt adesea numiți, nu sunt cu nimic mai speciali decât alți militari. Dacă nu știați vă spunem noi că nu au nici drepturi financiare „speciale” cum s-ar putea crede, inclusiv în teatrele de operații, suma pe care o primesc fiind aceeași cu a celorlalți militari. Exprimarea jurnalistică de „luptători din umbră” chiar acoperă o realitate, la propriu, deoarece nu le veți vedea fețele în reportajele noastre din rațiuni de securitate. Ochelarii de soare, culorile de camuflaj sau cagulele le protejează identitatea atunci când apar în fotografii sau „pe sticlă”. Bucuriile și necazurile le trăiesc într-o comunitate restrânsă, aproape închisă. Paradoxul, unul din multele semnalate în acest articol, este că „luptătorii din umbră” ies în lumina reflectoarelor (dar acest lucru nu este valabil întotdeauna), capătă consistență fotografiei și un chip în jurnalele de știri doar atunci când au căzut la datorie și se întorc în țară pentru a intra în pământ și a deveni eroi ai Armatei Române. Cu toate acestea luptătorii din forțele speciale sunt toți voluntari adică și-au ales singuri calea și de aceea au și rămas în sistem.

Revenind însă la subiectul articolului trebuie să spunem că exercițiul forțelor pentru operații speciale ROUSOFEX 10 reprezintă un eveniment major de instruire desfășurat anual, începând cu 2007. Ediția din acest an, ROUSOFEX 2010, s-a desfășurat între 21 și 29 iunie, în diferite locuri de pe litoralul românesc și din țară (Constanța, Sulina, Vama Veche, Vadu Oii pentru raionul de parașutare, centrul administrativ de la aeroportul Mihail Kogălniceanu, aerodromul Bacău, Bobocu, poligoanele de instrucție și de tragere Babadag, Capul Midia și fluviul Dunărea între Jegălia și Brăila). Exercițiul a căpătat o dimensiune multinațională prin participarea reprezentanților armatelor Iordaniei și Bulgarei, aproximativ 30 de militari. Forțele speciale din Armata României au mai lucrat cu structuri similare iordaniene și în anul 2006 în timp ce omologii lor bulgari se află la început de drum în acest domeniu.

Un alt element de noutate l-a constituit faptul că pentru prima dată au acționat întrunit structurile de operații speciale din cele trei categorii de forțe ale Armatei României, precum și numeroase forțe de sprijin. Scopul principal al exercițiului a fost realizarea interoperabilității între structurile românești de operații speciale și cele ale celorlalte țări participante, dar și armonizarea tacticilor și procedurilor pe baza lecțiilor învățate în teatrele de operații militare. Echipa de planificatori și controlori ai exercițiului a fost constituită din ofițeri aparținând Statului Major General și a fost condusă de generalul-maior Alexandru Rus, șeful Direcției Operații.

Forțele participante la exercițiu, aproximativ 560 de militari, au fost puse sub comanda unui comandament întrunit de operații speciale. Forțele acționale au fost reprezentate de subunități aparținând aceluiași batalion, ale Grupului Naval de Forțe pentru Operații Speciale și ale Detașamentului de Căutare-Salvare prin Luptă. Forțele de sprijin au fost asigurate de Batalioanele de Parașutiști și nave ale Flotei Fluviale și Divizionului 175 Nave Scafandri. Sprijinul aerian a fost asigurat de avioane de luptă și transport și elicoptere aparținând Bazelor Aeriene (actualele Flote Aeriene) 86 și 90, dar și cu elicoptere Puma Naval ale Forțelor Navale. Putem afirma chiar că anul acesta ROUSOFEX a fost găzduit de Forțele Navale, nu doar prin elementele din forțele acționale și de sprijin ci în sensul propriu al cuvântului, „baza” acțiunilor fiind la Școala de Aplicație a Forțelor Navale dar și alte unități din garnizoanele Mangalia și Constanța.

Exercițiul, bazat pe un scenariu fictiv, dar inspirat din realitățile conflictelor contemporane, a adus în prim plan situația de instabilitate din Ramiyya, țară puternic afectată de insurgență și extremism religios. Pentru stabilizarea situației, guvernul legitim a apelat la intervenția unei forțe multinaționale. Misiunile îndeplinite au acoperit toată gama războiului neconvențional, pornind de la acțiunile de asistență militară în folosul forțelor națiunii gazdă, instruirea și însoțirea în luptă a acestor forțe, acțiuni din gama operațiilor informaționale, operații psihologice, afaceri civile și afaceri publice. S-a acționat întrunit pentru cucerirea și menținerea unor puncte strategice prin asalt aerian, cum este podul peste Dunăre de la Giurgeni-Vadu Oii, neutralizarea unor

tabere insurgente, eliberarea de ostăceci, misiuni de căutare-salvare prin luptă și acțiuni de scotocire și securizare la bordul navelor. Tehnicile folosite de participanți au fost similare celor utilizate în teatrele de operații, în prezent. Despre necesitatea unui astfel de exercițiu, chiar și pentru luptătorii care au două-trei misiuni la activ în Afganistan, ne-a vorbit colonelul Mircea Șuta, ofițerul de proiect al exercițiului: „Este foarte necesar. Ceea ce noi urmărim este să eliminăm rutina, să folosim lecțiile învățate care le-am cules de-a lungul timpului în misiunile noastre din teatrele de operații și este o modalitate și un prilej foarte bun de a verifica dacă într-adevăr ceea ce a mers prost la un moment dat poate fi îmbunătățit și pe viitor să ne sprijine, să ne ajute la desăvârșirea noastră ca operatori în cadrul forțelor speciale.”

Deschiderea oficială a exercițiului a avut loc pe platoul Școlii de Aplicație a Forțelor Navale. O mână de oameni (nu numărul este ceea ce contează la forțele speciale) au ascultat imnurile naționale ale țărilor participante și mesajul de bun venit adresat de colonelul Mircea Șuta, ofițerul de proiect al ROUSOFEX. Au urmat trei zile de antrenamente, Ziua Distingșilor Vizitatori (DVDay) și apoi alte trei zile de misiuni și exerciții propriu-zise. Tragerile cu muniție reală au fost relativ puține și nu s-au numărat printre obiectivele exercițiului. Câteva ședințe de antrenament și o tragere demonstrativă la DVDay. Membrii forțelor speciale ar trebui să fie trăgători de elită care nu consumă cantități mari de muniție. Paradoxul și aici este că pentru a deveni un astfel de trăgător ai nevoie de mult antrenament și de muniție. Și dacă la calibrul 7,62 există suficientă muniție, lucrurile stau puțin diferit atunci când vorbim de 5,56 și 9 mm, adică calibrele specifice armamentului de infanterie al forțelor speciale.

Ziua Distingșilor Vizitatori a avut loc pe 28 iunie în Baza Navală Mangalia pe o ploaie torențială care a ținut toată ziua. Pe nava bază *Olănești* a Divizionului 150 Rachete Navale au fost prezenți pentru a urmări prima secvență a exercițiilor demonstrative contraamiralul Dorin Dănilă, șeful Statului Major al

Forțelor Navale, generalul maior Alexandru Rus, șeful Direcției Operații din Statul Major General, contraamiralul dr. Aurel Popa, comandantul Flotei, generalul de brigadă Mihai Ciungu, șeful Instrucției și Doctrinei la Statul Major al Forțelor Terestre, generalul de flotilă aeriană dr. Alexandru-Petru Gălușcă, șeful Instrucției și Doctrinei la Statul Major al Forțelor Aeriene. Locotenent-comandorul Adi Lupașcu, comandantul Grupului Naval de Forțe pentru Operații Speciale (în continuare GN-FOS) prezintă tema tactică

Ziua Distingșilor Vizitatori la ROUSOFEX 10. Invitați asistă pe nava bază *Olănești* la prima secvență în care acționează membrii GN-FOS.

specifice, asigură zona pentru intervenția celei de a doua echipă. O intervenție în forță a echipei de VBSS (Visit Bording Search and Secure – acțiune de scotocire și securizare la bordul navelor) cu RHIB-urile (în cazul de față ambarcațiuni rapide de asalt pe chilă rigidă din dotarea GN-FOS) care ajung și ei rapid pe navă. De la tribună nu se mai vede nimic dar noi știm din antrenamentele anterioare că echipa 1 merge la sala mașini iar echipa 2 la comanda de navigație. În același timp elicopterul Puma Naval revine pentru plasarea la pupa navei a echipei de reinforcement prin procedeul fast rope. Toate echipele de asalt scotocesc nava, colectează dovezi, echipajul navei este adunat la pupa iar căpitănel este interogată separat. În urma interogatoriului apar informații că nava este minată ceea ce atrage acțiunea scafandrilor EOD pentru montarea disruptorului subacvatic și montarea încărcăturii explozive.

A doua secvență DVDay schimbă decorul, acțiunea și „actorii”. De data aceasta asistăm la o acțiune de capturare-eliminare a unor lideri insurgenți, prezentată de locotenent-colonelul Florentin Negulescu, comandantul Batalionului „Vulturii”. În zona de operații au fost descoperite două obiective, Golf 1 și Golf 2. În primul au fost identificați doi lideri insurgenți și personalul din subordine iar în al doilea 20 la 30 de insurgenți desfășurând activități de antrenament. Misiunea este capturarea celor doi lideri, eliminarea personalului din subordine și exploatarea informațională a obiectivului. Două elicoptere Puma de la Baza 86 Aeriană atacă obiectivul în scopul distrugerii barajelor explozive, neexplozive și a pozițiilor fortificate. În fața a doua o

Ședință de tragere de antrenament în condiții de luptă urbană în poligonul Mangalia în echipă mixtă cu parteneri străini.

echipă terestră ambarcată în HUMVEE-uri înconjoară rapid obiectivul și realizează o poziție de siguranță. În a treia fază un elicopter introduce în acțiune o echipă specializată în acțiuni contrateroriste. Se grupează la cele două intrări și atacă în forță. Grenade, fum, tiruri intense dar scurte. După câteva secunde cei doi „lideri insurgenți”, cu cagule pe cap, sunt scoși din clădire și evacuați în timp ce pe cealaltă intrare sunt scoși insurgenții care au fost eliminați și urcați în HUMVEE. Un militar propriu rănit este evacuat pe o

„Peste tot în lume Forțele Speciale au o aură aparte.“

Rousofex în cinci întrebări pentru domnul
general-maior ALEXANDRU RUS,
șeful Direcției Operații din Statul Major General

**Cum au decurs
lucrurile la Rousofex
10?**

În primul rând
aș vrea să precizez
că este un exercițiu
multinațional
deoarece participă
și parteneri din
Iordania și Bulgaria
și este un exercițiu
joint pentru că toate
componentele de
operații speciale de
la cele trei categorii de
forțe, mă refer aici la

Regimentul de Forțe Speciale, componenta navală
și componenta aeriană sunt integrate în acest
exercițiu. Lucrurile au decurs foarte bine până la
acest moment (Ziua Distinșilor Vizitatori, n.n.) s-a
parcurs perioada de cinci zile în care s-au acomodat
și au făcut exerciții specifice pe obiectivele care au
fost stabilite, urmând perioada de dinamică, aceea
de exerciții integrate în zilele următoare.

**Spuneți că exercițiile demonstrative din
această zi nu sunt inspirate din imaginație ci
din realitatea teatrelor de operații. Cât este de
adevărat?**

Orice scenariu și exercițiu are la bază lecțiile
învățate, procedeele însușite și, bineînțeles,
experiența acumulată deja în cei patru ani de când
forțele pentru operații speciale din Armata României
participă la misiunea NATO din Afganistan.

**Ediția din acest an a Rousofex are ceva
deosebit față de cele anterioare?**

Fiecare exercițiu are ceva deosebit. Spuneam
că este joint, este integrat, este multinațional și
în primul rând este benefic pentru a putea realiza
interoperabilitatea și a putea evalua dacă, în
mediul aliat sau multinațional forțele implicate sunt
în măsură să desfășoare acțiuni militare.

**Ce părere aveți despre Grupul Naval de Forțe
pentru Operații Speciale?**

Au o notă aparte pentru că ei chiar acționează
în mediul tridimensional, adică și cel acvatic dar la
fel de bine acționează și pe uscat.

**Ce mesaj doriți să transmiteți luptătorilor din
Forțele Speciale?**

Nu este o noutate pentru nimeni afirmația că
peste tot în lume forțele speciale au, nu aș spune
un statut, ci o aură aparte. Sunt militari cu calități
pe care le-au demonstrat, este nevoie de această
categorie de militari și unități, în primul rând
pentru a răspunde provocărilor acestui început de
mileniu - asimetria conflictului și lupta împotriva
terorismului.

targă până la elicopterul MEDEVAC sosit deja la fața locului. Echipa
de exploatare informativă a obiectivului caută documentele sensibile
găsite aici care vor fi analizate ulterior. Elicopterul MEDEVAC se
ridică în aer, militarii se ambarcă în autovehicule și părăsesc în viteză
obiectivul. Totul nu a durat mai mult de 10 minute. După cum preciza
și generalul-maior Alexandru Rus acțiunea forțelor speciale în astfel
de situații are trei caracteristici: viteză, violență și surpriză.

Poligonul Mangalia, ultima secvență. Căpitanul Paul Gros prezintă
ședința de tragere demonstrativă. Asistăm de fapt la o ședință de
tragere de către un detașament de forțe speciale în condițiile luptei
urbane. S-a utilizat numai armament de infanterie specific forțelor
speciale (MP5 și pistoale Glock 9mm, HKG36 5,56 mm, din gama
autohtonă doar „bătrâna” mitralieră de campanie a fost utilizată de
elementul de sprijin și asta nu pentru că nu ar fi existat și M240 sau
M249) într-o formație mixtă cu partenerii străini. Este adevărat că
pregătirea exercițiilor demonstrative de la DVDAY, la orice exercițiu,
consumă resurse semnificative dar pe de altă parte este de înțeles
dorița organizatorilor de a arăta tot ceea ce au mai bun și, tot atât
de adevărat este că până la urmă sunt exerciții de antrenament cât
se poate de reale.

După primele cinci zile se atinseseră deja obiectivele din cadrul
exercițiului și în mod special interoperabilitatea între toți participanții
chiar dacă ei au fost străini sau români, o interoperabilitate la nivel
joint între aviație, marină și forțele terestre, toate sub același steag
al forțelor speciale. Ceea ce a
urmat a fost mult mai important
deoarece vorbim de misiunile
reale din teren în toate cele trei
medii, folosind toate procedeele
pentru inserție, extracție și,
după cum ne declara colonelul
Mircea Șuta, nu a fost de-
loc ușor: „*Avem o comisie de
evaluare care a făcut obiectul
desfășurării acestui gen de
activități pe mai multe domenii
astfel încât la final să putem să
realizăm exact și să concluzio-
năm dacă din punct de vede-
re acțional ei sunt în măsură
să-și îndeplinească misiunile*
așa cum au fost stabilite. Acest lucru este important dar pe lângă el
mai există și susținerea, logistica, și care trebuie să fie la același nivel
pentru că fără o susținere puternică acest gen de misiuni pot fi mai
greu îndeplinite.”

Colonelul Mircea Șuta, oferitor de proiect
la ROUSOFEX 10.

Exercițiul a asigurat și recertificarea forțelor pentru operații
speciale afirmate în anul 2007 și puse la dispoziția NATO. „*În acest an
cele două structuri care au forțe destinate NATO și aici mă refer la
cele din Batalionul 1 Operații Speciale „Vulturii” și cele din Grupul Na-
val de Forțe pentru Operații Speciale (GNFOS), fac obiectul în cadrul
exercițiului - ca unul dintre obiectivele majore - pentru recertificare.
În acest scop în cadrul scenariului, dar nu numai, în conformitate cu
prevederile dispozițiilor în vigoare se execută și această activitate
de evaluare a lor. Despre cei din GNFOS pot să vă spun, cu sinceritate,
că sunt profesioniști adevărați cărora de multe ori este suficient
să le arunci o privire și au înțeles exact ceea ce dorești de la ei și sunt
în măsură oricând, în toate cele trei medii, aerian, terestru și maritim,
să execute misiunile specifice forțelor speciale. Mă bazez pe ei în
orice situație și nu numai în mediul maritim. Ei sunt oamenii care care
sunt profesioniști și în mediul aerian, aici vorbesc în mod deosebit de
unul dintre procedeele noastre de inserție care este parașutarea folo-
sind atât parașute clasice fără comandă cât și pe cele HAHO-HALO,
dar în mod deosebit în mediul terestru unde vă spun că sunt foarte
aproșiți, ca proceduri de operare, de ceea ce fac băieții de la Bata-
lionul de Operații Speciale.”* ne-a declarat colonelul Mircea Șuta.

Nu avem pretenția că
vă putem oferi o imagine
amănunțită și complexă
asupra a ceea ce a fost
ROUSOFEX 10. Am sur-
prins atât și cât am putut
din momentele la care am
fost prezenți. Cât despre
ultima parte a exercițiului,
cea de dinamică din teren,
cu misiuni conform scena-
riului în foarte multe locuri,
am reușit să fim prezenți
într-un singur loc împreună
cu o echipă de la GNFOS
într-o acțiune de VBSS,
boarding cum o mai cunosc
citorii noștri, de scotocire
și securizare a unei nave
suspecte. A fost posibil de-

oarece ne-am „atașat” unui RHIB împreună cu echipa de arbitri
formată, printre alții, de colonelul Marius Crăciun (o mai veche
cunoștință de la afirmarea din 2007 a DNFOS), colonelul Mircea
Șuta, căpitan-comandorul Valentin Bejan de la SMG (dar plecat
tot de la scafandri) și invitați străini. Din Portul militar Mangalia
ne desprindem de nava bază *Olănești* cu cele două RHIB-uri
(bărci de asalt cu chilă rigidă, două motoare în bord de peste
600 de cai putere, peste 30 de noduri viteză, rezistă până la o
mare de gradul 5, radar de navigație, radiotelefon naval, GPS,
hărți electronice, peste 200 de mile autonomie, băieții, după
cum ne-au declarat își fac treaba cu ele dar încă mai pot fi im-
bunătățite). Ploaia a stat și la asfințit ne îndreptăm cu 25-30 de
noduri spre nava suspectă, rol jucat de *NISMA Grigore Antipa*,
lăsând în urmă siale impresionante în timp ce curentul de aer
și uneori valurile ne biciau fața. În mai puțin de 60 de minute
ajungem la nava aflată la ancoră travers 15 mile de Tuzla. Aici
îi întâlnim pe căpitan-comandorul Valentin Băluță, comandantul
Secției Scafandri de Mare Adâncime, aflat în ultimele două zile
de armată înainte de a trece în rezervă și pe locotenent-coman-
dorul Cristian Gheorghiu aflat la prima ieșire pe mare în calitate
de comandant de navă. Peste tot căpitan-comandorul Marian
Marin, comandantul Secției Scafandri de Luptă de la Divizionul
175 Nave Scafandri (membrii echipei care se recertifică sunt
din subordinea sa și emoțiile sunt inerente). Soarele coboară tot
mai mult, nava ridică ancora și se pune în mișcare iar exercițiul
începe. Secvența este una
simplă, parte a unui scena-
riului mai amplu derulat în
ultima săptămână. Echi-
pa trebuie să elibereze
ostacii aflați pe o navă
cu un echipaj necoope-
rant implicat în mai multe
operațiuni ilegale de trafic
cu droguri și armament.
Echipa a primit informații
că nava se află în marș,
a fost localizată și s-a in-
tervenit cu ambarcațiunile
rapide. De pe comandă
se văd RHIB-urile cum se
apropie rapid, prima ajun-
ge în pupa tribord, se fi-
xează o scară de acces și
echipa debarcă rapid și se

VBSS la NISMA Grigore Antipa. Teroriștii sunt capturați și grupați la prova navei.

abilitatea de a cădea între navă și barcă este mare. Pentru
misiuni reale urcatul la bordul navei și contactul cu inamicul este
cel mai „fierbinte” moment. „Forța de opoziție” de la bord a fost
una bine regizată și articulată, credibilă, din care a făcut parte
chiar și o fată din cele câteva aflate în echipajul de pe *NISMA
Grigore Antipa*. Tipete, urlete, comenzi guturale, capturarea in-
surgenților, legarea mâinilor (uneori prea strâns!), gruparea prizonierilor la prova și percheziționarea lor. Tensiunea este reală
pentru membrii detașamentului deoarece nu cunosc scenariul,
nu știu câți teroriști sunt la bord și unde se ascund, nu cunosc
posibilele surprize pregătite pentru ei iar miza este una majoră:
recertificarea. Apar mici stângăcii, probleme cu comunicațiile,
colectarea dovezilor (importantă pentru că trebuie să respecte
un anumit algoritm) cere timp. În final sunt găsiți toți teroriștii de
la bord, ostacii sunt eliberați, armele și drogurile captureate. Se
dă semnalul pentru încetarea exercițiului când afară este deja
întuneric beznă. „*Din punctul meu de vedere a fost o nouă opor-
tunitate pentru a ne antrena și obiectivul nostru în viitor este de
a desfășura astfel de misiuni în teatrele de operații sau oriunde
vom fi trimisi. O mare parte din detașamentul care a participat
în anii trecuți la afirmări și reafirmări au fost schimbați, acum au
existat emoții mari, am avut membri ai detașamentului aflați la
prima lor misiune de acest gen și am încercat să dăm tot ce este
mai bun din noi pentru a ieși foarte bine*”, a concluzionat pentru
noi Mm III Florin Cișmașu.

VBSS la NISMA Grigore Antipa. A doua echipă a ajuns la bord.

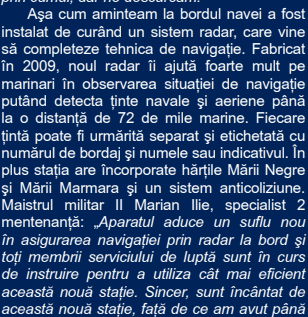

Cum e viața la GNFOS?
„Foarte activă!” De ce au
venit și mai ales de ce au
rămă la GNFOS? „Cred
că singurul motiv este acela
că ne place. Nu există o
motivație financiară. Dacă te
bazezi pe partea financiară
nu o să reușești niciodată să
faci performanță în forțele
speciale. Încerci să împaci
și familia dar serviciul ne
ocupă 70-80% din timp.
Încercăm să dăm tot ceea
ce e mai bun din noi și doar
din plăcere facem ceea ce
facem. Aici doar te dăruiești
și atâtă tot.” Mai e nevoie de
alte cuvinte? ■

Atenție... se trage

Pentru Nava Școală și de Suport Logistic pentru Fregate *Constanța*, ziua de 2 iunie a reprezentat prima ieșire pe mare din acest an. Misiunea principală a navei executarea tragerilor reale de artilerie cu întregul armament de la bord.

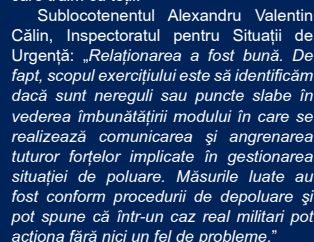
Tragerile s-au executat aproape fără
întrerupere, iar zgomotul specific instalațiilor
artilieristice a putut fi auzit până seara târziu.
Căpitan-comandorul Cătălin Modoran,

Vremea nu a ținut cu noi în prima zi a ieșirii pe mare. Ploaia și vântul nu ne-au ocolit, dar nici nu au fost un obstacol în calea misiunii pe care militarii o aveau de îndeplinit. A doua zi însă, soarele ne-a însoțit până la intrarea în port. Alături de noi ... un grup de delfini. Totul se terminase cu bine și cu rezultate foarte bune.

Exercițiu de depoluare

Ținându-și cont și de condițiile meteo, mai ales de direcția vântului, dar și de implicațiile pe care le putea avea extinderea petei de petrol în acvatoriul Portului Constanța, intervenția a fost orientată către limitarea poluării, urmând ca în fața a doua cu mijloacele Depolului din Constanța să se treacă la neutralizarea petei de petrol. S-a acționat cu mijloacele specifice de la bordul fiecărei nave, iar ulterior cei de la Societatea specializată de depoluare din Portul Constanța au intervenit pentru colectarea întregii cantități deversate. Comandorul Sorin Learschi, comandantul Flotei de Fregate: „În urma desfășurării acestui exercițiu am identificat noi oportunități de stabilire a unei proceduri mult mai rapide de intervenție în caz de poluare. Am constatat

Intervenția nu este dificilă în cazul în care știi ce ai de făcut. Toți militarii de la bordul navelor și din Portul militar la Constanța, cunosc procedura, știu că timpul de reacție este foarte important, astfel că pot acționa fără probleme și în cazul unei situații reale. Situații reale pe care firește, nu și le dorește nimeni. ■

TRAGEDIA AVIATICĂ DE LA TUZLA

EROII GRUPULUI NAVAL DE FORȚE PENTRU OPERAȚII SPECIALE DIN FORȚELE NAVALE ROMÂNE

Luni, 5 iulie, în jurul orei 17.40, un avion AN-2, aparținând Școlii de Aplicație pentru Forțele Aeriene din Boboc, care executa o misiune de zbor pentru antrenamente de parașutare, s-a prăbușit pe aerodromul Tuzla. La momentul impactului, în urma catastrofei aviatice, 11 militari și-au pierdut viața, iar alți 3 au fost răniți. La bordul aeronavei se aflau 5 membri ai echipajului și 9 militari din cadrul Forțelor Navale.

La scurt timp după decolare, aeronava a pierdut brusc înălțime și s-a prăbușit. În urma impactului cu solul, aeronava a luat foc, incendiul fiind stins la ora 18.15. Cei trei militari răniți au fost transportați de urgență la spital. Din păcate, locotenentul Liviu Antim, unul dintre militarii răniți, a decedat în cursul nopții de luni spre marți la Spitalul Universitar de Urgență Militar Central.

Prin ordin al ministrului apărării naționale, a fost numită o comisie de investigație tehnică pentru cercetarea împrejurărilor producerii acestei catastrofe aviatice.

În urma catastrofei aviatice din 5 iulie, de la aerodromul din Tuzla, și-au pierdut viața opt militari din cadrul Forțelor Navale și patru din cadrul Forțelor Aeriene:

Locotenent Liviu Antim, 27 de ani, necăsătorit.

Maistru militar clasa a II-a Florin Claudiu Cișmașu, 34 de ani, căsătorit, doi copii.

Maistru militar clasa a II-a Cătălin Rădoi, 36 de ani, căsătorit, un copil.

Maistru militar clasa a III-a Băduț Papuc, 29 de ani, necăsătorit.

Fruntaș Constantin Vlăduț Sărman, 26 de ani, necăsătorit.

Fruntaș Marius Cătălin Chioveanu, 22 de ani, necăsătorit.

Fruntaș Cosmin Furtună, 28 de ani, necăsătorit.

Soldat Cozmin Florescu, 25 de ani, necăsătorit.

Comandor Nicolae Jianu, 49 de ani, căsătorit, doi copii.

Locotenent-comandor Cătălin Vicențiu Antoche, 34 de ani, căsătorit, un copil.

Locotenent Lavinia Guită, 26 de ani, necăsătorită.

Maistru militar clasa I Răzvan Rângheț, 43 de ani, căsătorit, doi copii.

Starea celor doi militari răniți, căpitanul Daniel Bâlsanu din Forțele Aeriene și maistru militar clasa a IV-a Marius Nazare din Forțele Navale, este stabilă, aceștia fiind internați la Spitalul Universitar de Urgență Militar Central (SUUMC) pentru investigații medicale suplimentare și tratament.

Ministrul apărării naționale, Gabriel Oprea și șeful Statului Major General, amiralul dr. Gheorghe Marin, urmăresc cu atenție evoluția stării de sănătate a militarilor răniți și sunt alături de familiile greu încercate.

Ceremonii pentru militarii decedați

Prin ordin al ministrului apărării naționale, miercuri, 7 iulie, la ora 8.00, în toate unitățile militare din țară și din teatrele de operații, au fost organizate ceremonii militare și religioase, în semn de respect și prețuire pentru militarii decedați în catastrofa aviatică de la Tuzla. În aceeași zi, în toate capetele de unitate și în bisericile militare sau de garnizoană s-au desfășurat slujbe de pomenire a celor 12 militari din Forțele Navale și Forțele Aeriene, care și-au pierdut viața pe aerodromul din Tuzla.

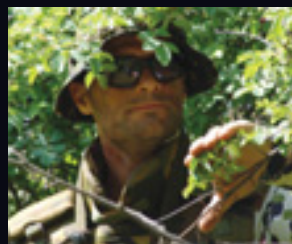
Joi, 8 iulie, în ziua în care s-au desfășurat funeraliile militarilor care și-au pierdut viața în catastrofa aviatică de la Tuzla, în unitățile Forțelor Navale, navele maritime și fluviale au coborât pavilionul în bernă pe durata întregii zile. La ora 12.00, timp de 3 minute, sunetul sirenelor și al clopotelor navelor militare, a răsunat în porturi, ca un omagiu tradițional adus celor care și-au pierdut viața în accidentul aviatice de la Tuzla.

Conducerea Statului Major al Forțelor Navale împreună cu întreg personalul din Forțele Navale deplâng pierderea vieților militarilor și sunt alături de familiile îndurerate.

Dumnezeu să-i odihnească în pace!

Locotenentul Liviu ANTIM s-a născut în 29 decembrie 1983 în municipiul Râmnicu-Vâlcea, județul Vâlcea. A urmat școala generală și liceul în localitatea natală, apoi Academia Navală „Mircea cel Bătrân”. La absolvire în anul 2007, a fost numit în funcția de locțiitor al comandantului unui Detașament Naval al Forțelor pentru Operații Speciale din Grupul Naval al Forțelor pentru Operații Speciale. Începând cu acel an, Liviu Antim și-a canalizat toate eforturile pentru o pregătire exemplară în toate disciplinele specifice forțelor speciale. Atingând un nivel înalt de profesionalism locotenentul Liviu Antim a fost selecționat pentru a participa și conduce structurile specializate din subordine la aplicațiile naționale și multinaționale de tip JOINT în cadrul Forțelor pentru Operații Speciale. Un exemplu elocvent îl reprezintă exercițiul multinațional ROUSOFEX din iunie 2010, unde s-a făcut remarcant de către conducerea exercițiului, prin cunoștințele temeinice și dăruirea profesională de care a dat dovadă.

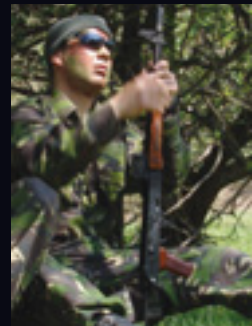
Maistru militar clasa a II-a Cătălin RĂDOI s-a născut pe 8 aprilie 1974 în municipiul Constanța. A urmat școala generală și liceul în Constanța și apoi Școala Militară de Maistri Militari a Forțelor Navale „Amiral Murgescu” pe care a absolvit-o în 1997 cu calificative

foarte bune. La absolvire a primit comanda unei grupe mine și drăgi la o navă dragoare. A încadrat apoi diferite funcții la Divizionul 146 Nave Minare-Deminare. Remarcându-se atât prin calitățile fizice cât și psihice deosebite, precum și dorința de a face parte din forțele speciale, în anul 2004, Cătălin Rădoi a fost selecționat pentru încadrarea funcției de specialist 1 la grupul de scafandri de incursiune din Divizionul 175 Nave Scafandri. Nivelul excelent de pregătire l-a calificat pe maistru militar clasa a II-a Cătălin Rădoi pentru urmarea unui curs de specializare în Statele Unite ale Americii pe linia forțelor speciale, înscriindu-se printre primii militari din Armata României care a reușit să absolve cu succes unul dintre cele mai dificile cursuri de scafandri de luptă din lume. Ca desăvârșire a pasiunii și calităților sale profesionale, începând cu anul 2010 a optat pentru participarea la acțiunile de asistență militară din teatrul de operații Afganistan, luând parte la pregătire ca Specialist în cadrul Detașamentului combinat. Cătălin Rădoi a fost un profesionist, și-a câștigat prin muncă locul în echipă și a rămas acolo până la sfârșit.

Maistru militar clasa a II-a Florin CIȘMAȘU s-a născut în 24 mai 1976 în municipiul Mangalia. A urmat școala generală și liceul în localitatea natală. După absolvirea în 1997 a Școlii Militare de Maistri Militari a Forțelor Navale „Amiral Ion Murgescu” a fost numit în funcția de comandant al grupei de radiolocație la o vedetă torpiloare. În anul 2000 a optat pentru încadrarea unei funcții de scafandru de luptă, ocupând apoi funcția de comandant grupă radio la vedeta rapidă pentru scafandri *Jupiter*. Începând cu anul 2003 a fost numit în funcția de specialist 1 la grupul de scafandri de luptă de incursiune din Divizionul 175 Nave Scafandri. Printr-o pregătire asiduă s-a specializat în tot spectrul de discipline specifice forțelor speciale respectiv: scafandrie, parașutism, alpinism, sniper, conducători ambarcațiuni speciale. A continuat pregătirea în SUA, specializându-se pe linia forțelor militare. În perioada februarie - iunie 2009 militarul a fost selecționat pentru instruirea militarilor irakieni împreună cu componenta americană, făcându-se remarcant ca un foarte bun profesionist. Cel care a fost declarat maistru militar al anului 2009 în Forțele Navale, Florin Cișmașu era un element dinamic care intrase în sufletul tuturor. A știut să și-l apropie pe toți și să fie un motor permanent pentru toți camarazii.

Maistru militar clasa a III-a Băduț PAPUC s-a născut pe 1 august 1981 în municipiul Brăila. În anul 2001 a fost admis la Școala Militară de Maistri Militari a Forțelor Navale „Amiral Ion Murgescu” pe care a absolvit-o în anul 2004. La absolvire a fost numit în funcția de comandant grupă instalații lansare BAS la corveta *Contraamiral Horia Macelariu*. Începând cu anul 2008 a optat pentru încadrarea funcției de specialist la Grupul Naval de Forțe pentru Operații Speciale. S-a pregătit apoi la toate disciplinele specifice forțelor speciale. Atingând un nivel înalt de profesionalism militarul a fost selecționat pentru a urma cursul avansat pentru luptă în mediul urban pentru forțe operații speciale la Școala de Aplicație a Forțelor Speciale în perioada ianuarie - iunie 2010 acest lucru fiind evidențiat la exercițiul multinațional ROUSOFEX 10 din iunie 2010, când maistru militar clasa a III-a Băduț Papuc s-a făcut remarcant de către conducerea exercițiului și de către partenerii străini.

Fruntașul Constantin Vlăduț SĂRMAN s-a născut în 28 iunie 1984 în localitatea Mangalia. După absolvirea Grupului Școlar Industrial „Ion Bănescu”, a optat pentru cariera de soldat gradat voluntar și pentru încadrarea unei funcții de scafandru de luptă. Astfel începând cu anul 2007 Constantin Vlăduț Sărman a încadrat funcția de scafandru de luptă la Grupul Naval de Forțe pentru Operații

Speciale. Din acel moment a devenit dedicat total visului său depunând toate eforturile pentru o pregătire exemplară acoperind rând pe rând întregul spectru de discipline specifice forțelor speciale. De-a lungul carierei scurte de militar, fruntașul Constantin Vlăduț Sărman a acumulat specializări cât pentru o viață de om, participând la majoritatea exercițiilor și aplicațiilor naționale și multinaționale, distingându-se ca un profesionist deosebit. Pe data de 3 iulie 2010, cu ocazia omagierii a 30 de ani de existență a unității de scafandri, a fost recompensat de către comanda unității pentru rezultate deosebite obținute în carieră.

Fruntașul Cătălin Marius CHIOVEANU s-a născut pe 28 august 1988 în localitatea Cuza Vodă județul Călărași. După terminarea liceului a optat pentru înrolarea ca militar angajat cu contract și pentru încadrarea unei funcții de scafandru de luptă, fapt petrecut în anul 2007 când Cătălin Marius Chioveanu a devenit scafandru de luptă în cadrul Grupului Naval de Forțe pentru Operații Speciale. Cătălin Marius Chioveanu s-a dedicat în totalitate visului său depunând toate eforturile pentru o pregătire exemplară în scafandrie,

parașutism, alpinism, sniperi, conducători ambarcațiuni speciale. A participat la majoritatea exercițiilor și aplicațiilor naționale și multinaționale, distingându-se ca un profesionist deosebit. Activitățile deosebit de complexe și numeroase pe care le-au executat, au făcut din soldatul Cătălin Marius Chioveanu un om de echipă, care a inspirat competență și încredere profesională tuturor colaboratorilor, un om pe care te puteai baza în orice moment și în orice situație.

Comandor Nicolae JIANU

Locotenent-comandor Cătălin Vicențiu ANTOCHE

Fruntașul Cosmin FURTUNĂ s-a născut pe 9 ianuarie 1982 în municipiul Constanța, județul Constanța. A urmat școala generală și liceul în localitatea natală. Având calități deosebite atât fizice cât și psihice, precum și dorința de a face parte din forțele speciale, militarul a optat pentru înrolarea ca soldat gradat voluntar în forțele navale, la scafandrii de luptă. Astfel, începând cu anul 2003 a încadrat funcția de scafandru de luptă la Grupul Naval al Forțelor

pentru Operații Speciale, dedicându-se exemplar acestei structuri. Fruntașul Cosmin Furtună a fost un element dinamic desăvârșit în cadrul subunității. Ca o încununare a nivelului de pregătire, începând cu anul 2010 a optat pentru participarea ca Specialist în cadrul Detașamentului combinat la acțiunile de asistență militară din teatrul de operații Afganistan. Pe timpul antrenamentelor specifice acestei pregătiri a fost mereu un model de curaj și inițiativă pentru colegii săi, probând seriozitate și profesionalism.

Soldatul Cozmin FLORESCU s-a născut în 23 aprilie 1985 în localitatea Mangalia. A urmat liceul la Grupul Școlar Industrial „Ion Bănescu” și apoi a optat pentru meseria armelor.

Începând cu anul 2007 Cozmin Florescu a încadrat funcția de scafandru de luptă în cadrul Grupului Naval de Forțe pentru Operații Speciale. Din acest moment s-a dedicat total visului său depunând toate eforturile pentru o pregătire exemplară acoperind rând pe rând un spectru larg de discipline specifice forțelor speciale respectiv: scafandrie, parașutism, alpinism, sniperi, conducători ambarcațiuni speciale.

A dat dovadă de camaraderie, curaj, a participat activ la majoritatea exercițiilor și aplicațiilor naționale și multinaționale, distingându-se ca un profesionist deosebit.

Adio Arme!

„Indiferent de funcțiile pe care le ocupă ulterior, un ofițer de marină nu se poate considera împlinit profesional, decât dacă a comandat o navă”

Interviu cu domnul contraamiral de flotilă (r) dr. Romulus HÂLDAN

Locotenent-comandor ing. Mihai EGOROV

- Domnule contraamiral de flotilă de ce ați ales marina ca profesie și care au fost factorii determinanți în această alegere?

- Am absolvit liceul militar și, deja, la absolvire aveam o opțiune clară și fermă pentru marină. Motivele? În primul rând, corespundea aspirațiilor mele intelectuale, afective și, de ce nu, de familie, fiind urmașul unei foarte vechi familii de boieri, unde noblețea a fost totdeauna la mare cinste. În al doilea rând, a fost influența soțului unei mătuși care își satisfăcuse stagiul militar la marină. Atât de frumos mi-a povestit, încât mi-a consolidat hotărârea de a deveni ofițer de marină. Ca urmare, hotărârea mea a fost atât de puternică, încât, atunci când am completat lista cu opțiuni (trebuia să optăm pentru trei arme, în ordinea preferințelor), am scris de trei ori „marină” și, ca să nu schimb nimeni nimic, am scris și cu cerneală violet. Și Dumnezeu m-a ajutat și am ajuns la marină.

- În decursul carierei ați ocupat diferite funcții, de la cea de comandant unitate de luptă navigație și observare transmisiuni și radioelectronică la un Dragor de radă, până la cea de șef al Instrucției și Doctrinei în Statul Major al Forțelor Navale. Care a fost funcția cu care v-ați identificat cel mai bine?

- Cea de comandant de navă. Am comandat dragoarele de bază 13 și 16 și corveta *Contraamiral Eustațiu Sebastian* (264). Indiferent de funcțiile pe care le ocupă ulterior, un ofițer de marină nu se poate considera împlinit profesional, în opinia mea, decât dacă a comandat o navă. Un ofițer de marină punctist, care nu a fost niciodată comandant de navă este numai posesorul unui grad și al unei funcții, și atât. El nu poate fi considerat un amiral adevărat, deoarece inima oricărei flote sunt navele și, dacă nu știi cum funcționează această inimă, nu poți lua decizii optime. Doar ocupi o funcție. În cariera de ofițer de marină poți să omiți orice funcție, dar pe cea de comandant de navă, nu. Îmi amintesc o întâmplare mai veche, când un amiral, destul de plin de el, îndeobște, urca pe scara de piscină la bordul unei nave, pe o mare liniștită. Dar urca greu și stângaci. Un marinar adevărat își dădea seama imediat că amiralul nu prea trecuse pe la nave. Comentariile celor care asistau la scenă au fost destul de acide. Atunci am înțeles că nu poți fi amiral fără să fi comandat nicio navă și fără ca cei

de la nave să te considere de-al lor. Și eu am fost întotdeauna de-al lor și sunt foarte mândru de aceasta.

- Cum vă amintiți marina în primii ani ca ofițer?

- Mult mai dinamică. Cu multe și lungi ieșiri pe mare. Lipsuri erau multe, dar erau compensate de pasiunea pentru profesie. Era un adevărat cult pentru navă, pentru a-ți face treaba cu conștiinciozitate și preocuparea de bază era cariera reală. Din păcate, acum stagiul la nave nu are aproape nicio relevanță. Importante sunt cursurile (în special în străinătate) și, la tinerii ofițeri, există o adevărată apetență pentru cursuri; care, în marea majoritate a cazurilor nu

au decât caracter informativ și nu formativ, dar, la fel, și caracterul informativ al acestor cursuri este, uneori, destul de precar. S-a ajuns la un fel de cult al cursurilor, misiunilor în străinătate și al insiganelor. Prea puțini ofițeri își doresc să devină secunzi și comandanți de nave sau, atunci când o fac, o fac pentru că trebuie, nu pentru că își doresc. Și vina nu este a tinerilor ofițeri care, de altfel, sunt niște tineri de mare valoare și de o conduită morală de excepție. Sunt conștienți că ei vor readuce marina la parametri normali și vor curma această tranziție nenorocită care nu se mai termină și care, pentru mulți impostori, este un mediu excelent de a-și ascunde incompetența.

- Domnule contraamiral de flotilă, care a fost comandantul care v-a marcat cursul carierei?

- Toți comandanții mei m-au marcat, într-un fel sau altul, de-a lungul carierei și nu aș vrea să nominalizez, nu din lipsă de curaj, ci pentru că aș putea comite nedreptăți. Marina a avut parte de mulți comandanți valoroși și cu multă personalitate și caracter și sunt mândru că am fost sub ordinele lor.

- Care a fost unitatea de care ați fost legat cel mai mult în cei peste 30 de ani dedicați marinei?

- Toate unitățile și marile unități unde am lucrat și, în primul rând oamenii acestora. Întotdeauna m-am despărțit cu greu de oamenii cu care am lucrat, dar m-am întâlnit cu plăcere cu ei și așa va fi și în viitor. Eu nu va trebui să întorc privirea sau să mă uit în jos și asta înseamnă tare mult.

- Privind retrospectiv, care sunt împlinirile contraamiralului de flotilă Romulus Hâldan?

- Familia, profesia și faptul că am rămas același.
- **Aveți proiecte pe care regretați că n-ați reușit să le finalizați?**
- Destule. Pentru unele încă mai am timp, dar pentru altele, din păcate, nu mai este timp, nu mai sunt condiții sau sunt anacronice. Ori toate la un loc.
- **Ce sentiment vă încearcă la despărțirea de cariera militară?**
- De liniște.
- **Știm cu toții că trecerea în rezervă nu înseamnă inevitabil și încheierea carierei profesionale pentru un om. Care sunt proiectele dumneavoastră de viitor? Veți rămâne un apropiat de marină?**

Premianți Clubului Amiralilor la secțiunea „teorie și artă militară”.

- Orice om normal are proiecte de viitor. Bineînțeles că voi rămâne apropiat de marină, dar nu voi fi un individ care să plictisească pe cei în activitate cu vizitele mele și cu „prețioase sfaturi”. Consider că cei care rămân sunt cel puțin la fel de deșteptți ca mine și că este dreptul lor să hotărască destinele marinei. Așa este normal.

- **În condițiile actualelor restricții bugetare care afectează inevitabil și armata, prin ce părgăhii considerați că pot fi atrași tinerii spre o carieră în Forțele Navale? Mai este atractivă o carieră în Forțele Navale?**

- Bineînțeles că este o carieră atractivă. În prima parte a acestui an am inițiat o campanie în acest sens, în care m-am implicat personal. Rezultatele se văd deja. La această dată, cu toate condițiile existente, numărul celor înscriși pentru admitere în instituțiile de învățământ ale marinei este mai mult decât dublu față de anul trecut și estimez că, înainte de examene, acest număr va fi de cel puțin cinci ori mai mare decât anul trecut. Secretul constă în două elemente esențiale: oferta trebuie lansată ca o provocare și trebuie să fie prezentat totul corect referitor la cariera în marină, cu avantaje și cu dezavantaje. A atrage tineri cu promisiuni și imagini idilice este o mare greșală. Cei care acceptă o ofertă prezentată cinstit sunt și cei care vor da stabilitate și nu vor părăsi marina fiindcă aveau alte așteptări

- **Domnule contraamiral de flotilă, la finalul unei cariere pe care nu puțini și-ar dori-o, ce mesaj ați dori să le transmiteți foștilor colegi și subordonați din Forțele Navale?**

- Sincerul și profundul meu respect.

„Întotdeauna am pus accent pe calitatea factorului uman, am stimulat inițiativele și munca în echipă”

Interviu cu domnul contraamiral de flotilă (r) Virgil DOSPINESCU

Căpitan ing. Cosmin OCHEȘEL

- **Domnule contraamiral de flotilă de ce ați ales marina ca profesie și care au fost factorii determinanți în această alegere?**

- Am văzut marea și vapoarele pentru prima dată în 1970. Am fost foarte impresionat. Atunci s-a declanșat în mine o atracție față de mare și nave. Acesta ar fi primul factor. Apoi, în anii 1973, 1974, când eram elev la Liceul Militar de la Câmpulung Moldovenesc, doi ofițeri din Marina Militară au venit să prezinte oferta educațională a Institutului de Marină „Mircea cel Bătrân”. M-a impresionat ținuta ofițerilor, prezența acestora și pot spune că ei au constituit cel de-al doilea factor. Al treilea factor a fost faptul că Institutul de Marină era o instituție de învățământ superior, cu profil tehnic.

- **În decursul carierei ați ocupat diferite funcții, de la cea de Comandant Unitate de Luptă Observare, transmisiuni și radioelectronică la Vânătorul de Submarine 31, până la cea de comandant al Bazei Navale. Care a fost funcția cu care v-ați identificat cel mai bine?**

- Toate funcțiile au fost trepte de perfecționare și evoluție în cariera mea. Pentru formarea ca marinar, o influență deosebită a avut-o perioada când am fost ambarcat la nave. Ulterior am ocupat funcții de răspundere pe linie de comandă, care au presupus calitate, cunoștințe și comportament adecvat actului de conducere militară. În fiecare funcție pe care am îndeplinit-o am încercat să dau tot ce e mai bun în mine și, în același timp, să ridic nivelul profesionalismului personalului din subordine. Totuși, o satisfacție aparte am avut în perioada în care am condus Centrul Radioelectronic și Observare „Callatis”.

- **Cum vă amintiți marina în primii ani ca ofițer?**

- A fost o perioadă frumoasă, dar nu lipsită de greutate. Aveam multe ieșiri pe mare, cu aplicații și exerciții care solicitau din plin aplicarea cunoștințelor teoretice dobândite în institut. Coeziunea era factorul catalizator al grupului, echipajului și unității. Marea ne lega, ne apropia mai mult.

- **Care a fost comandantul care v-a marcat cursul carierei?**

- Toți comandanții și toți șefii pe care i-am avut și-au pus amprenta asupra carierei mele ulterioare. De la fiecare am încercat să preiau ceea ce am considerat că este mai bun. Aș vrea să-i enumăr pe toți și să le mulțumesc tuturor: căpitanului de rangul II Sava Aramă, căpitanului de rangul II Gheoghe Bureștea, căpitanului Mihai Cornel, contraamiralului Ilie Ștefan, căpitanului de rangul I Eugen Ispas, comandorul Mircea Neacșu, comandorul Gheorghe Marin, colonelului Ion Panait.

- **Care a fost unitatea de care ați fost legat cel mai mult în cei peste 30 de ani dedicați marinei?**

- Am respectat fiecare unitate și fiecare funcție pe care am îndeplinit-o. O relație aparte, prin prisma satisfacției realizărilor,

o reprezintă Centrul Radioelectronic și Observare, având în vedere că acolo mi-am desfășurat activitatea aproape 15 ani, iar în perioada în care am fost comandant am implementat noul Sistem de Supraveghere și Observare la Marea Neagră.

- **Privind retrospectiv, care sunt împlinirile contraamiralului de flotilă Virgil Dospinescu?**

- În general, sunt mulțumit de realizările și împlinirile din întreaga mea carieră. Toate acestea au fost realizate împreună cu colaboratorii și subordonații mei. Întotdeauna am pus accent pe calitatea factorului uman, am stimulat inițiativele și munca în echipă pentru a atinge obiectivele propuse.

- **Ce sentimente vă încearcă la despărțirea de cariera militară?**

- Încheierea carierei militare active îmi oferă ocazia rememorării momentelor de împliniri, efort și satisfacție, desfășurate împreună cu comandanți, profesori, colegi și camarazi în slujba și pentru prestigiul Forțelor Navale Române. Întreaga mea carieră a purtat amprenta datoriei împlinite și a satisfacției profesionale.

- **Știm cu toții că trecerea în rezervă nu înseamnă inevitabil și încheierea carierei profesionale pentru un om. Care sunt proiectele dumneavoastră de viitor?**

- Rămân profund atașat tradițiilor și valorilor Forțelor Navale, exprimându-mi încrederea în permanența evoluție a acestora. Sunt membru al Clubului Amiralilor și din această postură, îmi voi aduce contribuția la progresul marinei.

- **Domnule contraamiral de flotilă, ce mesaj ați dori să le transmiteți foștilor colegi și subordonați din Forțele Navale?**

- În primul rând, aduc un pios omagiu pentru cei care nu mai sunt printre noi, le voi păstra o vie amintire. În al doilea rând, mulțumesc tuturor celor cu care am colaborat și cu care am realizat obiectivele încredințate. În speranța unei bune colaborări și pe viitor, le doresc multă sănătate, împliniri și bucurii.

Foto: www.marw.ro

Lupta împotriva pirateriei

Olivia BUCIOACĂ

În zona Golfului Aden din apropierea coastelor Somaliei, pirateria este un fenomen care a luat proporții îngrijorătoare. Situat în estul Africii, între Somalia și Yemen, prin Golful Aden trec anual în jur de 25.000 de nave, multe devenind ținte pentru pirai. În cursul anului 2008 și în prima jumătate a anului 2009 s-a observat o creștere a numărului de atacuri ale piraiților împotriva navelor comerciale. Din 2008, atacurile și deturările de nave s-au intensificat în special în largul coastei Somaliei, în Golful Aden și în întreaga zonă de nord-vest a Oceanului Indian. Numeroase nave au fost atacate și capturate de pirai, care rețin echipajele până la plata unei răscumpărări pentru eliberarea acestora. Perioadele de captivitate pot dura săptămâni sau chiar luni, aceasta fiind o situație inacceptabilă și extrem de dură pentru marinarii reținuți.

Operația EUNAVFOR Atalanta

În lupta pentru combaterea pirateriei se înscrie și Operația EUNAVFOR Atalanta, prima operație maritimă antipiraterie a U.E., care acționează sub egida ESDP, European Security and Defense Policy (Politica Europeană de Securitate și Apărare), având ca zonă de intervenție coasta și apele teritoriale ale Somaliei, iar comandamentul la Northwood, Marea Britanie. A fost lansată la 8 decembrie 2008, inițial pentru 12 luni. Consiliului de Securitate al Națiunilor Unite a constatat că pirateria din largul coastelor Somaliei reprezintă în continuare o amenințare importantă pentru navigația

maritimă din această zonă și a decis, pe 14 iunie, să prelungească Operația Atalanta până în 2012. Capacitatea operațională inițială a fost stabilită pe 13 decembrie 2008, forța navală cuprinzând până la 20 de nave și MPA, Maritime Patrol Aircraft (aeronave de patrulare maritimă) și până la 1700 de militari. Costurile comune pentru această operațiune au fost estimate până în prezent la peste 8,3 milioane de euro.

Operația Atalanta contribuie la descurajarea, prevenirea și reprimarea actelor de piraterie și de jaf armat din largul coastelor Somaliei. De asemenea, asigură protecția navelor WFP, World Food Programme (nave care transmit ajutor umanitar) pentru a diminua efectele crizei umanitare din Somalia, precum și protecția și însoțirea navelor vulnerabile care solicită asistență pe timpul tranzitării Golfului Aden și coasta Somaliei. O altă parte a misiunii cuprinde capacitatea de a aresta, reține și transfera persoane care au comis sau sunt suspectate de a fi comis acte de piraterie sau jaf armat și a lua toate măsurile necesare, inclusiv folosirea forței, pentru a intercepta, preveni și interveni în activitățile grupurilor de pirai, așa zisele PAGs (Pirate Action Groups).

Forțele Navale au trimis un ofițer în Comandamentul operațional de la Northwood, locul de unde se conduce practic Operația Atalanta. Între 13 decembrie 2009 și 13 iunie 2010, locotenent-comandorul Lucian Grigorescu și-a exercitat mandatul ca ofițer de stat major în cadrul OSG, Operation Support Group (Grupul de suport pentru operați) al Comandamentului operațional de la Northwood.

Salvarea marinarului român

Cea mai recentă misiune a Operației Atalanta a fost salvarea marinarului român de pe cargoul *Rim*, sechestrat de piraiți somalezi în luna februarie, prin acțiunea navelor militare, a unui elicopter și a personalului din Comandamentul operațional de la Northwood. Locotenent-comandorul Lucian Grigorescu, a avut un rol esențial în operațiunea de salvare și am avut posibilitatea unui dialog la întoarcerea acestuia în țară, odată cu încheierea mandatului. Cum

a intervenit și care a fost gradul său de implicare în misiunea de salvare? Locotenent-comandorul Lucian Grigorescu: „Eu cred că am făcut ce putea să facă orice român și orice om de bine. Practic eu doar am intervenit în procesul de luare a deciziei, pentru că asta a contat foarte mult”. Intervenția ofițerului român în acest proces de luare a deciziei a fost de a confirma sau de a infirma informațiile care s-au primit la nivel tactic la bordul navelor militare. „Eu am primit informații de la domnul senator Dorel Onaca, din România, care a fost contactat de marinarul român Virgil Teofil Crețu, după ce au avut loc schimburi de focuri între piraiți de la bordul cargoul «Rim».”

După revolta de la bordul cargoului *Rim* și schimbul de focuri, membrii echipajului au preluat controlul navei și i-au forțat pe piraiți să sară peste bord. Au ieșit în larg nu foarte departe pentru că nu au reușit să ridice ancora și în acel moment au existat primele contacte cu țara, cu senatorul Dorel Onaca.

Aceeași informație a apărut și la MSCHOA, Maritime Security Centre Horn of Africa (Centrul pentru Securitate Maritimă din Cornul Africii). Deschidem o paranteză pentru a detalia și a înțelege importanța acestui Centru pentru Securitate Maritimă din Cornul Africii. Toate navele care trec prin Golful Aden sunt încurajate să se înregistreze pe site-ul Internet al MSCHOA pentru a primi toate informațiile despre eventualele pericole din zonă, spre a reduce astfel riscul producerii unor atacuri. Cu toate acestea, mai mult de o treime dintre navele aflate în tranzit nu se înregistrează la MSCHOA, astfel că nu pot beneficia de măsurile instituite pentru a le asigura tranzitul prin această zonă. Revenind la subiect, în acest sistem a apărut în dimineața zilei de 2 iunie informația că la bordul navei *Rim* a avut loc o revoltă în urma căreia echipajul a preluat controlul navei, piraiții au fost aruncați peste bord, unul dintre membrii echipajului a fost rănit în timpul schimburilor de focuri dintre piraiți, însoțită de un număr de telefon. În acest moment a intervenit locotenent-comandorul Lucian Grigorescu. „Am sunat la acel număr de telefon și am aflat care este situația reală. L-am contactat imediat pe domnul senator Onaca, cu care am ținut legătura până la repatrierea românului. Practic am confirmat niște informații și am infirmat altele.” Prima informație confirmată a fost că ceea ce a apărut pe site-ul MSCHOA este adevărat. Pentru că, dacă nu există o informație care să confirme faptul că echipajul este din nou în controlul navei fost piratate, atunci EUNAVFOR nu poate interveni. Și atunci...

„Eu am confirmat că această informație este reală, după care am solicitat aprobarea locițilorului comandantului operațiunii, pentru a trimite un elicopter în timpul cel mai scurt către navă pentru a-i asigura siguranța.” Ceea ce s-a și întâmplat. Fregata spaniolă *Victoria*, cea mai apropiată de cargoul *Rim* și un elicopter au fost trimise pentru a asigura asistența medicală și siguranța echipajului. În timp ce elicopterul era deja în aer, locotenent-comandorul Lucian Grigorescu a mai transmis informația potrivit căreia membrii echipajului erau pe comanda de marș înarmati, informație pe care o primise împreună cu două numere de telefon care existau la bordul navei. O informație foarte importantă, în lipsa căreia lucrurile puteau lua o altă întorsătură. Pentru că în momentul în care elicopterul lua contact cu nava și observa că la bord echipajul este înarmat, putea să abandoneze misiunea, confirmând că sunt piraiți la bord. Mai ales că după informația transmisă de locotenent-comandorul Lucian Grigorescu, la fregata *Victoria* au apărut informații contradictorii, potrivit cărora nava *Rim* a fost reparată și că la bord se află alți șase piraiți. Informațiile pe care ofițerul român a infirmat-o. Elicopterul și-a continuat astfel misiunea, a ajuns la locul incidentului și a asigurat protecția

navei, timp în care 4 sau 5 șalupe cu piraiți, se apropiu de navă, iar dacă era reparată erau toți morți.

Membrii echipajului au fost preluați de fregata spaniolă *Victoria*. Primul a fost evacuat românul, singurul rănit. După ce situația medicală a fost stabilizată, s-a luat legătura tot cu o navă a EUNAVFOR, *Johan de Witt*, navă cu facilități nivel 2 de sprijin medical. Marinarul român a fost transferat de la fregata *Victoria* la *Johan de Witt*, unde a fost operat și stabilizat. „Chiar a doua zi după ce a fost operat a putut să meargă, s-a simțit foarte bine. Eu am păstrat legătura permanent cu el și a fost mulțumit.”

Misiunea Operației Atalanta nu s-a încheiat aici, pentru că în urma deciziei ca marinarul român să fie debarcat la Djibouti, a intervenit o problemă. Pentru a putea debarca a fost nevoie de viză de tranzit, iar autoritățile din Djibouti acordau viză de tranzit numai în baza unor bilete de călătorie foarte clare. Personalul din comandamentul Atalanta a făcut însă toate demersurile necesare către Djibouti și astfel marinarului român a fost repatriat.

Provocări și soluții

O mare provocare pentru Operația Atalanta a devenit faptul că piraiții își schimbă tacticile, iar în ultimii doi ani și-au extins și câmpul de acțiune. Dacă înainte acționau în Golful Aden și nu foarte departe de coasta Somaliei, acum acționează de la 500 de mile marine distanță de coastă, prin folosirea unei „mother ship”, navă-mamă, o navă mai mare care transportă provizii, echipamente și combustibil. De această navă remorchează două sau mai multe ambarcațiuni deschise mici, sau schifuri, de mare viteză. Principiul de acțiune este același, dar folosirea navei-mamă permite ca atacurile să reușescă la o distanță mai mare de țarm.

Eradicarea completă a pirateriei este dificilă, aproape imposibilă, am putea spune. Prezența navelor militare este un element care ar putea să răspundă acestui fenomen, însă fără să se facă ceva pentru a rezolva cauzele problemei de pe țarm. Marea problemă cu care se confruntă Operația

Atalanta, o problemă de imagine și de obiectiv în sine, este judecarea potențialilor piraiți. Se cunoaște faptul că în Somalia, celor care sunt judecați, nu li se asigură drepturile omului și un proces corect. Astfel, țările membre U.E. evită să transfere posibili piraiți în Somalia pentru a fi judecați, tocmai din acest considerent al drepturilor omului. Pentru rezolvarea situației s-au căutat și se caută încă soluții regionale cum ar fi Kenya sau Seychelle. Aici apare însă o altă problemă, lipsa spațiilor de detenție. În Somalia posibilitățile de detenție se limitează la un număr de 42 de persoane, ceea ce este foarte puțin. În Kenya posibilitățile de detenție sunt mai mari, dar condițiile lasă de dorit. Toate acestea înseamnă fonduri, înseamnă bani care trebuie alocați. În acest sens s-au făcut eforturi, iar statele membre U.E. alături de alte organizații au strâns fonduri pentru modernizarea locurilor de detenție pentru piraiți.

În lipsa dovezilor (pentru că în cele mai multe dintre cazuri când sunt detectați, piraiții aruncă toate dovezile) și a unui stat care să accepte acești suspecți, singura decizie care se poate lua este aceea de a-i lăsa în barca în care sunt prinși și a-i trimite la mal, acolo unde Operația Atalanta nu poate interveni. Există semnale, există informații despre zonele unde își desfășoară activitatea acești suspecți piraiți, dar nu este în mandatul operației să acționeze la coastă. Locotenent-comandorul Lucian Grigorescu: „Decizia soluției aparține nivelului strategic-politic prin implicarea UE/UN și a altor organizații. Soluția vine din acțiunea în teritoriul Somaliei. Este foarte greu să fie combătută pirateria numai de pe mare, mai ales în condițiile în care forțele navale sunt insuficiente pentru a acoperi o arie imensă, date fiind noile tactici folosite de piraiți.”

Cu toate neajunsurile există cifre care vorbesc de la sine despre realizările Operației Atalanta în combaterea pirateriei. Locotenent-comandorul Lucian Grigorescu: „De când a apărut în teatru această operație, numărul atacurilor piraiților, numărul navelor piratate a scăzut considerabil, începând cu decembrie 2009, practic ele s-au redus cu 60 %.”

Foto: www.marw.ro

FAMILIA U.S. NAVY: un exemplu

Lt. cdor ing. Denis DOLCEANU
Statul Major al Forțelor Navale

În perioada 2 – 8 mai o delegație română a participat la un schimb de experiență în domeniul conducerii militare - Officers / Non Commissioned Officers Leadership familiarization - activitate desfășurată prin programul MIL TO MIL cu sprijinul ODC (Office for Defence Cooperation) în Baza Navală Newport, Rhode Island, S.U.A. Participanții români au fost: semnatul acestor rânduri, ofițer în cadrul Statului Major al Forțelor Navale, maestrul militar principal Ovidiu Badiu și maestrul militar principal Marian Boza, consilierii comandanților pentru probleme de maștri militari, și subofițeri la Comandamentul Flotei, respectiv Școala Militară de Maștri Militari a Forțelor Navale. Din partea gazdelor au participat CDR (Cpt. cdor) Mark Withycombe și Chief (Mml) Ron Bates.

Activitatea a constat într-o vizită a unor școli și departamente dispuse în Baza Navală Newport, instituții a căror menire este asigurarea sprijinului militarilor și formarea profesională a acestora. Desigur că vizita a fost descriptivă și prezentările susceptibile de a ne impresiona însă, în cazul de față, subscris eficiența și calitatea facilităților oferite de aceste departamente în calitate de beneficiar al lor în perioada 2007 – 2008, perioadă în care timp de 11 luni am fost student al Colegiului Naval de Război, colegiu dispus în aceeași bază navală.

Mărturisesc că intenția mea inițială a fost să descriu activitatea la care am participat prin comparație cu ceea ce există similar organizat în România pornind de la scopul fundamental al acțiunii și anume „schimb de experiență”. Pe parcurs însă am realizat că nu există foarte mulți termeni de comparație așa că am să descriu ceea ce am aflat acolo și pe alocuri am să îmi exprim propunerile pentru realizarea unor activități și acțiuni similare care, deși nu pot avea același suport și aceeași amploare, pot avea deopotrivă același efect.

Petrecerea timpului liber

Prima vizită a fost la departamentul responsabil de calitatea moralului personalului: *Morale, Welfare and Recreation* – *MWR*. Scopul acestuia este de a asigura un moral ridicat trupelor, de a socializa militari prin organizarea de evenimente și, foarte important, acela de a oferi posibilitatea petrecerii timpului liber în interiorul Bazei ferindu-i pe beneficiari și membrii familiilor acestora de tentațiile din exterior, în special alcool și droguri. Facilitățile avute la dispoziție pentru a-și atinge obiectivele sunt dintre cele mai diverse, de la săli de fitness la clinica veterinară și sunt oferite gratuit sau la prețuri modice. Mai amintesc: un club pentru fiecare categorie de militari și pentru adolescenți

unde se organizează regulat evenimente (concerte, vizionări de filme, competiții ș.a.), terenuri, săli de sport și piscină, boxe de service auto (complet dotate pot fi închiriate pentru întreținere și mici reparații efectuate personal la autovehicul), bază sporturi nautice (lecții și închirieri ambarcațiuni cu vele și cu motor, caiace), sală de bowling, internet-café.

Este evident că astfel de facilități nu pot fi puse la dispoziție fără susținere guvernamentală. Nici măcar în SUA fondurile necesare nu sunt exclusiv guvernamentale ci sunt obținute prin adaosuri la vânzarea de produse și servicii – autofinanțare, sponsorizări și donații.

Pomesc de la ideea că decât să concurăm la capitolul dotare cu baza din Newport putem oferi cu ceea ce avem la dispoziție un sentiment de apartenență, un sprijin și un loc în care militari pot socializa sau chiar concursa în afara cadrului strict din unitate. Cu inventivitatea și bunăvoința oamenilor se poate depăși inconvenientul lipsei de finanțare. Cum?

Să insistăm asupra tradițiilor și simbolurilor marinărești din unități. Fiecare unitate și-ar putea edita o monedă proprie, insignele și semnele distinctive ar putea deveni obiecte de colecție. Muzeul Marinei ar putea comanda și comercializa aceste obiecte. Nu în ultimul rând *NS Mircea* care este un velier frumos cu o istorie bogată și care suscită interes în rândul populației civile ar putea fi inclus într-un circuit turistic deschis populației civile din Constanța și turștilor.

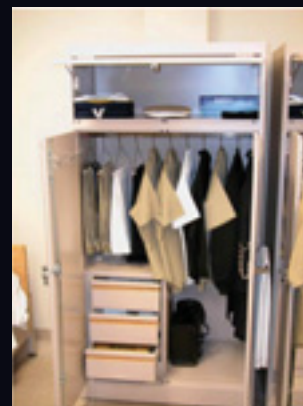
Putem să oferim la prețuri fără profit facilitățile existente pentru sport (bazine de înot, terenuri de sport, săli de fitness) și recreere (amenajare cluburi, organizare de cercuri artistice și tehnice). Să organizăm la nivelul unității tombola. Acestea pe lângă emoțiile unui eventual câștig pot aduce și un profit mic. Se poate cumpăra un obiect (drept premiu) și vinde bilete de tombolă, în număr

și valoare acoperitoare, pentru a-1 câștiga. De asemenea, putem să organizăm evenimente de socializare. De exemplu un „barbecue day” în unitate, pe timpul programului, oferă un cadru informal de socializare și de asemenea un profit minim la vânzarea produselor din supermarket cumpărate în prealabil.

Toate acestea ar putea fi generatoare de fonduri necesare în prima fază pentru a continua și îmbunătăți aceste activități iar ulterior pentru proiecte de dotare a spațiilor de interes comun în unități dar nu se pot realiza fără dedicația unor persoane care să-și sacrifice o parte din timpul personal pentru a le organiza.

Suportul familiei

Al doilea departament cuprins în programul schimbului de experiență a fost cel de suport al familiei – *Fleet and Family Support Center*. Moto-ul acestui centru este pe bună dreptate: „dacă viața de familie este fericită toată lumea este fericită”. Numele precum și motto-ul acestuia sunt edificatoare în ceea ce privește misiunea acestui centru: suport pe timpul adaptării la mediul militar, sprijinul familiei și oferirea de consiliere pentru succesul personal și profesional. Aceste obiective sunt abordate prin diferite programe puse la dispoziția personalului militar în domeniul cum ar fi: asistență la mutarea în și din garizoană; sfaturi practice, informare drepturi financiare, informații despre comunitate, școli, case de vânzare / închiriat dar și împrumut de obiecte de uz casnic pe o perioadă determinată până la intrarea în normal; asistență la plecarea în misiune (deployment); pregătirea familiei, sfaturi emoționale, financiare și juridice, program de sprijin familial pe perioada absenței; situații deosebite: consiliere familială, prevenire și comportament în situații de hărțuire sexuală, consiliere juridică, ghid pentru noii părinți.

Se acordă de asemenea și sprijin al carierei: reconversie profesională, sprijinul membrilor familiei pentru găsirea unui loc de muncă, managementul finanțelor personale, sfaturi pentru obținerea unui credit.

Aceste servicii sunt oferite prin intermediul a doar 10 angajați care sunt specializați în cel puțin în două domenii de consiliere oferite militarilor. Consilierea se face prin organizarea periodică de seminarii pe diferite teme (aproximativ, 10 lunar) dar și la cerere asigurându-se confidențialitatea solicitanților. Solicitățile de consiliere vin chiar și din partea comandanților atunci când se constată că un fenomen escaladează în rândul subordonaților. Pentru astfel de probleme, la nivel național, există și un call-center la care se pot obține informații în orice moment și zi a săptămânii.

Este foarte adevărat că o parte dintre aceste programe se regăsesc și la noi (comitet de sprijin familial, consiliere juridică, reconversie profesională) chiar dacă nu de aceeași amploare. Nici nu ar fi toate necesare având în vedere caracteristicile misiunilor forțelor noastre navale. Totuși problemele sunt inerente și am putea în situația apariției acestora să-i consiliem pe cei mai vulnerabili militari aflați în subordine. Consilierea în cazul celor mai mulți comandanți se poate face datorită experienței psiho-pedagogice dobândite de-a lungul carierei dar și prin prisma experienței de viață proprii. De asemenea specialiștii din componența unităților ar putea voluntar presta muncă de specialitate în spațiile cercurilor militare, birouri unde pe timpul programului ar putea oferi consultanță în domeniile de competență.

La Academia maștrilor militari

Următoarele două vizite cuprinse în agendă au fost la două instituții de pregătire: Academia maștrilor militari (Senior Enlisted Academy – SEA) și Centrul de formare ofițeri (Officers Training Command – OTC).

Primul lucru care suscită interes la Academia maștrilor militari este conducerea acestuia de instructori. Toți sunt maștri militari sau subofițeri. Explicația primită este pe cât

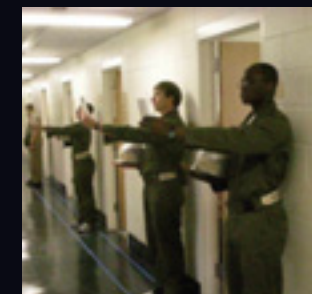
de simplă pe atât de profundă: instructorii sunt mentori, exemple demne de urmat și nu pot fi decât din aceeași categorie de militari din care fac parte și studenții.

Ar trebui făcute câteva precizări privind echivalența gradelor SUA cu cele românești. *Seamen* (Enlisted 1-E3) este echivalent Soldaților și Gradaților Voluntari iar *Petty Officers* (E4-E9) este echivalentul maștrilor militari. La rândul său corpul *petty officers* este împărțit în două categorii, a doua pornind de la E7, echivalent maestrul militar clasa a II-a (Mml), fiind categoria pentru care este destinată Academia maștrilor militari. Încă o precizare necesară: proveniența *petty officers* este doar din rândul *seamen*.

De altfel dovada încrederii acordată maștrilor militari aflați în apogeul carierei este reflectată și de principiul „triunghiului conducerii” (*command triangle*). Acest principiu este aplicat la nivelul fiecărei structuri de la navă la comandamente iar triunghiul este format din: comandant, secund / locțiitor și consilierul pentru probleme de subofițeri (*Command Master Chief*). Acest consilier are atribuții și prestanță comparabile cu cele ale unui ofițer.

Candidații pentru admiterea la SEA sunt cei propuși de managerii de carieră iar pentru admitere se desfășoară un modul de pregătire de la distanță, on-line. La prezentarea în academie testul de admitere eliminativ este doar acela de robustețe fiind măsurati și comparați anumiți parametri fizici (înălțime, greutate, circumferință gât). Procentul de admitere este arareori 100%. Ziua petrecută la SEA ne-a oferit prilejul de a participa și la orele de pregătire ale studenților acestei instituții. Am participat în aulă la o prelegere făcută de un conferențiar, care preda și la Colegiul Naval, despre zona de interes (a SUA) a Oceanului Indian. De fapt am aflat că din aria curriculară a SEA nu fac parte materiile tehnice. În schimb cele 8 săptămâni de curs cuprind lecții despre cultură marinărească, tehnici de leadership și strategie navală.

Al doilea curs la care am participat a fost în clasă pe tema dinamicii în cadrul grupului, parte integrantă a tehnicilor de conducere. Fiecare clasă este compusă din aproximativ

12 cursanți și condusă de 2 instructori. Cel puțin la această lecție metoda de predare a fost interactivă. Mai exact a fost bazată pe o sarcină atribuită membrilor clasei iar ulterior s-a analizat comportamentul membrilor acesteia explicând și înțelegând fenomenele care influențează coeziunea unui grup.

Consider că maștri militari aflați în partea a doua a carierei ar trebui să fie instruiți cu prioritate în alte domenii decât cele tehnice (știința conducerii, tradiții și istorie navală ș.a.) având în vedere că în acest moment al carierei atribuțiile lor sunt (ar trebui să fie) altele și anume de instructori sau maștri militari de stat major. În Forțele Navale Române există doi absolvenți ai cursurilor acestei academii: Mmp Ovidiu Badiu și Mml George Ieremia. Experiența acumulată de aceștia și filosofia educațională a academiei americane poate fi folosită pentru a îmbunătăți aria curriculară a cursurilor de carieră organizate de SMMFN în special pentru maștri militari clasa I și principali. Câteva idei? Pentru a motiva menținerea unui aspect fizic corespunzător se pot introduce probe sportive eliminatorii la admiterea pentru cursurile de carieră și nivel în școlile militare.

Prin similitudine cu corpul ofițerilor, maștri militari ar putea fi divizați în două categorii. Prima categorie de maștri militari (de la maestrul militar clasa a V – a la maestrul militar clasa a II – a) cu atribuții strict tehnice (de întreținere, reparare și operare a aparaturii din dotare) iar cealaltă categorie de maștri militari (mastru militar clasa I și maestrul militar principal) cu atribuții de conducere microstructurii, de educatori în instituțiile militare de învățământ, de leadership și management la bordul navelor militare și în comandamente. Această propunere creează o stabilitate și totodată o ierarhizare corectă a maștrilor militari de marină aceștia nemaifiind percepuți ca o singură entitate de la MmV la Mmp.

Apogeul carierei de maestrul militar să fie motivat corespunzător și considerat atins în funcțiile de consilieri ai comandanților pentru probleme ale maștrilor militari și subofițerilor.

Centrul de formare ofițeri

A doua instituție de pregătire vizitată a fost Centrul de formare ofițeri (*Officers Training Command* – OTC). Pentru marina SUA există cam o duzină de programe de formare ofițeri ultimul adoptat fiind STA – 21 (*Seaman to*

Admiral) care s-a realizat prin cumularea mai multor programe de recrutare. Demn de remarcat este faptul că sursa principală de formare a ofițerilor nu este academia lor navală ci aceste programe de recrutare. Evoluția în carieră nu este influențată de filiera prin care ofițerul a fost format atât timp cât sunt îndeplinite rețetele carierei. La programele acestui centru nu există locuri diferențiate de sexul candidaților. Recent chiar în US Navy a fost aprobată participarea femeilor în echipajul submarinelor, până nu demult un bastiment deținut exclusiv de bărbați.

Studentii OTC parcurg un program de 5 - 12 săptămâni diferențiat de filiera pe care o parcurg. Pentru o descriere a modului de desfășurare al cursurilor am ales cel mai popular program care se desfășoară în cadrul OTC și anume *Officer Candidate School* – OCS. În anul 2009 acesta a fost absolvit de 1384 studenți din 1600.

Programul OCS durează 12 săptămâni și este structurat în trei module: militarizare (*indoctrination*), pregătire teoretică (*academics*) și conducere (*leadership*). Primul modul durează 3 săptămâni și cuprinde: teste medicale și fizice, echiparea studenților și pregătire militară intensivă. Modulul al doilea durează până în săptămâna a noua și cuprinde: mărșăluirea armei, defilare, studii și pregătire fizică. Ultimele două săptămâni sunt destinate aprofundării cunoștințelor de conducere, teoretic și practic, studenții fiind desemnați în funcții de gradată la grupele aflate în modulele anterioare de pregătire. O metodă de indoctrinare și motivare a participanților este ținuta pe care au dreptul să o poarte. Pe durata primului modul poartă ceva asemănător unei salopete, în al

doilea poartă ținută de instrucție (camuflaj) iar în ultimul modul poartă uniformă khaki (echivalentul ținutei de serviciu).

În general rata de absolvire a OCS este de 87%. Cei mai mulți, 10% renunță datorită surmenajului, 2% nu reușesc să îndeplinească standardele de efort fizic și mai puțin de 1% nu îndeplinesc standardele de militar – „*administrative separation*” (la inspecția camerelor, curățarea armamentului, aspect personal).

Am participat la 30 de minute de instrucție a unei clase OCS aflată în primul modul de pregătire. Vă mărturisesc că modul de adresare al instructorului (infanterist marin) era extrem de dur. De altfel acesta este și un scopul declarat al perioadei de indoctrinare ce se atinge prin pregătirea fizică intensă, inspecții și antrenamente, acela de a depersonaliza candidații.

Nota de absolvire a ofițerilor este stabilită din 4 componente: calitățile de ofițer – 26%; potențial, motivație, integritate, participare în cadrul orelor, calități de lider; calitățile de militar – 15%; inspecția camerei, armamentului, aspectul individual; studiu – 44%; pregătire fizică – 10%.

Filozofia instrucției în cadrul OTC este următoarea: „*Nu modifica niciodată antrenamentele în funcție de posibilitățile celor mai slabi 10%. În acest mod ei nu vor depune efortul maxim niciodată. Modifică antrenamentele funcție de cei 80% aflați la mijloc deoarece primii 10% vor performa oricum.*” Doar de menționat, fără o descriere amănunțită a programului, este *Officer Development School* (ODS) care pe parcursul a 5 săptămâni formează ofițeri din specialități absolvți ai facultăților de profil: avocați, ingineri fizică nucleară, preoți, medici. Anual acest program este absolvit de 1400 de ofițeri. Am avut ocazia să cunosc doi ofițeri medici de origine română din totalul de patru care urmau acest program iar aceștia s-au declarat deosebit de satisfăcuți de acest program.

OTC mai are în componență și un departament de instruire tehnică – Technical Training Division. Acest departament are în componență un simulator pentru lupta cu apa, unul pentru lupta cu focul și o piscină pentru antrenamentele de înot.

Ce s-ar putea face la noi? Am putea crește exigența în cadrul programelor de pregătire pe parcursul carierei militare. Procentul celor care nu absolvă cursurile este aproape zero și nu reflectă de fapt aptitudinile reale ale participanților și nici nu creează motivația învățării care este obiectivul principal al formelor de pregătire.

Clasele de absolvenți ai cursurilor de carieră ar putea realiza o fotografie de grup care ulterior să fie expusă pe holurile unde sunt dispuse sălile de clasă. De asemenea ei ar putea să-și pună la încercare ingeniozitatea pentru a realiza și oferi un cadou simbolic (panoplie, plachetă) reprezentanților instituției pe care au absolvit-o, plachetă care ulterior ar putea fi expusă în spațiile școlii. Am putea împrumuta de la US Navy filosofia de activare a ofițerilor prin filieră indirectă în primul rând datorită cheltuielilor de pregătire reduse și pentru a acoperi deficitul de la baza carierei militare.

Istoria la USS Constitution

În ultima zi a vizitei noastre în SUA gazdele americane ne-au propus o zi de relaxare printr-o vizită la nava istorică USS Constitution. Aceasta a intrat în serviciu în anul 1796 și este încă activă, cu echipaj. Nava este inclusă printre obiectivele turistice ale orașului Boston și este vizitată anual de un număr mare de turiști. Prin lege nava nu poate fi plecată din portul Boston pentru o perioadă mai mare de 48 ore. Anual nava participă la diferite evenimente unde, de cele mai multe ori, navigă cu vele.

Fără a avea pretenția că observațiile și propunerile făcute sunt cele mai pertinente tot ceea ce am urmărit cu acestea a fost stărnirea interesului care să îndemne la un exercițiu de gândire pentru a obține aceleași efecte chiar dacă prin aplicarea unor metode diferite și originale.

Pun punct aici descrierii schimbului de experiență la care am participat în Baza Navală Newport. Au fost câteva zile pline de învățăminte, de motivare a personalului și de ce nu un exemplu bun de lucru. Omul - este cea mai importantă resursă iar întregul sistem trebuie să-l ajute să performeze. ■

Foto Ștefan Cioacă

„Intelligence” de la realitate la James Bond (III)

Contraamiral de flotilă (r) Marian IOAN

Spuneam în finalul episodului al doilea al acestui serial că cei ce lucrează în intelligence trebuie să cunoască foarte bine domeniul de activitate al celui pe care-l deservesc și să fie de încredere. Mai spuneam că aceste două caracteristici, deși sunt obligatorii, nu sunt suficiente. Încerc să mai „descopăr” măcar încă una. Să fie cel puțin trei. Pe trei puncte se poate sprijini aproape orice, dar pe două...mai nimic, sau eventual, numai fachiții. Deși, lor le este suficient și unul singur!

Constatăm că, în zilele noastre, nu lipsa de informații este principalul impediment al celor ce se ocupă de intelligence, ci abundența, aș zice chiar invazia de informații. Paradoxal, principalele eșecuri înregistrate de serviciile de intelligence în epoca modernă nu s-au datorat lipsei, sau absenței informațiilor necesare. Principalele eșecuri, printre cele mai „răsunătoare” fiind „Pearl Harbour”, „Războiul de 7 zile din Orientul Mijlociu” și „11 septembrie 2001”, nu au fost cauzate de lipsa de informații ci de incapacitatea, sau lipsa de voință, de a le interpreta prin prisma intereselor proprii. Las deoparte remarcile tendențioase de genul „De unde știi tu că n-or fi fost tocmai alea interesele lor, să fie surprinși!?!”. Desigur, ne-am putea gândi că lipsa de cunoștințe în domeniul luptei armate, sau al siguranței naționale, a celor ce au lucrat cu informații respective, ar fi putut fi cauza incapacității de a înțelege corect informațiile disponibile. Căci, degeaba

mi-ar pune mie cineva la dispoziție toate informațiile relevante cu privire la mișcarea stelilor, că eu tot nu-mi voi da seama cam ce poziție ar urma să ocupe ele a doua zi, întrucât habar n-am de astronomie! Totuși, în toate cele trei cazuri amintite, anchete serioase nu au semnalat deficiențe în pregătirea celor implicați în activitatea de intelligence. S-a dovedit, însă, că existau informații care, dacă ar fi fost bine analizate și interpretate, ar fi permis să se prevadă aceste evenimente nedorite care au marcat istoria contemporană. Atunci, ce le-a lipsit? Pornind de la această întrebare, mi se devalsa a treia calitate obligatorie pentru cei ce lucrează în intelligence, și anume imaginația, și voi încerca să explic convingător de ce este nevoie de imaginație, apelând la un exemplu relativ simplu. Fac acest demers întrucât în intelligence este nevoie de imaginație nu pentru a-ți putea imagina cum ar fi dacă ai câștiga la loz în plic și nici măcar pentru a obține punctaj bun la aprecierea de serviciu anuală, în rubrica destinată calităților, sau pentru a-ți imagina care ar fi cea mai bună funcție în care ai putea fi promovat. Voi apela la domeniul geometriei. Deși geometria nu este tocmai o disciplină proprie activității de intelligence, rezultatele demonstrației sunt și lămuritoare și convingătoare. Presupunem că dispunem de un set de informații care, convenim că, se prezintă sub forma a trei linii finite, fiecare dintre liniile fiind intersectată de celelalte două sub un unghi ascuțit. Se pune întrebarea ce reprezintă? Adică, ce semnificație are această „informație”? Dacă figura menționată este desenată pe o tablă

iar cei prezenți sunt întrebați ce reprezintă, mai mult de 60% dintre respondenți vor spune imediat că este „un triunghi”. După câteva secunde, câțiva vor adăuga: „*Ar putea fi și o piramidă*”, apoi alții câțiva, mai puțini, vor zice: „*sau o prismă*”. Într-un târziu, cineva va spune: „*Ar putea fi și un con*” iar altcineva va zice: „*Ar putea fi doar trei drepte în spațiu, fără legătură între ele, văzute dintr-o anumită poziție*”. În clipa aia, o parte dintre ceilalți ar întoarce capul spre acel cineva și l-ar privi ciudat. Auzi ce idee! Trei drepte în spațiu! Cum i-o fi trecut prin cap? Iar câțiva chiar l-ar combate. Oricum, prin însumarea tuturor opiniilor, ar rezulta o listă cvasi completă a tuturor semnificațiilor posibile ale „triunghiului”. Această listă ar fi cu atât mai completă, cu cât imaginația celor implicați ar fi mai bogată. Desigur, ar depinde și de cunoștințele lor în domeniul geometriei! Ce ar face cei interesați să se lămurească ce reprezintă, totuși, liniile alea trei? Ar căuta o altă poziție din care să le privească. Iar dacă, privind-le dintr-o parte, ar vedea exact aceeași figură, adică tot un triunghi, identic cu primul, desigur că tot nu s-ar lămuri ce este, dar măcar s-ar edifica ce nu este și ar ști ce să facă mai departe. În cazul nostru, este clar că, dacă pare triunghi văzut din față și dacă pare tot triunghi văzut și dintr-o parte, atunci nu poate fi vorba despre un triunghi. Tot așa nu poate fi nici prismă triunghiulară și nici măcar trei drepte în spațiu, fără legătură între ele. Mai rămân două posibile variante, anume piramidă sau con. Geometric vorbind, „ceretarea” va continua privind figura respectivă din alte

În perioada 10 – 21 mai, la Academia de Informare și Comunicare (AIC) a Bundeswerth-ului din Strausberg, Berlin s-a desfășurat cursul internațional pentru ofițerii de relații publice PAO (Public Affairs Officers). Am avut privilegiul să fiu primul ofițer român care a participat la acest curs, alături de alți ofițeri de relații publice de pe patru continente, din Algeria, Brazilia, Franța, Spania, Iordania, Bosnia și Herțegovina și Germania. Acest curs este o oportunitate foarte bună pentru dezvoltarea pregătirii profesionale a ofițerilor de relații publice din România și nu numai. Se creează punți de legătură între oameni și structuri din țări diferite care, la un moment dat, vor fi puse în situația de a coopera pentru îndeplinirea unei misiuni. Am profitat de participarea mea la acest curs internațional, pentru a transmite colegilor din cele șapte țări participante o imagine pozitivă a Forțelor Navale Române, ca furnizor de securitate și stabilitate în zona Mării Negre, graniță de est a Uniunii Europene. Am făcut cunoscute în primul rând capacitățile de acțiune multirol al marinei române, având alături de diferite tipuri de nave infanteria marină și elicopterele navale. Nu am uitat să ofer fiecărui cursant revista „Marina Română” și m-am bucurat când am văzut că a fost foarte apreciată.

Mr. Corneliu Pavel, Baza Logistică Navală Constanța

Curs internațional pentru ofițerii de relații publice

FAȚĂ ÎN FAȚĂ CU... REALITATEA

Despre pierdere și durere

Psiholog Maricica PLĂIAN
Batalionul de Sprijin al Forțelor Navale

Capacitatea de a ne atașa de alte persoane și de a dezvolta legături emoționale reprezintă o caracteristică fundamentală a ființei umane și totodată, trăsătura care ne ajută să supraviețuim ca specie. Pierderile fac parte din viață și din realitatea socială, nu orice cuplu rămâne împreună pentru totdeauna și fiecare om este muritor, însă vestea unei despărțiri neașteptate poate fi extrem de dureroasă. Viața însăși este un șir întreg de mici dolii și pierderi. Orice schimbare în viața noastră implică pierderea a ceva, o separare, o moarte simbolică sau fizică și câștigul a altceva.

Pierderea se ilustrează clinic prin termeni ca „tulburare de stres posttraumatică, tulburare de adaptare, tulburare afectivă”. Când citești un astfel de diagnostic poți înțelege că acel om resimte o pierdere... Și schimbările considerate „fericite” (căsătoria, câștigul rapid, mutarea într-o casă mai mare, numirea într-o funcție, plecarea în vacanță, venirea pe lume a unui copil) sânt considerate stresante, tocmai pentru că implică în ele o pierdere.

În 1968, T.H.Holmes și R.H.Rahe, profesori la Universitatea din Washington, au identificat și clasificat 43 de agenți stresori centrali, din care cele mai semnificative sunt: decesul unuia dintre soți - 100 pct., divorțul - 73 pct., separarea conjugală - 65 pct., moartea unei rude apropiate - 63 pct. și îmbolnăviri sau accidente - 53 pct.

Moartea partenerului de viață, perceput ca agent stresor central (100 puncte), reprezintă o pierdere ireparabilă, ce atrage după sine multiple și cumulative pierderi ce decurg din pierderea centrală. Pierderea ființei dragi înseamnă că nu mai ești soție, soț sau partener ci văduv sau văduvă. Aceste cuvinte sună ca o sentință grea și necesită timp pentru adaptarea la situație chiar și pentru cei mai puternici dintre indivizi. A deveni singurul susținător al familiei este un rol copleșitor. Trebuie să faci față nu numai propriei dureri ci și suferinței copiilor. Și în timp ce copiii pot constitui o alinare, este greu să găsești resurse și pentru ei, să fii atent și la nevoile lor. Individul care el însuși este în suferință, este mai puțin capabil să sprijine pe altcineva aflat în aceeași suferință. Și în astfel de cazuri, revenirea din durere este împiedicată nu numai prin multiplele și cumulative pierderi ce decurg din pierderea centrală ci și de absența persoanelor dispuse sau pregătite pentru a oferi sprijin.

Pierderile ce decurg din pierderea partenerului fac referire la: pierderea istoriei personale și a viitorului, pierderea securității psihosociale, pierderea tonusului și a bunăstării emoționale, pierderea interesului pentru diferite activități, pierderea rolurilor sociale, pierderea înțeleșurilor, sensurilor și așteptărilor, pierderea sărbătorilor și a altor aniversări.

Durerea reprezintă „procesul și încercarea de adaptare la ireversibilitatea pierderii suferite”, iar manifestările ei sunt influențate în mod invariabil de mai mulți factori, cum ar fi: sensibilitatea personală la pierdere. Experiențele precoci, con-

tribuie la dezvoltarea propriului stil de atașament, care se va manifesta mai apoi în toate legăturile din viața de adult; felul în care se produce pierderea. Șansele de a depăși mai ușor pierderea unei ființe dragi sunt mai mari dacă pierderea este una „așteptată”, cum se întâmplă în cazul unei boli incurabile a unui apropiat. În schimb, pierderile brutale (pierderi neașteptate) sunt devastatoare; intensitatea și durata relației. La adulți, doliul patologic apare mai ales când dispare unul dintre soți sau un copil; complexitatea emoțiilor resimțite față de cel pierdut. Tristețea combinată cu alte emoții (anxietate, mânie, nostal-

poziții și situația se va lămurii, dar pe noi nu ne interesa problema din punctul de vedere al geometriei. Problema în intelligence este să înțeleg toate semnificațiile informației de la care am pornit, adică ale aceluia „triunghi”, ca să pot verifica, în primul rând, dacă acea informație este manifestare a unui pericol pe care ar trebui să-l evit sau să-l contracarez, sau a unei oportunități pe care ar trebui să o valorific. Dar și dacă ajung la concluzia că nu este nici una, nici alta, tot încerc să înțeleg ce este. Desigur, dacă aș ști dinainte care sunt nevoile beneficiarului meu, întregul proces ar fi ușurat. De exemplu, dacă aș ști că ceea ce îi trebuie beneficiarului meu este un „con”, atunci când îmi apare în față „triunghiul” nu mai consum resurse pentru alte verificări ci îl privesc direct de jos. Dacă nu văd un „cerc”, nu este con și nu mai pierd timpul cu el! Sau, dacă știu că este nevoie de un „cub” nici nu mă mai întreb ce ar putea reprezenta acel „triunghi”, întrucât, niciodată, el nu va fi „manifestare” a unui cub, decât, eventual, într-un alt „spațiu geometric” decât cel în care trăim. Iar pentru a parcurge tot acest proces am nevoie de o bună imaginație, care să-mi permită înțelegerea tuturor variantelor posibile ce ar corespunde informației inițiale, dar și de dorință de a duce până la capăt întregul demers, fără să apelez la păguboasa formulare „Nu poate să fie așa!”, fără să am dovezi că, într-adevăr, „nu poate să fie așa”, sau la „Precis este...”, tot fără să am alte dovezi decât propria-mi presupunere. Sper să fi fost suficient de convingător în ceea ce privește nevoia unei bune imaginații în „trusa” unui lucrător din intelligence. Cu cât este mai bogată, cu atât

sunt șanse mai mari să se găsească toate semnificațiile unei informații. În plan real, dacă nu-ți poți imagina și alte semnificații ale unei informații, în afara celei care „bate la ochi”, sunt șanse mari să nu descoperi ceea ce ar fi trebuit, de fapt, să descoperi, ca lucrător în intelligence. Absența imaginației, sau, desigur, dezinteresul, i-a făcut pe cei implicați în evenimentele amintite să nu sesizeze toate semnificațiile posibile ale informațiilor la care au avut acces. Consecința? „Inamicul” a reușit să producă surpriza dorită, cu consecințele cunoscute.

Lată că am definit nu numai cea de a treia, ci și cea de a patra calitate pe care trebuie să o aibă cei ce lucrează în intelligence. Să le inventariem pe toate.

O bună pregătire specifică domeniului în care lucrează, pentru care trebuie să asigure intelligence. Asta înseamnă o bună pregătire marinărească, dacă lucrează în intelligence naval, sau o bună pregătire militară, dacă lucrează în intelligence militar, tot așa cum ar fi obligatorie o bună pregătire medicală dacă ar lucra în intelligence medical. Să fie credibili prin tot ceea ce fac. Să aibă o bună imaginație. Să fie pasionați de munca pe care o fac și să se dedice activității respective.

Desigur, pentru fiecare dintre aceste calități există specialiști care se pot pronunța, fie cu privire la modul în care poate fi verificată existența acestor calități, fie cu privire la modul în care aceste calități pot fi valorificate, fie cu privire la modul în care aceste calități pot fi dezvoltate, ș.a.m.d. Nu-mi propun să mă pronunț în locul lor, dar cred că ar merita să fie „provocați” la o discuție.

Nu voi încheia acest episod fără să amintesc că, de curând, însuși președintele Obama a recomandat serviciilor de intelligence americane să țină cont de povestea...triunghiului. Nu vă vine să credeți? Păi, hai să vedem ce a spus președintele Obama cu privire la acel incident care a fost pe punctul să provoace explozia unui avion de pasageri: „In sum, the U.S. government «*had the information*» scattered throughout the system - to potentially uncover this plot and disrupt the attack. Rather than a failure to collect or share intelligence, «*this was a failure to connect and understand the intelligence that we already had.*”

Îmi cer iertare cunoscătorilor de engleză, dar îmi voi permite să traduc numai esențialul: „...am avut informații,nu am corelat și nu am înțeles informații pe care le aveam, deja”.

Cu alte cuvinte, nu au avut suficientă imaginație și nici suficientă dorință de a-și imagina tot ceea ce poate fi „în spatele unui triunghi”. Ar fi superfluu să mai adaug că și comisia care a investigat evenimentele de la 11 septembrie 2001 din SUA a concluzionat că lucrătorii din intelligence-ul american au dovedit „a lack of imagination”. Adică au stat cam slab la capitolul imaginație.

În episoadele următoare voi aborda aspecte puțin mai „palpabile” și care cred că sunt mai așteptate, cel puțin de către cel ce m-a provocat la această discuție. Cine se ocupă de intelligence? Ce anume fac cei ce se ocupă de intelligence? Si, nu în ultimul rând, de ce nu au Forțele Navale britanice serviciu de intelligence?!? Căci asta fusese, parcă, „încercătura de inițiere”. ■

Foto: Ștefan Căsan

gie, etc.) este mai dificil de depășit decât tristețea „simplă”; sprijinul acordat din partea celorlalți. În general, un individ izolat din punct de vedere social este mai vulnerabil atunci când se confruntă cu o pierdere.

Acești factori vor determina intensitatea și evoluția în timp a durerii. După o perioadă de amorțală și irealitate, durerea separării poate cauza diverse *tulburări*.

Tulburarea cauzată de separare este privită ca fiind o caracteristică fundamentală a durerii, fiind caracterizată de dor și preocupare față de cel decedat, plâns, căutare, furie și anxietate. Sunt persoane care nu sunt dispuse să accepte realitatea pierderii și încearcă cu disperare să-l aducă înapoi cu orice chip pe cel pierdut.

Starea de depresie care afectează anumite persoane poate să fie o altă trăsătură ce însoțește pierderea unei persoane dragi. Pierderea interesului pentru a trăi, lipsa oricărui apetit, o stare de apatie mai mult sau mai puțin generalizată, momente de plâns, indiferență față de activități și absența plăcerii, sunt simptome care definesc această stare depresivă. Pe termen scurt, este o stare normală, problemele apar atunci când această stare devine cronică, suficient de constantă în timp pentru a putea vorbi de o depresie instalată.

Sprijinul social este indispensabil în revenirea și depășirea stărilor dureroase. Cine nu s-a confruntat cu pierderea unei persoane apropiate, e posibil să nu știe cum să reacționeze în astfel de momente. Pierderea și urmarea pierderii schimbă relațiile supraviețuitorului cu ceilalți, ceea

ce determină o *criză a relațiilor interpersonale*. Riscul retragerii și izolării este mare, iar cea mai mare parte a durerii se consumă în singurătate.

Persoanele care sunt în doliu simt nevoia de a discuta cu cineva ce simt și suferinzi fiind, comunicarea îi ajută la procesul de doliu. Femeile trec mai ușor peste pierderea partenerului de viață, pentru că acestea se adaptează mai ușor noii situații și încearcă să găsească soluții pentru a merge mai departe. Nu același lucru se întâmplă în cazul bărbaților care, dependenți fiind de femeie, după pierderea partenerii se redresează mult mai târziu.

În orice relație există patru faze: *atașarea, crearea legăturii, separarea și jelirea/doliul*. Ultimele două nu sunt deloc plăcute însă, după fiecare pierdere e important să trecem prin doliu. Deși e un proces dureros, el este necesar și sănătos. Dacă procesul de jelire nu este realizat, persoana nu va putea să investească într-o altă legătură, nu se va lega autentic, ci doar ca substituit pentru legătura pierdută, va trăi în trecut. Jelirea înseamnă să trăim niște etape mentale, emoționale cauzate de părăsirea a ceva, de separarea de respectivul obiect fizic sau psihologic.

Deși fiecare persoană reacționează și se manifestă diferit față de durere și suferință, totuși psihologii au evidențiat un pattern comun al *trăirilor doliului*, care cuprinde, în general, următoarele faze: șoc și negare; apare, de regulă, pe fondul unei morți neașteptate. Uneori, are loc o lipsă a reacției emoționale și un sentiment de irealitate, de la câteva ore la câteva

zile. În acest stadiu, persoana îndoliată nu acceptă în întregime ideea că a avut loc moartea celui drag; supralicite și confuzie. În acest stadiu se încearcă găsirea unor explicații raționale sau spirituale față de cele întâmplate. Durerea poate fi trăită ca o reacție mentală (mânie, vină, anxietate, tristețe, disperare), fizică (tulburări de somn, schimbări ale apetitului, probleme fizice, îmbolnăviri), socială sau emoțională; acceptarea realității. În cursul perioadei de un an, durerea scade în intensitate și persoana atinge stadiul de adaptare sau resemnare. Persoanele cu puternice convingeri religioase recurg, de regulă, la credința lor, nu doar pentru consolare emoțională, dar și pentru o explicație rapidă și utilă pentru motivul morții sau al pierderii; reevaluarea și redresarea - speranța revenirii (împăcarea, vindecarea, speranța, vederea spre viitor, împăcarea cu trecutul, transformarea trecutului).

Cum facem față evenimentelor traumatizante

Nu ne-a învățat niciodată nimeni cum să reacționăm față de un om în suferință psihică și cum să evităm lucrurile care i-ar putea accentua starea. Preferăm adesea să evităm un asemenea om tocmai din cauza că durerea sa ne sperie, ne face să ne simțim pe un teren nesigur, alunecos, în care toate cele învățate o viață întreagă dau greș. Nu e ușor să spui cuvinte de îmbărbătare omului care s-a confruntat cu pierderea.

În exprimarea sentimentelor în cuvinte. În schimb, comportamentul vorbește în numele copilului: sentimente puternice de furie și frică de abandon sau moarte. Copiii fac adesea jocuri ce implică moartea ca o modalitate de a-și rezolva sentimentele și anxietatea. Aceste jocuri sunt familiare copiilor și oferă oportunități sigure de exprimare a sentimentelor.

Deși *durerea copiilor* nu este recunoscută, înțelegă sau validată, nici ei nu trebuie uitați în procesul consilierii. Moartea unui părinte constituie una din cele mai dureroase pierderi pe care le poate experimenta un copil. Pentru majoritatea copiilor, părinții reprezintă cele mai importante persoane din viața lor, de aceea, atunci când un părinte trece în neființă, viața pe care copilul o cunoaște este tulburată și se schimbă în mod irevocabil. Este un timp al suferinței și confuziei în care părintele supraviețuitor trebuie să facă față propriilor emoții, dar în același timp, să răspundă și nevoilor copilului. Modul în care părintele poate acoperi ambele cerințe, va determina felul în care copilul se adaptează la pierdere și la schimbările ulterioare din viața sa.

Copiii sunt capabili să depășească pierderile dacă au o relație de securitate rezonabilă cu proprii părinți înainte de apariția pierderii, dacă primesc informații prompte și clare despre pierdere, dacă li se permite să participe la durerea familiei.

După părerea specialiștilor, următoarele sugestii sunt utile pentru *comunicarea veștilor rele copiilor*: dacă veștile rele sunt despre un eveniment care a avut loc sau care este pe cale de a se întâmpla, copii sunt ajutați mult mai mult și mai bine dacă li se explică situația ca atare; se recomandă ca dezvăluirile să aibă loc când toți cei implicați sunt de față; timpul cel mai indicat pentru comunicarea veștilor rele este atunci când cei implicați sunt capabili să dea atenție totală la ceea ce se comunică, locul ales trebuie să fie confortabil, liniștit, pe cât posibil, cât mai ferit de factori perturbatori; copilul, atunci când

primește o veste rea, ar fi bine să fie într-un mediu familiar, preferabil acasă și înconjurat de lucruri personale, „acolo unde reacțiile și răspunsurile nu vor fi inhibitate”; veștile rele pot fi dezvăluite atunci când cei implicați sunt capabili să stea împreună cel puțin perioada după ce veștile rele sunt comunicate.

Prin tehnica pașilor mărunți, veștile rele vor fi introduse gradual și progresiv, fiecare pas relevând puțin câte puțin din conținutul veștilor rele. Prin această modalitate, copilul este pregătit astfel încât să nu fie supus brusc unui șoc emoțional. Sprijinul emoțional poate fi atât verbal, cât și nonverbal, ceea ce poate însemna atenție, căldură, bunătațe. Contactul vizual este important în timpul dezvăluirii și ajută la întârzierea prezenței emoționale a adultului, relevând disponibilitatea acestuia pentru căldură și înțelegere. Copilului nu trebuie să i se dea o asigurare falsă, iar remarcile lui nu trebuie ignorate. Pentru a ajuta copiii să facă față mai bine perioadei doliului, se recomandă evitarea folosirii expresiilor „a dispărut”, „l-am pierdut”, acestea putând alarma sau produce confuzie copilului. Fiecărui copil trebuie spus adevărul, folosind atâtea detalii câte poate înțelege pentru vârsta lui. De asemenea, e bine ca aceștia să fie incluși în pregătirile înmormântării.

În concluzie, indiferent care va fi calea pe care o vom alege, fiecare dintre noi, pentru a depăși pierderile, separările, doliile pe care le trecem, este important să ne aducem aminte, că noi, oamenii, putem (re)găsi, scănteia de viață, pe care s-o reaprimem, să o transformăm în torță care să ne lumineze noua viață și, eventual, când drumul nostru este suficient de „luminat”, să dăm torța mai departe, spre a lumina drumul altcuiva care se află încă în beznă și suferință...

Pentru a înțelege suferința celui alt, una dintre căi, dar bineînțeles nu singura, este de a fi suferit tu însuși. Într-un anumit fel, tristețea ne poate face să devenim un mai bun „consolator” al cuiva apropiat, aflat în suferință. ■

„Vânt bun din pupa!” NS Mircea

JURNAL DE BORD, 2010

Nicoleta COCOCȘ

Comandamentul Flotei

(ofițer cu relațiile publice al marșului)

În perioada 30 mai – 24 iunie 2010, nava școală *Mircea*, a efectuat marșul anual de instruire practică. Itinerarul de marș a cuprins escale în trei porturi - Istanbul, Brindisi și Izmir. La bord s-a aflat un echipaj format din 156 de persoane, dintre care 39 de studenți de la Academia Navală „Mircea cel Bătrân” și 39 de elevi ai Școlii Militare de Maiștri Militari „Amiral Ion Murgescu”. Conform tradiției din ultimii ani, pe timpul marșului, doi cadeți din Turcia s-au ambarcat la bordul navei pentru a se instrui în comun cu studenții și elevii români. Pe timpul celor 25 de zile de marș nava a parcurs aproximativ 2200 mile marine în Marea Neagră și Marea Mediterană, pe parcursul căreia studenții și elevii au câpătat noi deprinderi marinărești și profesionale.

30 mai 2009. 39 de studenți din anul doi ai Academiei Navale „Mircea cel Bătrân” și 39 de elevi ai Școlii Militare de Maiștri de Marină „Amiral Ion Murgescu” așteaptă, cu vădită emoție, plecarea în marșul de instrucție la bordul bătrânului bric *Mircea*. Momentul plecării este, ca întotdeauna, emoționant. Rude și prieteni aflați la pupa fregatelor *Regele Ferdinand* și *Regina Maria* admiră rondonul larg efectuat de velier la părăsirea cheului. Odată

cu ieșirea din port, activitatea la bord demarează cu adevărat: ore de curs atât pentru studenți cât și pentru elevi, trecându-se apoi la executarea serviciului de cart (navigație, la timonă, curier cart, veghe pupa, veghe prova). Amurgul își întinde aripile peste nemărginitele ape și peste, acum strălucitorul, *Mircea*. Tânărul echipaj format din studenți și elevi se îndreaptă către hamace cu emoție, pentru a-și petrece prima noapte pe mare, aidoma unor marinari adevărați.

Mircea, vis și ucenicie

La ivirea zorilor, s-a ordonat oprirea motoarelor pentru tot restul zilei. Prima zi în derivă. Clasică învioreare, a fost înlocuită cu escaladarea și coborârea din arboradă, urcând până la crucetă într-un ritm din ce în ce mai alert. S-au făcut primele „preselecții” și opțiuni din partea șefilor de faruri pentru repartizarea ulterioară pe vergi, în funcție de aptitudini. S-a lucrat chiar separat cu cei care nu țineau ritmul, pe un traseu mai ușor, la arborele artimon. Totul fără incidente, cu excepția zgârieturilor inerente, care nu au necesitat îngrijiri medicale.

După-amiază, o altă premieră pentru seria de studenți și elevi participanți la marșul din anul acesta: prima brațare a vergiilor, cu poticnelile de rigoare, stângăciile și îmbulzeala primelor încercări. Obiceiul navei este, ca la fiecare escală, la bord să se execute program de curățenie, „lustruindu-se” toată nava. Cea mai cunoscută și în egală măsură, dificilă operație este „bricuirea punții”, adică curățarea cu nisip și apă a tuturor punților navei, efectuată de cadeți sub supravegherea membrilor echipajului.

Istanbul- prima escală a marșului

1 iunie - NS *Mircea* a efectuat manevra de plecare. După aproximativ 40 mile marine, intrăm în strâmtoarea Bosfor, dublând farurile Anadolu și Rumeli. Traversarea Strâmătorii Bosfor deschide drumul către Marea Marmara, Strâmtoarea Dardanele, Marea Egee și Marea Ionică. În apropiere de Cheiul Karakoy, locul de acostare, nava a trecut pe sub cele două poduri, Fatih Sultan Mehmet și Bogazici, care leagă Europa de Asia. Fostă capitală a Imperiului Roman, a Imperiului Bizantin și a Imperiului Otoman, Istanbul, este singurul oraș din lume ce se întinde pe malurile a două continente. Locația naturală foarte atrăgătoare a făcut ca zona să aibă o istorie și o mitologie aparte. Metropola de pe malurile Bosforului

a fost desemnată în anul 2006 de către Uniunea Europeană drept Capitală Culturală-Europeană a anului 2010.

Pe durata staționării în Istanbul, studenților Navei Școală *Mircea* li s-au alăturat și doi cadeți turci, Ali Vala Barbaros și Metin Yasmall, planificați să efectueze stagiul de pregătire la bordul velierului românesc. În fiecare an, la marșurile de instrucție ale navei școală, participă studenți sau elevi din țările riverane Mării Negre, care se instruisc alături de studenții români, dând un caracter internațional marșurilor de instrucție.

După lăsarea seriei, cadeții se întrec povestindu-și unii altora despre frumoasele obiective turistice vizitate și despre marea acestora, hotărând, aproape unanim, să viziteze, în zilele următoare, Palatul Topkapı. Vizită pe care au făcut-o în ultima zi de escală.

Pe valurile albastre

În după-amiaza zilei de 3 iunie, NS *Mircea* a părăsit portul Istanbul luând cap-compas Brindisi, oraș-port situat în partea de sud a Italiei. Dar până la locul de acostare, au fost aproximativ șase zile de mers, timp în care, sub atenta îndrumare a profesorilor, cadeții au pus în practică tot ceea ce au învățat la orele de curs. Astfel, lăsând în urmă Marea Neagră și Strâmtoarea Bosfor, cadeții au făcut cunoștință, pe rând, cu Marea Marmara, Strâmtoarea Dardanele, Marea Egee și Marea Ionică.

Programul zilei următoare a intrat deja în rutina zilnică. După înviorearea de dimineață, când cadeții au făcut din nou cunoștință cu trecerea prin gabie, au început orele de curs. La intrarea în Strâmtoarea Dardanele, cadeților li s-a predat „Instalația de amarare a navei”, descriindu-li-se funcționarea, rolul la ancoră și operațiunea de ancorare.

Ai o senzație uluitoare să vezi două continente atât de aproape unul de altul despărțite de o milă marină, la intrarea în

Prima urcare în arboradă a cadeților în timpul marșului.

Foto: Nicoleta Cococș

Pregătiri pentru „școala rameilor” la bordul NS Mircea.

Foto: Nicoleta Cococș

Examine pe timpul marșului Izmir – Constanța.

„Oră de curs” la bordul NS Mircea.

„Practică marinărească” în timpul marșului de instrucție.

Întreținerea hamacelor.

Strâmtoarea Dardanele, și 4,3 mile marine la ieșire. *Mircea* are privilegiul de a trece prin mijlocul lor pe o vreme foarte bună. Privim cu toții, aproape ameiți de frumusețea care ne înconjoară; cele două maluri cu păduri de brazi, clădiri cu o arhitectură modernă, fabrici cu furnale fumegânde, dând impresia unor mici vulcani stând gata să erupă.

Continuându-și drumul pe ape, *NS Mircea* intră în Marea Egee. Această, nefiresc de albastră, ne răsfăță precum o cloșcă propriu pui, lăsându-ne să ne facem loc cu privirea printre valurile ei înspumate. Cadeții lor li s-au predat rolurile de întindere și strângere a velelor cu desfășurarea pe vergi escaladând și coborât din arboradă, apoi se execută două antrenamente de brațare: o brațare „strâns în sart” la tribord și o brațare „strâns în sart” la babord. După antrenament, cadeții au aranjat manevrele, materialele au fost puse la posturi pentru viitoarea manevră ordonată de comanda navei.

În dimineața zilei de duminică, 6 iunie, velerul școală a fost întâmpinat de o mare cu hulă. Comandantul navei, căpitan comandorul Gabriel Moise, ordonă urcarea în arboradă pentru desfășurarea și strângerea velelor. După ce, în ziua anterioară, se executaseră numeroase simulări de urcare în arboradă și exerciții de desfășurare și strângere a velelor, a venit și momentul în care cadeții au desfășurat velele pentru prima dată în acest marș de instrucție. Efectul a fost cel scontat, emoțiile primei desfășurări de vele anulând, aproape în totalitate, efectul răului de mare.

Ziua de luni 7 iunie, a fost dedicată în întregime curățeniei pe navă. După înviorearea de dimineață, cadeții au trecut la program administrativ – spălarea hamacelor. Este o activitate intrată în rutina echipajului și a cadeților și asumată ca atare. Întreaga navă părea a fi o curte de gospodărie cu hamacele ordonate înșine la soare până pe înserat, pentru a fi folosite din nou ca „mâneci de vânt ale viselor”. Imaginea superbă a velerului nostru, așa cum este ea cunoscută, din realitate sau din fotografii, este rezultatul muncii permanente a echipajului și a cadeților, deoarece, la bord, munca nu se termină niciodată.

Răsărit de soare în Brindisi

Marți, răsăritul soarelui a putut fi admirat în rada portului Brindisi. Ridicarea geacului și a pavilionului ne-au făcut să primim cu emoție către țarm, acum, la intrarea în cel de-al doilea port al acestui marș de instrucție. Cadeții au executat cu și mai multă îndemânare furbișul și briciuirea navei. La lăsarea serii, au participat cu toții la o interesantă oră de astronomie nautică, susținută de locotenent-comandorul Herciu Constantin, profesorul „în stele”.

Intrarea Navei Școală *Mircea* în port s-a efectuat cu toți cadeții pe vergi, salutând locuitorii orașului. Brindisi, important centru comercial, este situat în sudul Italiei, capitala provinciei cu același nume, aflată în regiunea Apulia.

Pe timpul escalei, Nava Școală *Mircea* a fost deschisă vizitări de către populația orașului Brindisi. În fiecare zi de staționare, timp de patru ore, sute de vizitatori au urcat la bordul Navei Școală *Mircea* atrași de silueta elegantă a navei, desprinsă parcă dintr-o altă ev și proiectată pentru numai 5 zile în peisajul pitoresc și modern al orașului lor.

Studentii și elevii au răspuns invitației lansate de Comandamentul Bazei Navale de a vizita Castelul Svevian, rămânând plăcut surprinși de interesantele exponate din interiorul acestuia.

La invitația comandantului Bazei Navale Brindisi, comandorul Vincenzo Rinaldi, patru ofițeri și doi studenți români au participat duminică 11 iunie, la ceremonialul organizat cu prilejul Zilei Marinei Militare Italiene.

În tot acest răstimp, cadeții au luat parte, pe lângă activitățile din programa marșului, la întreceri sportive și jocuri marinărești organizate pe plaja orașului Brindisi și au vizitat minunatele obiective turistice precum Castello Grande - construit de împăratul Frederik al II-lea, sau Castelul Aragonez, ridicat de regele Ferdinand I în anul 1491 și, nu în ultimul rând, cele două „Coloane Romane Antice”, simboluri ale orașului Brindisi. Din cele două coloane, astăzi este vizibilă doar una, cealaltă prăbușindu-se în anul 1582, ruinele fiind cedate orașului Lecce pentru a susține statuia Sfântului Oronzo (patronul orașului). Poarta templilor (construită în secolul al XIII-lea), Biserica Sfânta Maria sau Monumentul marinarilor italieni, au fost alte obiective vizitate la Brindisi.

După zilele însoțite de escală în Italia, *NS Mircea* a părăsit, în dimineața zilei de 14 iunie, Brundisium, „un nome antica”, (denumirea antică a actualului oras Brindisi), luând cap compas portul Izmir, pentru ultima escală a marșului de instrucție din anul 2010.

Două zile la Izmir

Marți, 15 iunie, studenții și elevii au urcat în arboradă, au desfășurat velele și, apoi a fost oprit motorul navei. Această „constelație de inimi și diademă de doruri” ne-a purtat timp de zece ore doar cu velele desfășurate. Liniștea motorului, silueta înclinată, velele întinse, au făcut să ne întoarcem în timp (atunci când timpul avea parcă altă valoare) și să căutăm, parcă iscoditori, în zare, pavilionul unei nave cu pirai.

A doua zi, dis de dimineață, s-a auzit vocea fermă a comandantului navei, care a ordonat „*Pregătirea bărcilor de 10 plus 1 pentru lansare la apă!*” Organizați pe armamente de câte zece, cadeții priveau, puțin timorați, atârnătorii (niște parame cu noduri) pe care urmau să coboare, vreo 4-5 metri, aidoma unor acrobați, în bărcile ce-i așteptau pe marea ca oglinda. Cu scafandri de siguranță în bombardul lăsat la apă, pregătiți să intervină în orice situație neprevăzută, temerari noștri văslași

și-au însușit comenzile la rame, inventarul și compunerea bărcii și, nu în ultimul rând, tehnica trasului la rame. Toate acestea au constituit bucuria tinerilor mateloți. Oboseala acumulată în această zi de efort fizic intens i-a făcut pe studenți și elevi să folosească fiecare clipă liberă pentru a se odihni în prova navei, pe teugă, locul atât de familiar tuturor ofițerilor și maiștrilor cu experiență.

Joi, 17 iunie, către amiază, în timp ce nava se strecura sclipitoare în razele soarelui pe apele Mării Egee, comandantul navei anunță că urmează mult-așteptatul „botez marinăresc”. În următoarea secundă, s-a auzit un „uraaa!” asurzitor venit din piepturile tinerilor studenți și elevi, dar și din partea echipajului. Ca la orice botez organizat pe această navă, nu a scăpat nimeni de ritual, indiferent de vârstă sau funcție.

În dimineața zilei următoare, *NS Mircea* a acostat în portul Izmir. Capitală de provincie, cu aproximativ 3 milioane de locuitori, Izmir este al treilea oraș din Turcia ca populație și al doilea port, după Istanbul. Situat pe țărmul Marii Egee, în apropierea golfului cu același nume, Izmir-ul este unul dintre cele mai vechi din bazinul Marii Mediterane. Înconjurat de dealuri, orașul a suferit vizibile transformări în ultimii ani, devenind o metropolă modernă, cu o structură urbanistică bine pusă la punct și cu zone rezidențiale noi.

Cei doi cadeți turci și-au încheiat misiunea și au debarcat la țărm luându-și rămas bun atât de la studenții și elevii români cât și de la echipaj.

Timp de alte două zile, cadeții au participat la întreceri sportive pe dana portului Izmir și totodată, împreună cu echipajul au avut prilejul să viziteze principale obiective turistice, precum *Tumul* cu un ceas modern, în stil arab – cadou din partea Kaiserului William al II-lea, Primăria Konak Camii, mica moschee decorată cu țigle și înconjurată de o grădină mare. În centrul orașului din partea de vest a gării feroviare Basname Gani, s-a vizitat Parcul Kultur cu

Contraamiralul Dorin Dănilă, șeful SMFN la momentul respectiv, felicitând cadeții la întoarcerea din marș.

Foto: Ștefan Ciocan

Luna Park, grădina zoologică, și pavilioanele unde, în fiecare an, din jumătatea a doua a lunii august și până în septembrie, are loc Târgul Internațional din Izmir.

Duminică dimineața, Nava Școală *Mircea* a plecat din ultimul port de acostare înscris în graficul marșului de instrucție 2010, urmând să ajungă acasă pe 24 iunie.

Înapoi spre casă

După plecarea din Izmir, au urmat trei zile de examine, în care studenții și elevii au susținut colocviul de practică la Pregătire Marinărească. S-au predat obiectele de matelotaj lucrate de fiecare student și elev în parte și au fost prezentate în fața comisiei.

Ca la orice marș de instrucție, atât studenții cât și elevii trebuie să se deprindă cu manevra velelor, lucrul în arboradă, recunoașterea amenajărilor de navigație, a coastelor și altor elemente de navigație. În ciuda duratei scurte a marșului de instrucție, volumul mare de cunoștințe acumulat poate fi considerat o adevărată performanță.

După încheierea examenelor, atât comandantul marșului cât și comandantul navei, au fost mulțumiți de activitatea cadeților de la bord, spunându-le că echipajul Navei Școală *Mircea* a plecat în marșul de instrucție cu niște „copii răsfățați” și se întoarce la Constanța cu „marinari cu o mare sete de cunoaștere”. „*Ne place să credem – spunea comandantul marșului, comandorul Petrică Coman, comandantul Serviciului Fluvial, - că ceva din priceperea noastră, atât cât e, rămâne în voi, copii, și o veți duce mai departe. Marina este în mare măsură tradiție și meșteșug ce se deprinde cu răbdare și exercițiu!*”.

Pe 24 iunie, bătrânul *Mircea* acosta în portul Constanța în sunetele alămurilor fanfarei Academiei Navale „*Mircea cel Bătrân*”. Bun venit acasă, *Mircea!*

Emoții pentru familiile celor aflați la bordul NS Mircea, la plecarea din portul Constanța.

Foto: Ștefan Ciocan

„Atelier” de limbi străine

Foto: ANMB

În perioada 23-29 mai, Departamentul de Limbi Străine din Academia Navala „Mircea cel Bătrân” a fost gazda workshopului „CREATING A NETWORK FOR TEACHING NAVY ENGLISH – TARGET ON TRAINING TEACHERS” care a avut ca scop crearea unei rețele tematice pentru predarea în limba engleză a terminologiei navale din care să facă parte cât mai multe cadre didactice care lucrează în acest domeniu.

Atelierul a fost organizat cu sprijinul Agenției Naționale pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale și face parte din Programul de învățare pe tot

parcursul vieții, subprogramul Grundtvig. La acest atelier au participat cadre didactice din opt țări, care predau limba engleză în instituții cu profil militar și tehnic: Bulgaria, Belgia, Olanda, Franța, Danemarca, Turcia, Letonia și România.

Produsele educaționale ale acestui atelier au vizat în primul rând dezvoltarea și aprofundarea lexicului de specialitate, dublate de o mai bună înțelegere a contextului militar. Așteptarea generală a fost ca participanții să-și întregască arsenalul de metode și abordări didactice cu idei noi câștigate în urma sesiunilor de practică aplicate prin intermediul

unor mini-proiecte, să devină mult mai motivați în predarea limbii engleze de specialitate și să-și însușească o atitudine pro-activă și creativă în asigurarea materialelor didactice, apelând și la resursele în format electronic. Un beneficiu semnificativ a fost constituit de facilitarea comunicării profesionale la nivel internațional și de schimbul de experiență cu alte cadre didactice din instituții europene de profil.

Astfel, s-au pus bazele unei rețele internaționale de profesori de limbă engleză maritimă, prin intermediul căreia se pot promova valorile comunicării interculturale, evoluția profesională și nu în ultimul rând inovația. (M.E.)

an la granturi, proiecte și teme de cercetare. În perioada 9-12 iunie, Academia Navala „Mircea cel Bătrân” a participat la prima ediție a „Salonului Regional al Cercetării”. Evenimentul a fost organizat de Camera de Comerț, Industrie, Navigație și Agricultură Constanța împreună cu Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică București - instituție de specialitate din cadrul administrației publice centrale, aflată în subordinea Ministerului Educației și Cercetării. Alături de Academia Navala, au mai prezentat lucrări reprezentanții Centrului de Cercetări pentru Forțele Navale.

Comandorul prof. univ. dr. ing. Gheorghe Samoliescu, locțiitorul comandantului Academiei Navale pentru cercetare științifică: „*Standul Academiei Navale a cuprins lucrările de referință ale instituției cu premiile obținute. Avem o realizare cu un catamaran care folosește ca energie, energia solară și energia curentului de Dunăre și o realizare privind prima centrală care folosește ca energie, energia valurilor și o transformă în energie electrică. Ca o premieră am realizat un dispozitiv de salvare, atât pe uscat cât și pe mare, în proiect fiind implicată și Universitatea Ovidius, și unele realizări specifice domeniului marinei militare.*”

Salonul Regional al Cercetării a fost încă un prilej pentru cercetarea militară de marină să-și prezinte produsele și să-și evalueze nivelul de performanță atins. (M.E.)

Salonul Regional al Cercetării

O instituție de învățământ superior care se respectă și are o tradiție este obligată să desfășoare o activitate de cercetare științifică susținută care să se integreze în procesul național de cercetare științifică. Academia Navala „Mircea cel Bătrân” participă în fiecare

TIMONA

Simbolul conducerii și al călătoriei

Cdor dr. Marian MOȘNEAGU
Serviciul Istoric al Armatei

Timona (fr. *timon*, it. *timone*, ngr. *timóni*) unei nave sau ambarcațiuni - binecunoscuta roată a cârmei cu cavile de lemn pe circumferință - reprezintă partea finală a unui ansamblu complex de mecanisme care asigură guvernarea navei, respectiv o metodă clasică de ajustare a unghiului cârmei pentru a schimba direcția de înaintare a vehiculului acvatic. În unele cazuri, timona a fost substituită cu o tijă scurtă care acționează electro-mecanic, electro-hidraulic și electronic asupra cârmei, simplificând manevrarea navei.

Cârmaci vechilor corabii foloseau o tijă lungă care era atașată direct de cârmă sau o tijă/băt menținut vertical deasupra acesteia. Vasele din vechime se mișcau în direcția opusă de mișcare a tijei, întrucât o mișcare a acesteia în sens orar mișca și cârma în sens orar, iar ca rezultat vasul se deplasa în direcția opusă. În cazul navelor mai moderne care au ajuns să folosească timona, direcția de mișcare a cârmei a fost inversată, având ca rezultat mișcarea vehiculului în aceeași direcție ca și mișcarea roții cârmaciului.

Nu este exclus ca ideea de dirijare a autovehiculelor terestre propulsate de un motor cu ardere internă să fi fost inspirată de timona vaselor moderne.

Motiv religios

Se spune că dreapta socotință este cumpăna care menține echilibrul, timona care te păstrează pe cale, fără abateri în dreapta sau în stânga. Insuși Isus este sugestiv prezentat la Muzeul Vaticanului, într-un reper fragmentar din secolul al IV-lea, pe o barcă în care văslașii sunt evangheliștii [Joh] *annes*, *Lucas*, *Marcus* (*Matheus* se afla în bucata care lipsește, în stânga) iar *Isus* stă la timonă, încurajându-i pe toți cu un gest al mâinii drepte. Chipurile evangheliștilor sunt lizibile, cel al lui Isus mult mai puțin, din cauza abraziunii care a avut loc într-o epocă neprecizabilă, din motive necunoscute sau din întâmplare. Acest reper paleocreștin - în afara de funcția metaforică, ajută la descoperirea unui stil exegetic util pentru acest discurs: atent la detalii dar convins că acestea trebuie reintroduse în contextul

global definit de „timonierul” Cristos și nu de fiecare dintre texte, care, individual, ca un văslaș izolat, nu este corespunzător pentru înaintarea navei. În timp ce modul modern de a citi Evangheliile deosebește contururile fiecărui text, cel antic era mai preocupat să găsească acele *fls rouges* lexicale și conceptuale care permiteau să se perceapă unicitatea sensului. Dezvoltarea de „coduri iconice” ale interiorității în reprezentarea lui Isus de-a lungul secolelor aparține acestui stil.

O descriere extraordinară este dată de Iustin Martirul, care deja în secolul al II-lea recunoscuse crucea ca structură ascunsă a oricărei realități pământești: a navei care străbate marea grație velei susținute de catargul cruciform; a plugului agriculturului configurat în mod asemănător, ca și a instrumentelor meșteșugarilor și artiștilor. Conform lui Iustin Martirul, chiar și *figura omului se deosebește de figura animalelor exact prin aceasta: că omul stă în picioare și poate să deschidă larg brațele și are pe chip, coborând de la fruntea sa, nasul prin care trece respirația creaturii vii: și aceasta arată exact forma crucii*”.

Timonei îi sunt asociate și simboluri mitologice, ea numărându-se printre darurile votive. Astfel, potrivit unei tradiții, Agamenon a consacrat timona propriei corăbii Herei din Samos, zeita protectoare a câștigului, a căminului și a femeilor măritate.

Salus, zeita romană personificare a sănătății fizice, dar și a bunăstării publice și a prosperității, figura uneori cu atribute analoge celei ale Fortunei: o timonă, un glob așezat la picioare, iar în unele cazuri ținând în mână o pateră din care face o libație pe un altar, în jurul căruia se încolăcește un șarpe.

Atu al performanței...

Timoneria (din fr. *timonerie*, it. *timoneria*), reprezintă locul cu vizibilitate bună de la bordul unei nave, unde se găsește timona și unde își face serviciul timonierul. Acesta constituie un membru de bază al echipajului oricărei nave. Conform „Manualului timonierului” (Ministerul de Război, Tipografia Curții Regale F. Göbl & Fii, Str. Regală nr. 19, București, 1924), „*Timonierul trebuie*

să se bucure de considerația oamenilor de elită, să se facă remarcat prin curățenia și corectitudinea ținutei sale, prin buna conduită, destoinicie și buna cuviință. Imediat ce timonierul se ambarcă la bord trebuie să-și dea șilînța să cunoască cât mai repede numele tuturor ofițerilor de la bord. De asemenea, să cunoască toți maștrii de la bord cu funcțiunile ce au, precum și pe toți oamenii, gradați și negradați, care ocupă un post sau funcțiune mai deosebită la bastiment, astfel ca: șefi de șalupe și bărci, furieri etc."

În istoria Marinei Române și-au dobândit celebritatea prin măiestrie și anii îndelungați de serviciu piloți și timonieri precum moș Ivan, timonierul de pe cargoul Dobrogea sau moș Antonio Rotta, timonierul de pe bricul Mircea. Născut la 16 mai 1861, la Vila San Giovanni, Calabria, Italia, acesta din urmă a intrat în Divizia Echipajelor la 1 martie 1895, fiind ambarcat timonier clasa a II-a pe crucișătorul Elisabeta. Cunoscător al limbilor italiană, română, franceză, spaniolă și engleză, a navigat în toată Marea Adriatică, în Grecia, Italia și Iugoslavia.

Prin Ordinul de Zi nr. 214, la 1 martie 1900 a fost promovat timonier clasa I. „Bun timonier, are cunoștințe bune de serviciu, este silitor la serviciu și conștiincios. Nu este predominant de niciun viciu. Conduita foarte bună”, aprecia în octombrie 1900 comandantul crucișătorului Elisabeta, „Foarte bun timonier pentru mare, este activ și disciplinat” adăuga și comandantul Diviziei de Mare, comandorul Emanoil Koslinski. „Acest timonier bun continuă a servi bine pe vasele de mare unde se află de la angajarea sa. Conduita bună”, era și părerea inspectorului general al Marinei, contraamiralul Ioan Murgescu.

La 10 mai 1906 a fost promovat pilot clasa a II-a, fiind însărcinat cu pilotajul și matelotajul pe crucișător. „Pilot clasa a II-a, 45 de ani, robust și sănătos, bun marinar, rezistă bine. A făcut serviciu foarte bine. Însurat și părinte de doi copii, are calități morale și ținuta bine îngrijită. Poate face încă serviciu”, îl evalua în octombrie 1906 comandorul Ilie Irimescu, comandantul Diviziei Navale. „... Aduce bune servicii vasului, ocupându-se cu reparațiile bărcilor, velaturi, cu instalațiile ancorelor și tuturor serviciilor accesorii. Este un funcționar model care mulțumește pe toți șefii săi”, nota la 1 octombrie 1907 comandantul Diviziei de Mare, căpitan-comandorul Nicolae Negrescu.

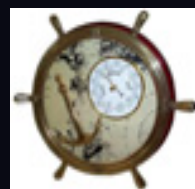
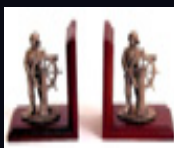
„Se prezintă bine. Ținuta corectă, aspect fizic simpatic. Starea sănătății excelentă. Rezistent la mare. Înțelege bine și judecă îndeajuns. Are bun simț. Memorie bună, cultura generală potrivită funcției. Cunoaște foarte bine serviciul său de pilot. Are bun ochi de pilot, are multă bunăvoință, stăruitor, energie - tun, permanent calm, conduce bine serviciul său de pilot. Disciplinat, are simțul datoriei dezvoltat. Are autoritate. Are simțul onoarei. Devotat serviciului. Conduita exemplară. Moral. Foarte activ, are multă putere de muncă”, menționa în 1909 comandantul Diviziei de Mare. „A servit de instructor gradelor pentru ținerea cârmei și pentru lucrările de matelotaj și velarie, având multă grijă pentru a ține acest material în bună stare”, constata căpitan-comandorul Alexandru Cătuneanu.

„Foarte disciplinat și ascultător. Simțul datoriei așa de dezvoltat că poate servi drept pildă maistrilor și echipajului. Are o cinste remarcabilă. Devotat bastimentului pe care îl îngrijește și îl lubrește ca și cum ar fi al lui”, era de părere căpitan-comandorul Vasile Pantazzi.

La 1 iunie 1924 a fost angajat cu contract pilot șef pe bricul Mircea. „A fost angajat pentru nava „Mircea”, al cărei greement, cu toată velatura, a fost montată sub conducerea sa cu oameni care nu făcuseră niciodată acest lucru. Rezultatele au fost din cele mai frumoase ... Aduce prețioase servicii navei și Marinei, deși are 63 de ani trecuți”, constata comandantul navei-școală Mircea, locotenent-comandorul Ștefan Dumitrescu.

A demisionat la 1 ianuarie 1930, în toamna aceluia an părăsind țara împreună cu vârul său Domenico, maestrul velar la Serviciul Maritim Român, printr-un banchet la care a participat toată Marina. De la Jimbolia, a trimis camarazilor săi următoarea telegramă: „Cu emoție și durere părăsesc pământul ospitalier al României. Duc cu mine dragostea și recunoștința ce păstrez Marinei Române pe care am servit-o întreaga viață. Vă mulțumesc dumneavoastră și rog a transmite tuturor ofițerilor salutări și mulțumiri.”

În „Din amintirile bordului”, comandorul Eugeniu P. Botez (Jean Bart) evocă în stilul pitoresc, cu nostalgie și admirație: „Nu pot uita ... pe bătrânii piloți, adevărați lupi de mare, vechii corăbieri italieni și greci, care ne învățau pe atunci manevra pânzelor, matelotajul, arta nodurilor de frânghie.

Barba Spiro Zararoni din Hios care se hrănea cu roșcove și în loc de ceață zicea «țafa groasă». Dalmatinul Micheli, condamnat pentru bigamie, se cununase cu o româncă în țară, fără să divorțeze de nevasta lăsată la Trieste. Trei frați Antonio Rota, calabrezii, marinari desăvârșiți, admirați pentru arta cu care scoteau contrabandele de la vapoarele de marfă. Burtosul Marcheti, care m-a învățat să fumez cu pipa, căreia el îi zicea „Julea”. Panaiile Seca grav, încrunțat, fost căpitan de trihandin. Dionisie Vasilatou, un grec mărunt și crăcănat, cu mustați de rac, fuma tumbeci cu narghileaua. Simpaticul Barba Gheorghios care în calmul nopților de vară, ne strângea în jurul catargului, sub bolta înstelată, ca să ne povestească isprăvile piraiților și contrabandiștilor de hașig din Arhipelag, unde își făcuse copilăria. Constantinescu Mastela, vechiul șef de echipaj, rămas celebru, ungea fundul bărcii cu săpun și lua totdeauna premiul I la cursele de bărci, în țară și în străinătate”.

În conformitate cu prevederile „Regulamentului serviciului la bordul navelor militare”, ediție 2007, în prezent responsabilitatea pilotajului navei revine șefului grupului de luptă navigație și observare.

... și piesă de colecție

În arta monumentală românească, timona este o prezentă notabilă. O putem admira atât pe litoral, pe faleza Cazinoului din Constanța - „Timonierul” din calcar al artistei Ada Geo Mendrea (1960), în compunerea ansamblului comemorativ dedicat de Liga Navală Română eroilor marinari pe cheul Sulinei sau la intrarea în orașul Corabia. De asemenea, timona se regăsește, ca element decorativ, la intrarea în Academia Navală „Mircea cel Bătrân”, în compoziția de artă monumentală realizată de maestrul militar principal Eugen Iliu și amplasată de Liga Ofițerilor din Marina Militară la intrarea în incinta Mânăstirii dintr-un Lemn din comuna vâlceană Frâncești sau pe plaja din Porto-Portugalia!

În majoritatea muzeelor de profil, timonele celor mai celebre corăbii și nave de luptă alcătuiesc colecții de timone din toate epocile, de cele mai diverse forme și mărimi. Astfel, cea mai veche timonă din patrimoniul Muzeului Marinei Române este cea de pe crucișătorul Elisabeta, construit în Anglia în anul 1888. Alte piese de patrimoniu sunt timona distrugătorului Mărășești

și timona dublă de pe vechiul monitor Lahovary, amplasată în holul de onoare al muzeului.

Timona nu putea lipsi din heraldica națională. Astfel, stema municipiului Giurgiu din perioada postbelică conținea o timonă. Stema actuală a orașului Sulina, compusă dintr-un scut triunghiular cu marginile rotunjite, are în câmp de azur un far de argint, însoțit în dreapta de o timonă, simbolizând activitatea portuară din zonă și în stânga de un soare, de aur.

De asemenea, timona stilizată este un element frecvent întâlnit în compozițiile grafice ale unor insigne, medalii, plachete și însemne reprezentative ale Registrului Naval Român, Academiei Navale „Mircea cel Bătrân”, Ligii Navale Române, Grupării de Filatelie cu Tematică Marină, Centrului de Informatică al Fortelor Navale, Școlii Militare de Maiștri Militari de Marină „Amiral Ion Murgescu” ș.a., fiind utilizată adesea și ca suvenir, pandantiv, măștișor, breloc, element decorativ pentru ceasuri, lustre sau ca tatuaj.

Conotații lirice și uzanțe semantice

Poetul marinăr George Dan și-a intitulat metaforic „Timonă și liră” unul din poemelor incluse în placheta de versuri „Corabia cu cincizeci de catarge” (Editura Tineretului, București, 1966, p. 14-15): „Am ținut chiar în mâinile-aceste/mâini cu pumni închești pe mănere/roata cârmii, când albele creste/îmi săltau prova până la cer/!Roata cârmii cu spițe de-alamă/roata cârmii mi-a fost mai întâi/aspră liră, ce-adeasa mă cheamă/ca pe coarde, din nou s-o mângâi.”

În limbajul cotidian, timona a dobândit și alte conotații, precum cea de veghe „A sta la timona ...”, de lider „A fi la timona ...” sau de inițiere „A-i pune timona în mână”. De asemenea, au existat și există filme și festivaluri cu trofee generice, precum „Timona de aur” sau „Timona tineretii”, titlul de specialist „Timonier”, publicații cu tematică marinărească - „Timona”, editată de Liga Maistrilor Militari de Marină sau străzi, societăți de transport, firme imobiliare, agenții matrimoniale și hoteluri cu acest nume.

Superstițioși cred că dacă visezi timonă, e semn de călătorie!

Indiferent de situație, după „Doi ani pe mare”, Richard Henry Dana Jr. ne previne: „Când e tangaj puternic, slăbește timona!”.

În vizită la „Jean Bart”

Vineri 7 mai, o parte din membrii echipajului fregatei *Mărășești* au participat la manifestările prilejuite de sărbătorirea Zilelor Școlii „Jean Bart” din Constanța. Momentul ridicării pavilionului navei dar și al școlii la catargul din incinta instituției, a fost emoționant atât pentru cei 11 membri ai echipajului navei, în frunte cu comandorul Victor Gidiuță, comandantul fregatei *Mărășești*, participanți la activități cât și pentru elevii Școlii „Jean Bart”. După momentele artistice prezentate de copii, au fost înmânate premii în bani, din partea echipajului navei, elevilor Școlii nr. 18 „Jean Bart” care au obținut rezultate foarte bune la nivelul școlii dar și la diferite concursuri școlare pe plan național și județean. De asemenea, au fost înmânate diplome de onoare membrilor echipajului pentru bucuria participării alături de elevi și cadre didactice la manifestările prilejuite de sărbătorirea Zilelor Școlii „Jean Bart”. (M.E.)

Prieteni de suflet, parteneri în educație

Profesor **Albertina HURTOI**
Școala nr. 18 „Jean Bart” Constanța

Coboară lumină de mai în priviri și în inimi. Căldura dulce de primăvară ne alintă ființa și picură seninătate peste mătăsii speranțelor animați în ramurile sufletului. Se dezmiardă, se împlinesc și se plăsmuiesc sub privirile dascălilor destine mici de viitori oameni mari. La ceas aniversar, sub semnul mâinii și al marinarilor, elevi, învățători și profesori așteaptă cu bucurie să regăsească alături de patronii spirituali ai școlii – echipajul fregatei *Mărășești* – emoția, vibrația, farmecul zilelor de sărbătoare: 10, 11, 12 mai.

Legătura de suflet, colaborarea cu membrii echipajului fregatei *Mărășești* sunt cu totul speciale și își au începutul în luna iunie a anului 1996, când școala noastră fărămă din spiritualitatea constăneană prin elevii ei actuali și viitori oameni ai mării, și-au găsit o nouă identitate. De atunci școala poartă cu mândrie numele scriitorului și comandurului Jean Bart, iar „nașii de botez” au fost ofițerii și marinarii fregatei. În semn de prețuire pentru scriitorul și omul Jean Bart, în luna mai a fiecărui an sărbătorim zilele școlii alături de patronii noștri spirituali, prieteni de suflet și

parteneri în educație. Ne-au fost alături în acțiunile de pregătire și dotare a școlii, în momente festive ne-au întâmpinat cu grijă părintească și bucurie pe navă. Pentru prima dată în existența unității noastre școlare, la 15 septembrie 2002 s-a înălțat pe catarg,

Foto: F 111

alături de drapelul tricolor al țării steagul alb-albastru cu sigla Școlii „Jean Bart”, cel dintâi în acordurile Imnului de Stat, cel de-al doilea în acordurile Imnului Școlii – cântec de cinste și de mândrie pentru elevii și dascălii de azi, pentru cei de mâine, pentru mereu... Puritate cu emoție pe brațe de marinari și anunțate prin sunetul ascuțit de siflee, cele două drapele întâmpinate cu salutul de onoare al oaspeților de pe fregata *Mărășești* – se înalță și flutură, așa cum va fi fluturat drapelul pe catargul bricului *Mircea*, evocată de Jean Bart în „Jurnal de bord”.

Începând din luna iunie a anului 2002, acești oameni minunați au instituit premiile anuale *Mărășești* care se acordă celor mai merituoși elevi, alături de plachete, „atestatul” a adus în sufletul copiilor mândria de a fi declarat membru de onoare al echipajului fregatei și au adâncit legătura de suflet cu acești oameni minunați. S-au scurs de atunci, an după an, 15 aniversări alături de prietenii noștri dragi, au rodit nădejdi, s-au împlinit destine, au presat amintiri de neuitat în albumul vieții noastre.

Timpu pare a rămâne pe loc cu ciudate miresme marine, tânguirii de pescăruși, lupi de mare, dragi prieteni...

Pentru tot și pentru toate, pentru bucuria de a vă avea alături de noi, vă mulțumim și vă dorim „vânt bun pe apel” ■

Marina Civilă în atenția tinerilor

Academia Navală „Mircea cel Bătrân” a organizat, în perioada 21-22 mai, Ziua Porților Deschise pentru cei interesați să urmeze o carieră în marina civilă. Elevii din liceele și colegiile Municipiului Constanța au vizitat spațiile de învățământ, au participat la discuții cu profesorii și studenții instituției și au aflat informații cu privire la oferta educațională pentru anul universitar 2010-2011.

Având în vedere competiția din mediul universitar, performanțele Academiei Navale „Mircea cel Bătrân” și noile achiziții constituie avantaje reale de care viitorii

studenți ar trebui să țină cont în alegerea instituției de învățământ. Conferențiar univ. dr. Florin Nicolae, prodecan al Facultății de Marină Civilă: „Academia Navală „Mircea cel Bătrân” este singura instituție de învățământ superior de marină din România care în cadrul evaluării externe făcute de Agenția Română pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior a obținut calificativul maxim, grad de încredere ridicat. Am obținut acest grad de încredere ridicat și datorită faptului că baza materială a academiei este una de excepție.”

Printre multe alte facilități pe care le oferă academia navală din punct de vedere al bazei materiale, amintim cea mai recentă achiziție, simulatorul integrat de conducere al navei, printre cele mai performante din sud-estul Europei. Conferențiar univ. dr. Florin Nicolae: „Acest simulator contribuie la procesul de dezvoltare a competențelor profesionale cerute de standardele internaționale pentru navigatori și completează prin facilitățile sale competențele practice pe care un absolvent poate să le dobândească.” (O.B.)

Parteneriat pentru viitor

În perioada 7-13 iunie, Muzeul Marinei Române a fost gazda celei de-a 42-a ediții a Campionatului Național de Navomodel-machete, clasa C – etapa finală. Cea de-a 21-a ediție a campionatului desfășurată la Constanța a fost un bun prilej pentru cunoșcatori dar și pentru publicul larg de a putea vedea adevărate „capodopere” în domeniul navomodelismului. Ajunsă la rang de artă această ediție a campionatului național a încântat privirile cu 27 de exponate premiate, șase dintre ele chiar cu titlul mondial, obținut la ediția din luna aprilie a acestui an desfășurată în Germania, la Dortmund. Numărul total al navomodelurilor înscrise în concurs a fost relativ mare, 210 exponate prezente la șapte clase de concurs, pe categorii de seniori și juniori. Printre cluburile participante menționăm Clubul Farul Constanța, Palatul Copiilor Constanța, Sport Club Municipal Bacău, CSM Timișoara, Clubul Sporturilor Tehnico Aplicative Suceava și Clubul Sportiv Universitar Galați. (C.O.)

Campionatul Național de Navomodel

150 de ani de la înființarea Forțelor Navale Române (III)

„Legea pentru Organizarea Flotei și serviciului porturilor” din 9 iunie 1886 a conferit Corpului acesteia statutul de Comandament de Corp de Armată, iar în 1893 gradul de comandant al Flotei a devenit de general de brigadă.

De asemenea, Flotila a trecut la o nouă organizare: Divizia de Mare, Divizia de Dunăre, Depozitul și Școala Flotei, Inspectoratul Navigației și Porturilor, Arsenalul Flotei, Apărarea Fixă și Mobilă a Porturilor și Școlile Flotei.

În perioada cuprinsă între cucerirea independenței de stat și sfârșitul secolului XIX, bugetul alocat Marinei a fost suplimentat an de an, reușindu-se să se contracteze, în șantierelor navale occidentale, nave fluviale și maritime cu deplasament mare și cu număr de guri de foc sporit, precum și trimiterea unor tineri capabili la școlile navale din Franța și Germania pentru desăvârșirea pregătirii profesionale. În paralel, însă, s-a încercat organizarea în țară a unor școli de marină, care urmau să pregătească specialiști necesari Flotei.

Prin noua „Lege de organizare a Marinei” din 22 mai 1898, Flotila a primit denumirea de Marina Militară, schimbându-se și gradele ofițerilor în cele existente și astăzi.

Divizia de Dunăre a fost desființată în 1898, iar Inspectoratul Porturilor în 1899, Marina Militară fiind împărțită astfel: Divizia de Mare cu sediul la Constanța; Apărarea Porturilor Fluviale (Divizia de Dunăre); Arsenalul Marinei; Depozitul de Muniții și Torpile; Atelierul și Depozitul de Îmbrcămințe.

La 1 octombrie 1898, Comandamentul Marinei a fost mutat la București. La 30 martie 1901, comandorul Emanoil Koslinski a fost numit comandant al Marinei Militare. Prin modificarea art. 2 din Decretul nr. 2369 din Legea de organizare a Marinei prin Înaltul Decret numărul 997, Comandamentul Marinei a fost mutat la Galați. Din motive economice, la 31 martie 1901, Diviziile de Mare și de Dunăre au fost transformate în Corpuri de Trupă.

În 1906, comandantul Marinei a devenit Inspector General al Marinei Militare, iar în 1912 a fost modificată structura Marinei astfel: Comandamentul Marinei Militare; Apărarea Fluvială (Divizia de Dunăre); Apărarea Maritimă (Divizia de Mare); Școlile Marinei; Depozitele Generale ale Marinei; Arsenalul Marinei.

La începutul Primului Război Mondial, România dispunea de 40 de nave fluviale și maritime. La conducerea Serviciului Marinei din Marele Cartier General se afla contraamiralul Constantin Bălescu, în timp ce contraamiralul Sebastian Eustațiu conducea Comandamentul Marinei Militare cu sediul la Galați. La sfârșitul anului 1916, contraamiralul Sebastian Eustațiu i s-a retras comanda Marinei Militare, fiind înlocuit cu contraamiralul Constantin Bălescu, iar în locul acestuia la conducerea Serviciului Marinei din Marele Cartier General a fost numit comandorul Constantin Periețeanu.

În timpul Primului Război Mondial, navele militare au acționat, în principal, în zona Dunării și a gurilor fluviului. Deși inferioară ca deplasament, guri de foc și încredere cu personal specializat față de forțele navale ale Puterilor Centrale, Marina Militară a României s-a acoperit de glorie cu ocazia misiunilor îndeplinite, producând inamicului pierderi în vieți omenești și pagube materiale importante. Dar și Marina Militară a suferit pierdere a 376 de marinari, subofițeri, maiștri și ofițeri în campania din anii 1916-1918.

Reproducerea monitorului Lahovari, defilând la Zua Marinei de la Mangalia.

În perioada interbelică, clasa politică românească a înțeles rolul Marinei în sistemul defensiv românesc, motiv pentru care, an de an, au crescut subvențiile acordate acestei arme. Chiar dacă insuficiente, aceste bugete alocate Marinei au permis achiziționarea de noi nave de război încadrate cu personal bine pregătit ce au făcut cinstite pavilionului românesc.

În anul 1920, organul de conducere a Marinei și-a schimbat denumirea din Comandamentul Marinei Militare în Inspectoratul Tehnic al Marinei care, la rândul său, în ianuarie 1926 s-a transformat în Inspectoratul General al Marinei cu sediul la București.

În aprilie 1930, s-a reintrodus titulatura de Comandamentul Marinei Militare ca structură de sine stătătoare, iar în iunie 1931, sediul său a fost mutat la Constanța. La sfârșitul aceluiași an i s-a atribuit numele de Comandamentul Marinei Regale. De-a lungul acestei perioade, Marina Militară a suferit mai multe modificări și reorganizări, cea mai importantă dintre acestea fiind constituirea, prin Decretul Lege nr. 2260 din 14 noiembrie 1936 a Ministerului Aeriului și Marinei. Acesta avea în subordine Comandamentul Marinei Regale cu sediul, din nou, la București.

În septembrie 1940, Ministerul Aeriului și Marinei a fost desființat și s-a creat Subsecretariatul de Stat al Marinei, în a cărui componență s-a aflat și Comandamentul Marinei Regale, subordonat operativ Marelui Stat Major.

La sfârșitul lunii iunie 1940, după răpirea Basarabiei, Sectorul Maritim nr.1, structură a Marinei Militare, nou creată, a trecut pe picior de război, fiind mobilizată pe Dunărea de Jos și Delta, fiind prima mare unitate de marină mobilizată. În timpul celui de-al Doilea Război Mondial, Marina Militară a participat atât la campania îndreptată împotriva U.R.S.S., cât și la operațiunile militare desfășurate după 23 august 1944. Astfel, în prima parte a războiului, navele militare românești au încercat să obțină superioritatea strategică în bazinele Mării Negre, precum și aprovizionarea ritmică a trupelor româno-germane. Mai mult, navele militare românești au produs pierderi importante flotei sovietice, reducând capacitatea de ripostă a acesteia.

În timpul evenimentelor din august 1944, Subsecretariatul de Stat și Statul Major al Marinei au fost mutate la Paris.

Comandorul CONSTANTIN MĂNESCU Pentru copii mei când vor fi în etate să priceapă (II)

Toți copii am crescut în casa părintească compusă din 2 camere și o tindă în care se gătea mâncarea. La început a fost abundentă, dar mai pe urmă tatăl meu pierzând vitele și ne putând lupta cu viața orășenească, s'a făcut cărușă vânzând tuică prin satele de pe lalomița și Borcea, apoi când a pierdut și capitalul, a vândut fructele, a devenit muncitor cu mâinile și o dată timp de trei săptămâni iarna, chiar măturător de stradă.

Când am avut 8 ani am căzut greu bolnav de friguri tifoide, eram la extremitate în căruța taichii, care a juns cu mine în Dudești la o soră a mamei, Maria. Aci nu știu cât am zăcut dar m'am pomenit când îmi făcea lumânarea să mi-o puie în mână, crezând că mor. Întors acasă mama n-a mai voit să mă lase cu tatăl meu, am stat vreo 4 luni convalescent, pierdusem memoria în mare parte. Când am avut aproape 9 ani m-a dat la un dascăl, unde în 2 săptămâni am învățat literele, știam silabismul și scriam alfabetul cu înlesnire. Aceste însușiri ale mele a făcut pe fratele meu Dobre să mă cheme la București să înveț carte acolo; tatăl meu a plătit un șfant (20 creițari) și m'a pus în codirla unei birji cu care am plecat, având numai ce era pe mine.

La București am început să mă duc la o școală, situată în locul unde e acum hotelul Bristol, să scria încă pe nisip, literele erau amestecate cele latine cu cele chirlice, copii stau jumătate în bănci și jumătate la semicercuri în picioare, schimbându-se între ei la intervale de câte o oră sau două. Dascălul era primitiv, monitorii băteau pe copii și lumea incultă, dar peste tot sufla vântul de deșteptare națională și fratele meu era mare patriot.

De la 1863 la 1867 am terminat clasele primare fiind premiat în toți anii, monitor general și bine văzut de profesori, deși umblam de multe ori desculț și copii de negustori erau mai protejați, iar învățătura mea mă deosebea prea mult de ei pentru a nu fi trecut cu vederea. De la 1867 la 1869 am trecut clasa I și 2-a gimnazială, dar cu greu pentru că părinții mei sărăcise de tot, frații mei mari ne ajutau din ce în ce mai puțin iar limba latină și franceză nu le pricepeam, cărți nu aveam în destul și umblam la școală desculț prin zăpadă.

Ajuns în București, fără să știu de ce să mă iau, am căutat un stăpân pe la vre un comptuar; norocul meu a făcut să întâlnesc un camarad de școală și prin el să găsec un loc în comptuarul lui Hagi Theodoraky, unde măturam, curățeam și alergam peste

Comandorul Mănescu în centrul imaginii.

tot numai pe mâncare și ședere. După două luni intrasem atâtea în stima stăpânilor mei, doi frați în cât începuse a mă iubi așea că cerând să mă lase să merg și la școală ei au consimțit de îndată.

Era în Octombrie când m'am dus la gimnaziiu Mateiu-Basarab, unde am fost primit ca meritator până în Ianuarie, când terminând cel de întâiu în clasă proba în scris, profesorul Angelescu ma înscris ca elev regulat. Ast fel am reînceput din nou școala și acu am urmat regulat până am terminat tot liceul, ieșind premiat în clasa a VII-a.

Intrarea mea în școală mi a mărit stima către toți, mai măturam în comptuar, mâncam cu slugile, dar încasam și polițe de la clienți, aveam încrederea tuturor, mă jucam cu copii la Hagi Theodorachi și le serveam ca exemplu de muncă și purtare bună. În clasa a VI-a am devenit meditatorul copiilor, mâncam la masă cu stăpânul meu, bine făcător, aveam totă încrederea lui dă'mi da mie parale ca vă dau de cheltuială în casă când lipsea el în țară, în fine eram considerat ca atât mai mult cu cât știau toți de unde plecasem. Munceam ziua la comptuar, mergeam la școală, meditam copii și noaptea învățam dă'mi rămăneau trei patru ore de somn, deși eram copil și eu.

La 1874 mă pregăteam să trec ecsamenul de finele anului, era dimineața pe la 6 ore, când învățam la chimie și a venit un sub-comisar spunându-mi că sunt poftit la Comisie. M'am dus și colo mi se spune că am fost recrutat în lipsă și dat ca nesupus, deci m'a pornit imediat la cazarma de jandarmi, fără să am timp cel puțin să anunț acasă.

Eram tare neonorocit din astă cauză căci nu puteam trece examenul, pierdeam locul la comptuar și tot ce muncisem până acu. Din cazarma jandarmilor am scris o scrisoare ajutătoare lui I. H. Theodorache, cel mai

generos dintre frați și cu multă greutate am putut să obțin cărțile ca să prepar ecsamenul, să fiu dus la regimentul 6 de linie și însemnat în trupa cu schimbul, ceea ce'mi permitea să pot dormi acasă, să văd de comptuar, de meditațiile copiilor lui Hagi Theodorache și să trec examenul de cl a VII-a. Astfel, timp de o lună munceam de dimineață la instrucția militară în Cișmigiu, la 11 mă duceam la comptuar, la 2.30 ajungeam la școală, mă rugam să fiu examinat mai repede, la 5 ore lucram la meditațiile copiilor, la 9 începeam învățătura mea până pe la 12 sai 1 noaptea, și a doua zi începeam același lucru, obositor, de nu aveam nici vreme să manânc și să dorm. Din cauza escercițiului militar de dimineața nu puteam să schimb uniforma întotdeauna, câte

o dată mă duceam cu ea la școală, camarazii mei mă admirau, profesorii mă luau în nume de bine, căpătânii note bune și grație muncii tenace și curajului meu, dintr'o situație desperată făceusem una favorabilă care'mi a făcut mult bine.

Nu era chip să scap de armată așa că am dat ecsamen pentru școala navală lăsând pușca în piramidă în curtea cazarmei pe timpul repaosului și eu urcând la Ministerul de Răsboiu ce era chiar în aceeași curte (casele Vernescu). Am stat la ecsamen trei ore, am reușit întâiul cu mare notă; în ast timp în curte începeuse escercițiul și cum nimeni nu știa unde plecasem, sergentul și ofițerul plănuiau cum să mă prindă și să mă pedepsească mai ecsemplar. Când m-am dat jos de la ecsamen era aproape 11 ore, sergentul furios s'a repezit la mine dar repede l'am potolit arătându-i ordinul ministerului să fiu eliberat imediat și șters din controale spre a fi însumat ca trimes la studiu în streinătate. Astă schimbare repede a surprins mult pe sergent, dar a încântat pe Dl. Căpitan Popescu cu care mă făcusem prieten și pe maiorul Ene, un om de mare virtute militară. Ambii m'ai felicitat călduros, mi'au făcut urări călduroase și am plecat din curtea cazarmii lăsând prieteni bine voitori și admiratori ai mei.

Am plecat deci la școala navală din Brest în Franța la 1 August 1904, deși eu nu mai vezusem marea sau vapor; când rătaceam cu sârmanul meu tată prin satele de pe malul Borcei'mi aduc aminte că văzusem o șaică și că o dată m'am aruncat din o barcă în apă și întotând pe la fund am eșit la mal, aveam 6 ani și nu știam să înot.

La Paris a trebuit să mă prepar un an pentru ca să pot intra în școlă și pentru că acolo erau mulți români care nu făceau

Una din ultimele fotografii ale comandorului Mănescu.

nimica, am fugit de ei și m'am dus la Brest, unde am lucrat mult reușind la examen prea bine.

Intrat în școala navală pe „Borda”, corabie de 350 tunuri, fostul „Vahry” de la Sevastopol, am muncit mult până să mă deprind cu termenii de marină, cu obiceiurile camarazilor mei și viața de marinar. Îleșeam în oraș trei ore la 2 luni o dată, dar aveam camarazi de familii nobile din totă Franța, de la ei am câpătat educațunea ce-mi lipsea în țară la mine. Eram mai în vârstă ca ei, aceam 21 de ani și ei numai 17 sau 19, dar păream mic, răbdam neajunsuri, dar am reușit să termin cu bine. În vacanțe am voiajat prin sudul Franței, am parcurs o mare distanță pe jos, trăiam economic, paralele mi au ajuns, 180 lei pe lună și chiar aveam o mică economie.

Abia terminasem ecsamenul de eșire din școală și am cerut telegrafic să fiu chemat în țară spre a lua parte la războiul ce aveam cu turcii. Am plecat mai înainte de începerea vacanței și am ajuns la Ploiești la bătrânii mei părinți care nu mă mai cunoșteau deocamdată. Am stat acasă 2 zile și am pornit la război la 1 August 1877; Maria țișganca, o vecină mi'a eșit cu plin și eu am mers cu voce bună.

La bateriile de la Calafat, unde am ajuns în timpul unei bombardări, am servit până la finele campaniei, mai mult ca oficer de baterie, dar am avut ocaziune să comand bateria Ștefan cu 12 tunuri și să fiu decorat pentru purtarea ce am avut în timpul luptei de artilerie. Am avut norocul să particip la afundarea vaporului cuirasat „Podgorița” și să fiu dat pe ordin de zi pe armată.

După campanie am muncit mult ca oficer pentru a instrui trupa și pe camarazii mei, care aveau numai hainele pe ei de oficeri de marină căci de rest erau ignoranți și nedisciplinați. La 1880 am plecat din nou în străinătate spre a face aplicația pe care o întrerupsesem ca să vin la război. Am stat un an și jumătate, obținând bune note de la amiralul Curbet supt care am servit în escadra din Mediterana. Întors în țară am reluat munca la marina noastră și eram privit ca cel mai capabil oficer.

În 1885 am fost din nou trimis în streinătate de am învățat școala de torpile, școală în care erau primiți numai oficerii cei mai buni. Am terminat cu succes acea școală, unde am petrecut un timp frumos, pe când eram în școală am pierdut pe tatăl meu, mort la 74 de ani dintr'o căzătură.

La 1886 am fost avansat căpitan, am luat comanda bricului „Mircea” și de atunci a început pentru mine în marină o viață grea, amărâtă de invidia și intrigile camarazilor mei.

La 1890 am fost avansat maior, și la 1891, m'am însurat, dar am fost foarte nenorocit timp de 5 ani, așa că ne mai putând să rabd și amenințat să îmi pierd cinstea, am dat tot ce mi s-a cerut, tot ce a voit și am scăpat. M'a durut mult despărțirea de Alisa, sora voastră vitregă, pe ea o iubeam mult și acu deși i dau lunar 80 de lei, ea crede că am fost un rău tată, că am uitat și nu îngrijesc de ea. Astfel o învăț mama ei nenorocită și pierdută, ea nu e de vină, o știu prea bine.

Rămas văduv și strein, am fost persecutat mult de amiralul Murgescu, om pățimas, invidios și lipsit de scrupule, dar am luptat și în contra lui prin munca și cinstea mea, așa că tot am ieșit cu bine ajutat de Dumnezeu și sorta mea. Astă luptă m'a costat mult din sănătate și liniște, că m'a des gustat mai târziu de armată.

La 1897, întâmplarea a făcut să cunosc la Constanța pe mama voastră și ambii ne-am legat sorta la un loc. Era una din rarele femei cu virtute fără afectare, cu educațune superioară, inimă de aur, iubitoare, economă și foarte menajeră. Puține femei în lume vor fi mai bune ca mama voastră, fie să îi semănă!

Era Născută din vechea familie boerescă Tăttăranu, tatăl său a risipit averea lui și a soției sale Eliza, născută Predescu, o altă familie veche și nobilă, astfel că mama voastră s'a născut în opulență și a crescut cu multă îngrijire, dar către 15 ani tatăl mare al vostru a rămas sărac și mama voastră a fost providența casei făcând economii și ascunzând lipsa. Mama voastră a avut 3 surori: Maria colonel Gheorghe, Lina Vlădoianu și Tinca Grigorescu, surorile s'au iubit între ele cu adevărată dragoste

frățească; mama voastră era cea mai iubită și cea mai cu merit. Cât am trăit împreună, până la 23 Decembre 1904, am fost fericiți, dar am dus lipsă de multe căci nu aveam ce ne trebuia, solda mea era prea mică și creșterea voastră dificilă, dar cu toate astea traiul ne-a fost bun, viața în unire și fericită. Aveam gradul de locotenent-colonel.

La nașterea Giei, mama voastră a suferit mult și d'atunci a rămas bolnavă suferind mai cu seamă în cei trei ani din urmă. A suferit de morbul lui Poth, bolă incurabilă, și a suferit cumplit în ultimile 6 luni, sfârșindu-se la București și eu rămânând cu voi la Constanța unde vă adusesem ca să vă izolez.

Rămas cu voi, fără măcar să am o servitoare bună, am dus mare grijă, mai cu seamă că Mirică avea abia doi ani, răcise tare și suferea de bronșită. Atunci am hotărât să demisionez din armată, să ies la pensie și să mă retrag cu voi la Brăila unde găsisem un serviciu la biroul de avarii. Pierderea sfintei voștre mame a fost pentru mine cea mai cruntă lovitură, am rămas singur în lume numai cu voi, căci cele alte rude și'a văzut fiecare de interesele lui. La ieșire din armată am fost făcut comandor.

În astă stare norocul meu a făcut să găsesc o damă bună, D-na de Wurumb, o ființă nenorocită mult, care venind la noi ca menajeră v'a iubit, s'a ocupat de copilăria voastră și eu am putut să muncesc spre a vă hrăni.

Bôla Giei m'a costat mult; mama ei și-ar fi dat viața ca ea să se facă bine – am făcut tot ce am putut – și ea e grija mea ca să nu suferă când va fi mare. Voi, Tilă și Mircea, veți avea școala militară să vă faceți studiile și aci la societățile de asigurare Dacia-Română și Naționala sau la Generala, veți găsi un post pentru a căpăta pâinea necesară. Dar fiți economi mult, strângeți ceva parale și cu ele veți putea câștiga altele, căci bani pe bani se face, și din nimic nu poți face nimic. Eu nu am putut strânge parale, căci necazurile, leaful din armată și bôla mamei, m'au împiedicat. Apoi a trebuit să vă cresc pe voi fără mamă și asta m'a costat mult.

Brăila la 24 Iunie 1906

tatăl vostru
Comandor (ss) Mănescu

Foto: Ștefan Ciocan

Nicolae ARGATU,
Preotul militar
al garnizoarei Constanța.

Postul este instituit de Însuși Dumnezeu, își are originea în rai, atunci când Dumnezeu a poruncit strămoșilor noștri să nu mănânce din pomul cunoștinței binelui și răului: „A dat apoi Domnul Dumnezeu lui Adam poruncă și a zis: Din toți pomii raiului poți să mănânci, iar din pomul cunoștinței binelui și răului să nu mănânci, căci, în ziua în care vei mânca, vei muri.” (Facere 2, 16-17). Mântuitorul, înainte de a-și începe activitatea, s-a retras în pustie, unde a postit 40 de zile și 40 de nopți, confirmând astfel postul prin Însuși exemplul Său și desăvârșindu-l prin arătarea sensului său adevărat, ca și a modului în care trebuie să fie practicat. Sfânta Scriptură vorbește despre postul trupesc, dar și despre cel duhovnicesc, care constă în înfrânarea patimilor trupesti și în întărirea sufletului, spre luptă cu ispitele și biruința diavolului. „Oricine se luptă se înfrânează de la toate.” (I Cor. 9, 25) sau „Deci să nu stăpânească păcatul în trupul vostru cel muritor ca să vă supuneți poftelor lui, nici să nu vă faceți mădularele voastre arme ale nedreptății pentru păcat.” (Romani 6, 12).

Autoritatea bisericească a stabilit prescripții și norme care reglementează timpul, durata și modul de a posti, bazată pe mărturiile pe care le oferea Sfânta Scriptură. Există posturi de o zi sau de mai multe zile. Din ultima categorie sunt deja cunoscute cele patru posturi de peste an: Postul Nașterii Domnului, care durează 40

de zile, Postul Mare sau Postul Paștilor, care durează șapte săptămâni înainte de Învierea Domnului, Postul Adormirii Maicii Domnului, de pe 1 până pe 15 august și Postul Sfinților Apostoli Petru și Pavel.

Postul Sfinților Apostoli Petru și Pavel a fost rânduit de Biserică în amintirea Sfinților Apostoli Petru și Pavel. El ține de la Duminică I-a după Pogorărea Duhului Sfânt sau Duminică Tuturor Sfinților până în ziua sărbătoririi sfinților apostoli Petru și Pavel, 29 iunie. Lungimea acestui post variază în funcție de data sărbătorii Sfințelor Paști. În anii în care data Paștelui este la sfârșitul lunii aprilie sau la începutul lunii mai, postul acesta dispăre și se instituie un post special de trei zile înaintea sărbătorii sfinților apostoli.

Postul sfinților Apostoli este mai puțin sever, pe parcursul lui acordându-se mai multe dezlegări la vin, undelemn și pește. Aceste zile sunt: sâmbetele și duminicile acestui post, luni, marți și joi se dezleagă la vin, undelemn și icre. În zilele de 2, 8, 9, 11, 19 dacă vor cădea miercuri sau vineri se dezleagă la vin și undelemn, iar dacă vor cădea luni, marți sau joi se dezleagă la pește. Pe 24 și 29 iunie, dacă vor fi în zi de miercuri sau vineri, se dezleagă la vin, undelemn și pește, fiind sărbători mari. Sf. Vasile cel Mare ne învață să îmbinăm postul trupesc cu cel sufletesc: „Postul cel adevărat constă în reținerea de la cele rele. Dezleagă toată legătura nedreptății, iartă aproapelui tău vătămările, dăruiește lui datoriile! Tu nu mănânci carne, dar mănânci pe fratele tău. Tu te reții de la vin, dar nu înfrânezi zburdările trupului. Tu nu

mănânci pâine seara, dar petreci ziua cu proceze.”

Pentru o mai bună înțelegere a modului cum se calculează acest post, dar și pentru a ne aminti sărbătorile cu dată schimbătoare vă puteți ajuta de schema alăturată.

În cartea Triodului putem citii: „Să postim post primit, bineplăcut lui Dumnezeu: postul cel adevărat este îndepărtarea de răutate, înfrânarea limbii, lepădarea mâniei, depărtarea de poftă, de clevetire, de minciună și de jurământ mincinos.”

Sunt unii creștini care nu înțeleg postul și consideră că nu trebuie să facem deosebire între mâncărurile de post sau de dulce susținând că Sf. Evanghelie spune: „Nu ceea ce intră pe gură spurcă pe om, ci ceea ce iese din gură, aceea spurcă pe om...” (Matei 15,11). Dar aceste cuvinte nu se referă la post sau la deosebirea mâncărurilor de dulce sau de post. Scopul postului nu este acela de a face deosebire între mâncăruri, ci în dăscălinarea trupului și în întărirea sufletului în lupta cu ispitele. Cuvintele citate se referă la combat obiceului fariseilor legat de practica libațiunilor, de a nu mânca decât după ce s-au spălat pe mâini, ca nu cumva, acestea, prin contaminare, să fie întinate și să închineze și mâncarea, iar prin ea trupul. Fariseii reproșând ucenicilor că nu respectă obiceiul spălării mâinilor, Mântuitorul le răspunde cu cuvintele citate, accentuând gravitatea necurăției sufletești, fără să respingă postul care duce la curățirea sufletului.

„Dacă îți vei stăpâni scomacul te vei sălășli în rai.” (Sf. Ioan Scărarul)

În urma invitației primite din partea Statului Major al Forțelor Navale, un grup de veterani de război marinari s-a deplasat la Constanța în vederea sărbătoririi „zilei veteranilor” din 20 apriliei. Din grup au făcut parte Mircea Caragea, Nicolae Preda, Romeo Hagiac, Cristea Georgescu și Nicolae Mujicov.

În ziua sărbătoririi, grupul, la care s-au adăugat veterani ai marinei din Constanța, respectiv Gheorghe Avram, Doru Ionescu și Mircea Matei, a pășit pe puntea fregatei *Regina Maria*, întâmpinați ca întotdeauna de căldura camaraderescă a mai tinerilor lor confracți.

În absența șefului Statului Major al Forțelor Navale, contraamiralul Dorin Dănilă, grupul a fost onorat de prezența contraamiralului dr. Aurel Popa, comandantul Flotei și a comandorului Sorin Learschi, comandantul Flotei de Fregate. Onorurile de gazdă i-au aparținut comandantului fregatei *Regina Maria*, comandorul Valentin Iacoblev.

În cinstea noastră, a acestui grup de bătrâni, ora ridicării pavilionului de la pupa a fost sincronizată desfășurării evenimentului și la anunțul oficial și tradiționalul „este ora!”, însoțit de cele patru duble ale clopotului și sunetul sifleiei, am trăit îndepărtatele noastre

Vă mulțumim dragi camarazi!

Foto: Ion Burghian

amintiri legate de asemenea momente pe puntea navelor unde ne-am făcut datoria, cel al ridicării pavilionului. Tot atunci a fost înălțat și „marele pavoz”, semnul tradițional al celor mai mari sărbători ale marinei. Și toate acestea în cinstea noastră!

Vă mulțumim dragi camarazi pentru minunatul gest care vă aparține pentru a onora bătrânii marinari trecuți prin focul luptelor. Mulțumim din suflet domnului contraamiral Dorin Dănilă

pentru grija și dragostea pe care ne-o arată veteranilor.

Mulțumim pentru căldura sufletească trăită în careul fregatei *Regina Maria*, datorată amfitrionilor noștri, mulțumim tuturor marinarilor activi din Marina României și vă asigurăm că și în viitor vom fi cu sufletul alături de voi.

În numele celor citate mai sus,
Comandor (r) **Nicolae MUJICOV**
Careul Marinarilor

Stimați membri ai Redacției Revistei „Marina Română”

În ultimii ani am primit cu regularitate revista pe care cu osârdie o realizați, fiecare număr fiind pentru mine un prilej de a afla vești legate de ceea ce se petrece în Forțele Navale. De asemenea, conține știri despre camarazii marinari, veterani octogenari și nonagenari, toate acestea îmi oferă plăcerea de a vă mulțumi și felicita.

Aș dori ca prin bunăvoința domnilor voastre să adresez sincera mea grațitudine și recunoștință celor care au avut gentilețea să-mi trimită gânduri și urări de bine la cea de-a 95-a aniversare, 12/25 mai a.c.

M-au gratulat domni: contraamiral Dorin Dănilă, contraamiral dr. Aurel Popa, comandor Sorin Learschi, comandor Tiberiu Chodan, comandor

Valentin Iacoblev, căpitan-comandor Mihai Panait. Mulțumiri „transportorului”, care m-a readus în lumea de care mă simt legat cel mai mult: MARINA.

Anul acesta este pentru marinarii unul jubiliar: 150 de ani de la unirea flotelor române, două decenii de la apariția revistei „Marina Română”, prilej de a le ura viață lungă, cu nenumărate succese. Celor care le servesc, MARINARIIL, le doresc multă sănătate, mult noroc, multe împliniri și prosperitate! La mulți ani!

Cu aleasă stimă și considerație, al dumneavoastră

comandor (r) **Leon GHIKA**,
promoția 1936,
Școala Navală „Mircea”.

Sâmbătă, 15 mai a avut loc în sala Amfiteatru a Cercului Militar Constanța lansarea primului Caiet al Umoriștilor Constanțeni, „Pravălia cu umor”. Am avut plăcerea să asistăm și noi la prezentarea acestui prim volum dintr-o serie ce se vrea destul de consistentă așa cum am putut afla chiar de la președintele Clubului Umoriștilor Constanțeni domnul Dan Norea care a ținut să precizeze că această lucrare nu este una colectivă ci mai degrabă reprezintă volumul unui colectiv. Dezideratul grupului de

Erată

Dintr-o regretabilă eroare, autorul articolului **150 de ani de la înființarea Forțelor Navale Române (II)**, apărut în numărul 2 (140)/2010 al revistei *Marina Română* este Statul Major al Forțelor Navale și nu dr. Mariana Păvăloiu, Muzeul Academiei Navale „Mircea cel Bătrân”, cum a apărut în revistă.

umoriști constanțeni este de a lansa câte un volum de gen în fiecare an și de asemenea de a reuși să descrețească frunțile cititorilor în aceste vremuri tulburi. Totodată, este de apreciat umorul de bună calitate care a plăcut publicului

prezent la eveniment și care a făcut pentru câteva momente ca audiența să mai uite de grijile cotidiene. Nu ne rămâne decât să le dorim inimișorilor umoriști să reușească să continue drumul ales iar dorințele lor să poată fi puse în practică. (C.O.)

CONSTANȚA TURISTICĂ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											

Orizontal: 1) Zonă a Constanței, unde se află lacul Siutghiol și stațiunea Mamaia cu toate construcțiile (hoteluri) turistice (2 cuv.). 2) Tăbăcărie, loc de agrement estival pentru plimbări cu ambarcații: iole, iahturi, hidro biciclete, sky-jetturi – Blocuri ce domină tot orașul, moderne, spațioase. 3) Nou – În hotă, la hotel! 4) Primul din oraș! – Luate din timp! – A delira. 5) Tranșă mijlocie! – Soră a reginei Cartaginei, Didona. 6) Dânsul din tunel! – Lac în Austria – Nivel de trai. 7) Arbori ce străjuiesc parcurile din zona Gării, Cireșica, din preajma Teatrului Liric și de pe bulevarde – Vine în centru, la Minaret!

8) Nisipoși (Olt.) – Mamifer carpatin, adus pe malul lacului Tăbăcărie, lângă Delfinariu – La docuri! 9) Probe de trecut – Conducătorul expediției „Lăna de aur”, care s-a preconizat că s-a aflat la Marea Neagră. 10) Zonă a Constanței unde se află complexul Cireșica, biserica Sfântu Ioan, Grigore și Vasile (2 cuv.). 11) Covor țărănesc cu care se împodobesc pereții la țară – A făuri, a inventa.

Vertical: 1) Nelipsită din scuarurile Constanței, la intersecția marilor bulevarde – Când de pescăruși ce se rotesc deasupra valurilor în zona Cazinoului, portului Tomis. 2) Abis! – Stă aplecată la marginea apei. 3) Calcina în mijloc! – Centre de conducere la atele. 4) Așternut pe plajele de la Mamaia, Modern, Pescărie – Apărătoare de săbii. 5) Pictor francez, renumit peisagist (1821-1911; Felix) – Inflorescențe ca ciorchinii. 6) Ambulanță divizionară (abr.mil.) – Bolte – leșire din fire! 7) Mulțime – Stânjenel. 8) A primi, a căpăta – Stol de pești. 9) Raiduri în sfârșit! – Siglă pentru „Uniunea Asociației Tehnice Internaționale” – Însorit în centru! 10) Dumnealor (abr.) – Țin navele pe furtună, în loc. 11) Nivel de referință al unui curs de apă – Val, talaz.

Dicționar: IRR, SII, ZIEM, AMD.

Ion BRINDEA

Rezolvarea careului din numărul trecut, Operațiuni cu elicoptere:

Orizontal: 1) INDEPARTARE. 2) NIMERI - APEL. 3) AN – MERIT - CI. 4) IST – GE - AYUC. 5) N - REA – TRUPE. 6) TRACTARI – E. 7) AIS – IC - MURG. 8) T – OER - VELAR. 9) CADETI – ITA. 10) NORI – ODGA - OB. 11) ASEZAT - BARA.

Vertical: 1) INAINAT – NA. 2) NINS – RI - COS. 3) DM - TRASOARE. 4) EEM – EC – EDIZ. 5) PREGATIRE - A. 6) AIRE – AC - TOT. 7) R – I – TR - VID. 8) TATARIME – AB. 9) AP – YU – ULI - A. 10) RECUPERATOR. 11) ELICE - GRABA.

Ochiul Flotei

► 27 mai 2010, Zona de antrenament Babadag.

Echipa Grupului Mass-Media al Forțelor Navale formată din operatorul imagine Cristian Spătariu (stânga) și Bogdan Dinu luând un interviu maiorului Marius Gheorghiescu în timpul exercițiului final de la sfârșitul primei etape a BSRF 10.

Foto: Ștefan CIOCAN

▼ 16 iunie 2010, Nava Purtătoare de Rachete Pescărușul, Portul Militar Mangalia.

Aspecte din timpul ambarcării rachetei P-21 la bordul navei purtătoare de rachete Pescărușul.

Foto: Ștefan CIOCAN

▲ 12 iunie 2010, Portul Turistic Mangalia.

Aspect din timpul întrecerilor sportive desfășurate în portul militar Mangalia cu ocazia sărbătoririi Zilei Apelor. În imagine, proba de tras la parâmă.

Foto: Daniel OAIE, Școala de Aplicație a Forțelor Navale

► 23 iunie 2010, Portul Militar Mangalia, RMS Viteazu.

Instantaneu de la antrenamentele membrilor Grupului Naval de Forțe pentru Operații Speciale pentru exercițiul demonstrativ din Ziua Distinșilor Vizitatori de la ROUSOFEX 10.

Foto: Ștefan CIOCAN

▼ 2 iulie 2010, Comandamentul Flotei Constanța

Family Photo. Participanții prezenți la ultima sedință de lucru a șefului Statului Major al Forțelor Navale, sub comanda viceamiralului Dorin Dănilă.

Foto: Ștefan CIOCAN

▲ 2 iunie 2010, Nava Școală și de Suport Logistic pentru Fregate Constanța, Marea Neagră.

Instantaneu din timpul tragerilor reale de artilerie executate de Nava Școală și de Suport Logistic pentru Fregate Constanța cu întregul armament de la bord.

Foto: Ștefan CIOCAN

